BAYANOOT[illegible]ED

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ဖတ်သူများအတွက်

“ သဂျ်ဝီးဒ်အလင်းပြ ”

بسم الله الرحمن الرحيم

بيان التجويد

ဗယားနွတ်တဂျ်ဝီးဒ်

(ပထမတွဲ)

ဤလယာ– အစ္စလာမ်သာသနာ့ပညာရှင်များအဖွဲ့ချုပ်မှထုတ်ဝေသည်။

ဗိစ်မိဟီးသအားလား

အိုလမာ – အစ္စလာမ်သာသနာ့ပညာရှင်များအဖွဲ့ချုပ် ၏

အမှာစာ

အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် မိန့်တော်မူသည်မှာ ﴿وَرَتِّلِ الْقُرْاٰنَ تَرْتِيْلًا ٧٣:٤﴾ "၎င်းပြင် အသင်သည် ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ် ကို အလွန်ကောင်းမွန်စွာ ကွဲပြားခြားနား ရှင်းလင်းပီသအောင် အေးအေးဆေးဆေး ပြည်းပြည်းမှန်မှန် ဌာန်ကရိုဏ်းကျကျ ရွတ်ဖတ်သရဇ္ဈာယ်ပါလေ"။

ကုရ်အာန်ကျမ်းတော်မြတ်ကို မှန်ကန်ပီသ ဌာန်ကရိုဏ်းကျစွာဖြင့် ဖတ်ရွတ်ခြင်းမပြုသူများနှင့်ပတ်သက်၍ တမန်တော်မြတ်မုဟမ္မဒ် ﷺ သခင်က မိန့်တော်မူသည်မှာ – ﴿رُبَّ قَارِئٍ لِّلْقُرْاٰنِ وَالْقُرْاٰنُ يَلْعَنُهُ﴾ မြောက်များစွာသော လူများသည် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အား ဖတ်ရွတ်ကြပါသည်။ ၎င်းဖတ်ရွတ်သူများအား ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်က **'လအ်နသ်'** ကျိန်ဆိုတော်မူလေသည်။ *(ဟဒီးဇ်)* ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်က ဖတ်ရွတ်သူအား ပြန်လည်ကျိန်ဆိုသည်ဟူသော ကျိန်စာ၌ (၃) မျိုးသောသူများ ပါဝင်ကြောင်း ပညာရှင်များက မိန့်ဆိုထားကြပါသည်။

၁။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ အဓိပ္ပာယ်များကို မိမိ၏ အတွေးခေါ်တို့ဖြင့် လိုရာဆွဲ၍ အကျယ်ဖွင့် ဆိုသူ။

၂။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အား ဖတ်ရွတ်သော်လည်း ကုရ်အာန် အမိန့်တော်များ အတိုင်း လိုက်နာကျင့် ဆောင်ခြင်းမရှိသူ။

၃။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်အား 'သဂျ်ဝီးဒ်' နည်းဥပဒေများနှင့် ဆန့်ကျင်စွာ အမှားအယွင်းများဖြင့် ဖတ်ရွတ်သူတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

(နိဟားယဉ္စလ်ကောင်းလိလ်ဖုဗီးဒ် စာမျက်နှာ – ၈)

ထို့ကြောင့် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ကို ဌာန်ကရိုဏ်းကျကျ ဖတ်ရှုတ်နိုင်ရန် အတွက် 'သဂျ်ဝီးဒ်' ပညာအား သင်ယူဆည်းပူးခြင်းမှာ မွတ်စ်လင်မ် အမျိုးသား/အမျိုး သမီးတိုင်းအပေါ် 'ဖရ်ဇေအိုင်းန်' (မသင်မနေရတာဝန်) တစ်ရပ် ဖြစ်ပါသည်။ အသက် အရွယ်ကြီးရင့်သူများနှင့် မိဘအုပ်ထိန်းသူများသည် မိမိတို့ကိုယ်တိုင် 'သဂျ်ဝီးဒ်' ပညာ ရပ်အား တတ်နိုင်သမျှ သင်ယူဆည်းပူးရမည် ဖြစ်သလို မိမိတို့၏ ရင်သွေးငယ်များကို လည်း (စနစ်တကျ သင်ကြားပေးသော) ကျောင်းများသို့ စေလွှတ်၍ သင်ကြား စေရမည်။

အိုလမာ - အစ္စလာမ်သာသနာ့ပညာရှင်များအဖွဲ့ချုပ်မှ ﴿بَيَانُ التَّجْوِيْد﴾ 'ဗယာနွှသ်သဂျ်ဝီးဒ်' ၄ - တွဲကို ကျောင်းသား/သူများ အတန်းစဉ်လိုက် စနစ်တကျ သင်ကြားနိုင်ရန် စီစဉ်ထုတ်ဝေလိုက်သည်။

ပထမတန်းအတွက် - ပထမတွဲ
ဒုတိယတန်းအတွက် - ဒုတိယတွဲ
တတိယတန်းအတွက် - တတိယတွဲ
စတုတ္ထတန်းအတွက် - စတုတ္ထတွဲ ဟူ၍ ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားပါသည်။

ပထမတွဲနှင့် ဒုတိယတွဲအား ဥပဒေများထက် လေ့ကျင့်ခန်းကို ဦးစားပေးဖော်ပြ ထားပါသဖြင့် ကလေးများကို လေ့ကျင့်ခန်းများကိုသာ ပိုင်နိုင်အောင် လေ့ကျင့် သင်ကြားပေးရမည်။ တတိယတွဲနှင့် စတုတ္ထတွဲကို အမေး၊ အဖြေ ပုံစံ ပြုလုပ်ထားသဖြင့် လေ့ကျင့်ခန်းနှင့်အတူ ဥပဒေများပါ မှတ်မိသည်အထိ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရန်နှင့် ဥပဒေ (၁) ပုဒ် ကျွမ်းကျင်မှသာ နောက်တစ်ပုဒ်သို့ တက်ပေးရန် အကြံပြုအပ်ပါသည်။

အလ်ဟာဂျ် မော်လာနာ ဟာဖစ်ဇ် မုဟမ္မဒ် ဖဇ်လွရ်ရဟ်မာန်း
ဥက္ကဋ္ဌ ဗဟိုပညာရေးကော်မတီ
အိုလမာ - အစ္စလာမ်သာသနာ့ပညာရှင်များအဖွဲ့ချုပ်

(ပထမတွဲ) မာတိကာ

(ဒုတိယတွဲ) မာတိကာ

(တတိယတွဲ) မာတိကာ

(နောက်ဆက်တွဲ) မာတိကာ

(مَخْرَج အကြောင်း)

အရဗီဘာသာတွင် ဗျည်းအက္ခရာ (၂၉) လုံး ရှိပါသည်။ ﴿اَلِفْ﴾ မှ ﴿يَا﴾ အထိ ဖြစ်ပါသည်၊ ၎င်းအက္ခရာ (၂၉) လုံးအား (၁၇) နေရာမှ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။ ၎င်း (၁၇) နေရာနှင့် ပတ်သက်၍ ရှေ့အတွဲများတွင် ဖတ်ရပါလိမ့်မည်။ ဦးစွာ ဗျည်းအက္ခရာ (၂၉) လုံး၏ အသံထွက်သောနေရာ အကျဉ်းကို ကျက်မှတ်ထားပါ။

﴿ا﴾ ပါးစပ်၏ လစ်ဟာသောနေရာမှ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿ب﴾ အပေါ် အောက်နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု၏ စွတ်စိုသော အပိုင်းနှစ်ခု ထိ၍ ထုတ်ရပါသည်။

﴿ت﴾ လျှာဖျားကို ရှေ့ပိုင်း အပေါ်သွားကြီးနှစ်ချောင်း၏ အရင်းနှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿ث﴾ လျှာဖျားကို ရှေ့ပိုင်း အပေါ်သွားကြီးနှစ်ချောင်း၏ ထိပ်နှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿ج﴾ လျှာအလယ်ပိုင်းကို ၎င်း၏မျက်နှာချင်းဆိုင် အာခေါင်နှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿ح﴾ လည်ချောင်း၏ အလယ်ဗဟိုမှ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿خ﴾ လည်ချောင်း၏အစမှ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿د﴾ လျှာဖျားကို ရှေ့ပိုင်း အပေါ်သွားကြီးနှစ်ချောင်း၏ အရင်းနှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿ذ﴾ လျှာဖျားကို ရှေ့ပိုင်း အပေါ်သွားကြီးနှစ်ချောင်း၏ ထိပ်နှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿ر﴾ လျှာအဖျားပိုင်းနှင့် လျှာနောက်ကျော၏ အနည်းငယ်အစိတ်အပိုင်းကို အပေါ်သွား (၆) ချောင်း၏ သွားဖုံးနှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿ز﴾ လျှာဖျားကို ရှေ့ပိုင်း အောက်နှင့်အပေါ် သွားနှစ်ချောင်းစီ၏အဖျားနှင့်ထိလျှင်အသံထွက်သည်။

﴿س﴾ လျှာဖျားကို ရှေ့ပိုင်းအောက်နှင့်အပေါ် သွားနှစ်ချောင်းစီ၏အဖျားနှင့်ထိလျှင်အသံထွက်သည်။

﴿ش﴾ လျှာအလယ်ပိုင်းကို ၎င်း၏ မျက်နှာချင်းဆိုင် အာခေါင်နှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

(ص) လျှာဖျားကို ရှေ့ပိုင်းအောက်နှင့်အပေါ် သွားနှစ်ချောင်းစီ၏ ဖျားနှင့်ထိလျှင်အသံထွက်သည်။

(ض) လျှာအတွင်း ဘေးပိုင်းကို အပေါ်အံသွား (၅) ချောင်း၏ အရင်းနှင့်ထိလျှင် ထွက်သည်။

(ط) လျှာဖျားကို ရှေ့အပေါ်သွားကြီးနှစ်ချောင်း၏ အရင်းနှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

(ظ) လျှာဖျားကို ရှေ့အပေါ်သွားကြီးနှစ်ချောင်း၏ ထိပ်နှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

(ع) လည်ချောင်း၏အလယ်ပဟိုမှ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

(غ) လည်ချောင်း၏ အစမှ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

(ف) အပေါ်ရှေ့ပိုင်း သွားကြီးနှစ်ချောင်း၏ ထိပ်ကို အောက်နှုတ်ခမ်း၏စိုသောအပိုင်းနှင့်ထိလျှင် ထွက်သည်။

(ق) လျှာအတွင်း အဆုံးပိုင်းကို ၎င်း၏မျက်နှာချင်းဆိုင် အာခေါင်နှင့်ထိတိုက်လျှင် ထွက်သည်။

(ك) လျှာအဆုံး အပြင်ပိုင်းကို ၎င်း၏ မျက်နှာချင်းဆိုင် အာခေါင်နှင့်ထိလျှင် ထွက်သည်။

(ل) လျှာအဖျားပိုင်းကို အပေါ်သွား (၈) ချောင်း၏ သွားဖုံးနှင့်ထိလျှင် ထွက်သည်။

(م) အပေါ် အောက် နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု၏ ခြောက်သွေ့သော အပိုင်းနှစ်ခုထိလျှင် ထွက်သည်။

(ن) လျှာအဖျားပိုင်းကို အပေါ်သွား (၆) ချောင်း၏ သွားဖုံးနှင့်ထိလျှင် ထွက်သည်။

(و) နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု မထိ တထိ ပေါင်းမိသောအခါ ထွက်သည်။

(ه) လည်ချောင်း အောက်ဆုံးပိုင်း (ရင်ဘတ်ဖက်) မှ အသံထွက်သည်။

(ء) လည်ချောင်း အောက်ဆုံးပိုင်း (ရင်ဘတ်ဖက်) မှ အသံထွက်သည်။

(ي) လျှာအလယ်ပိုင်းကို ၎င်း၏ မျက်နှာချင်းဆိုင် အာခေါင်နှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

အထက်ပါ ဗျည်းအက္ခရာ (၂၉) လုံးအနက် အောက်ဖော်ပြပါ ဗျည်းအက္ခရာ (၇) လုံး၏ အသံထွက်ကိုသာ လေ့ကျင့်ခန်းများနှင့်အတူ မှန်ကန်ပီသစွာ ဖတ်ရွတ်နိုင်သည်အထိ လေ့ကျင့်ပေးပါ။

လေ့ကျင့်ခန်း (၁)

(၁) ﴿ث﴾ လျှာဖျားကို ရှေ့ပိုင်း အပေါ်သွားကြီးနှစ်ချောင်း၏ ထိပ်နှင့်ထိပြီး အသံထုတ်ရပါသည်။

ثَ ثِ ثُ - ثَا ثِيْ ثُوْ - اَثْ اِثْ اُثْ - بَثْ بِثْ بُثْ -

تَثْ تِثْ تُثْ - ثَثْ ثِثْ ثُثْ - جَثْ جِثْ جُثْ - حَثْ حِثْ حُثْ

خَثْ خِثْ خُثْ ثَانَ ثَوْنَ ثُوْنَ ثَيْنَ ثِيْنَ ثَانٌ

مَثَلُهُمْ ثَمَرَةٍ مِيْثَاقِهٖ ثَمَنًا ثَلٰثَةٍ اَكْثَرُهُمْ فَثَمَّ مَثَابَةً كَثِيْرًا

تُثِيْرُ اَثِيْمٌ اٰثِمٌ اَلْوَارِثُ وَالْحَرْثُ حَيْثُ ثُمَّ اَتُحَدِّثُوْنَهُ

وَثُلُثَ اَوْكَثُرَ فَابْعَثُوْا بَعَثْنٰكُمْ مِنْهُ اثْنَتَا مِثْلُهٗ اِثْمًا مَثْنٰى

تَثْبِيْتًا مِنَ الثَّمَرٰتِ حُسْنُ الثَّوَابِ وَبَثَّ فِى الثُّلُثِ وَقِثَّآئِهَا

(၂) ﴿ح﴾ လည်ချောင်း အလယ်ဗဟိုမှ အသံထုတ်ပါ။

حَ حِ حُ - حَا حِيْ حُوْ - اَحْ اِحْ اُحْ - بَحْ بِحْ بُحْ -

تَحْ تِحْ تُحْ - جَحْ جِحْ جُحْ - حَحْ حِحْ حُحْ - خَحْ خِحْ خُحْ

حَانَ حَوْنَ حُوْنَ حَيْنَ حِيْنَ حَانٌ

اَلْحَمْدُ رَبِحَتْ مَاحَوْلَهٗ اَصْحٰبُ اَلْحَقَّ لِيُحَآجُّوْكُمْ حَتّٰى

اَلرَّحِيْمُ وَالْحِجَارَةُ اِلٰى حِيْنٍ حِطَّةٌ وَاحِدٌ وَالْحِكْمَةُ

اَلْمُفْلِحُوْنَ تَذْبَحُوْا حُسْنًا حُجَّةٌ حُبًّا اَلرَّحْمٰنُ نَحْنُ

تَحْتِهَا فَاَحْيَاكُمْ بِمُزَحْزِحِهٖ مُحْسِنٌ اَلشُّحُّ

(၃) «ذ» လျှာဖျားကို ရှေ့ပိုင်း အပေါ် သွားနှစ်ချောင်း၏ ထိပ်နှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ပါ။

ذَ ذِ ذُ ـ ذَا ذِىْ ذُوْ ـ اَذْ اِذْ اُذْ ـ بَذْ بِذْ بُذْ ـ تَذْ تِذْ تُذْ

ثَذْ ثِذْ ثُذْ ـ جَذْ جِذْ جُذْ ـ حَذْ حِذْ حُذْ ـ خَذْ خِذْ خُذْ

ذَانَ ذَوْنَ ذُوْنَ ذَيْنَ ذِيْنَ ذَانٌ

ءَاَنْذَرْتَهُمْ عَذَابٌ ذَهَبَاللهُ اٰذَانِهِمْ فَذَبَحُوْهَا نَبَذَهٗ اَلَّذِيْنَ

هٰذِهٖ تُنْذِرْهُمْ نَذِيْرًا كَذِكْرِكُمْ مُنْذِرِيْنَ اَعُوْذُ خُذُوْا

اَتَّخَذْنَا ذُوالْفَضْلِ ذُرِّيَّتِىْ يُؤَاخِذُكُمْ وَاِذْقَالَ اُذْكُرُوْ اَخَذْنَا

اَنْ تَذْبَحُوْا بِاِذْنِاللهِ اَنْ يُّذْكَرَ وَكَذَّبُوْا اَلذِّلَّةُ وَيُعَذِّبُ

مِنَ الذَّهَبِ وَيُحَذِّرُكُمْ يَغْفِرُالذُّنُوْبَ

(၄) ﴿ض﴾ လျှာအတွင်း ဘေးပိုင်းကို အပေါ်အံသွား (၅) ချောင်း၏ အရင်းနှင့်ထိလျှင် ထွက်သည်။

ضَ ضِ ضُ - ضَا ضِی ضُوْ - اَضْ اِضْ اُضْ

بَضْ بِضْ بُضْ - تَضْ تِضْ تُضْ - ثَضْ ثِضْ ثُضْ

جَضْ جِضْ جُضْ - حَضْ حِضْ حُضْ - خَضْ خِضْ خُضْ

ضَانَ ضَوْنَ ضُوْنَ ضَيْنَ ضِيْنَ ضَانٌ

اَضَآءَتْ بَعُوْضَةً عَرَضَهُمْ بِغَضَبٍ بِضَآرِّيْنَ ضَلَّ تَرْضٰى

فِى الْاَرْضِ يُضِلُّ لِبَعْضٍ حَاضِرِى وَقُضِىَ تَسْتَرْضِعُوْا مَرَضٌ

يَنْقُضُوْنَ بَعْضُكُمْ وَضُرِبَتْ مَايَضُرُّهُمْ اَلْاَبْيَضُ اَنْ يَّضْرِبَ

فَضْلُ اللهِ اَفَضْتُمْ قَدْفَرَضْتُمْ وَرِضْوَانٌ فَاَعْرِضْ اَضْطَرُّهٗ

وَلَا الضَّآلِّيْنَ اَلضَّلٰلَةُ فَضَّلْتُكُمْ اَلضَّرَّآءِ اَلْفِضَّةُ

تَبْيَضُّ عَضُّوْا

(၅) 《ظ》 လျှာဖျားကို ရှေ့ပိုင်း အပေါ်သွား နှစ်ချောင်း၏ ထိပ်နှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

ظَ ظِ ظُ - ظَا ظِى ظُوْ - اَظْ اِظْ اُظْ - بَظْ بِظْ بُظْ - تَظْ تِظْ تُظْ

ثَظْ ثِظْ ثُظْ - جَظْ جِظْ جُظْ - حَظْ حِظْ حُظْ - خَظْ خِظْ خُظْ

ظَانَ ظَوْنَ ظُوْنَ ظَيْنَ ظِيْنَ ظَانٌّ

ظٰلِمُوْنَ وَظَلَّلْنَا مَوْعِظَةٌ اَلْغَيْظُ ظَنَّ غَلِيْظَالْقَلْبِ عَظِيْمًا

ظِلًّا فَنَظِرَةٌ مِنَ الْغَيْظِ وَالْكٰظِمِيْنَ ظُهُوْرِهِمْ اُنْظُرْنَا يَعِظُكُمْ

يُوْعَظُ وَلَايَنْظُرُ يَظُنُّـوْنَ اَظْلَمَ يَظْلِمُوْنَ لَاتُظْلَمُوْنَ يَظْلِمُ

مِنَ الظّٰلِمِيْنَ مِنَ الظُّلُمٰتِ فَظًّا حَظًّا حَظِّالْاُنْـثَـيَيْنِ اِذْظَّلَمُوْا

(၆) 《ع》 လည်ချောင်း၏ အလယ်ဗဟိုမှ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

عَ عِ عُ - عَا عِى عُوْ - اَعْ اِعْ اُعْ - بَعْ بِـعْ بُعْ

ثَعْ ثِـعْ ثُعْ - جَعْ جِعْ جُعْ - حَعْ حِعْ حُعْ - خَعْ خِعْ خُعْ

عَانَ عَوْنَ عُوْنَ عَيْنَ عِيْنَ عَانٌّ

عَلَيْهِمْ عَذَابٌ مَعَكُمْ فَلَاتَجْعَلُوْا لَمْ تَفْعَلُوْا عَرَضَهُمْ سَمْعِهِمْ

مِنَ الصَّوَاعِقِ جَاعِلٌ لَاعِلْمَ اَلْخٰشِعِيْنَ اَلصّٰعِقَةُ وَمَايَخْدَعُوْنَ

وَمَايَشْعُرُوْنَ عُمْىٌ وَمَتَاعٌ اُدْعُ لَنَا فَاقِعٌ لَّوْنُهَا نَعْبُدُ يَعْمَهُوْنَ

وَرَعْدٌ مِنْ بَعْدِ اِنِّىْ اَعْلَمُ بَعْدُكُمْ يَدُعُّ الْيَتِيْمَ فَعَّالٌ دَعًّا

(၇) ﴿ق﴾ လျှာအတွင်း အဆုံးပိုင်းကို ၎င်း၏အပေါ်မျက်နှာ ချင်းဆိုင် အာခေါင်နှင့် ထိတိုက်လျှင် ထွက်သည်။

قَ قِ قُ - قَا قِى قُوْ - اَقْ اِقْ اُقْ - بَقْ بِقْ بُقْ

ثَقْ ثِقْ ثُقْ - جَقْ جِقْ جُقْ - حَقْ حِقْ حُقْ - خَقْ خِقْ خُقْ

قَانَ قَوْنَ قُوْنَ قَيْنَ قِيْنَ قَانٌ

قَالُوْا اِسْتَوْقَدَ قَدِيْرٌ رِزْقًا خَلَقَكُمْ فَوْقَهَا اَلْمُسْتَقِيْمُ

يُقِيْمُوْنَ يُوْقِنُوْنَ اَلصَّوَاعِقُ مِيْثَاقِهٖ تَعْقِلُوْنَ يُنْفِقُوْنَ فِىْ قُلُوْبِهِمْ

وَبَرْقٌ يَنْقُضُوْنَ وَقُلْنَا بِرُوْحِ الْقُدُسِ رَزَقْنٰهُمْ وَيَقْطَعُوْنَ

وَلَاتَقْرَبَا وَلَايُقْبَلُ فَرَقْنَا وَاَغْرَقْنَا اَنَّهُ الْحَقُّ فَتَلَقّٰى

بِغَيْرِ الْحَقِّ يَشَّقَّقُ جَقُّ زَقُّوْمٍ

"သရတို" အကြောင်း

အရဗီဘာသာတွင် 'သရတို' (၈) မျိုး ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ ၁။ ﴾ـَ﴿ ဇဘရ်၊ ၂။ ﴾ـِ﴿ ဇေးရ်၊ ၃။ ﴾ـُ﴿ ပေးရှ်၊ ၄။ ﴾ـً﴿ ဒိုးဇဗရ်၊ ၅။ ﴾ـٍ﴿ ဒိုးဇေးရ်၊ ၆။ ﴾ـٌ﴿ ဒိုးပေးရှ်၊ ၇။ ﴾ـْ﴿ ဂျဇမ် နှင့် ၈။ ﴾ـّ﴿ သရ်ှဒီးဒ် တို့ ဖြစ်ပါသည်။

﴾ـَ﴿ ဇဘရ်၊ ﴾ـِ﴿ ဇေးရ်၊ ﴾ـُ﴿ ပေးရှ် ရှိသော အက္ခရာများအား ရွတ်ဖတ်သောအခါ ﴾يَائِ مَجْهُوْلْ﴿ အသံဖြင့်ဖတ်ခြင်း၊ ဆောင့်ဖတ်ခြင်းများ မပြုရပါ။ သဘောမှာ - ﴾بَ﴿ ဗ ကို ﴾با﴿ ဗာ ဟု လည်းကောင်း၊ ﴾بِ﴿ ဗိ ကို ﴾بِ﴿ ဗေဟု လည်းကောင်း၊ ﴾بُ﴿ ဗု ကို ဗိုဟု လည်းကောင်း၊ ﴾بَ﴿ ဗ ကို ﴾ءبَ﴿ ဗအ်၊ ﴾بِ﴿ ဗိ ကို ﴾ءبِ﴿ ဗိအ်၊ ﴾بُ﴿ ဗု ကို ﴾ءبُ﴿ ဗုအ် ဟု ဖတ်ခြင်း မပြုရပါ။

﴾ـَ﴿ ဇဘရ်လေ့ကျင့်ခန်း

دَ ذَ رَ زَ سَ شَ صَ ضَ

طَ ظَ عَ غَ فَ قَ كَ لَ

مَ نَ وَ . هَ ءَ يَ

فَعَلَ جَمَعَ مَرَضَ اَمَنَ ذَهَبَ مَثَلَ اَمَرَ خَلَقَ رَغَدَ

عَرَضَ نَصَرَ كَتَبَ رَزَقَ مَعَكَ كَرَمَ كَفَرَ وَجَدَ

﴾ـِـ﴿ ဇေးရ်လေ့ကျင့်ခန်း

دِ ذِ رِ زِ سِ شِ صِ ضِ

طِ ظِ عِ غِ فِ قِ كِ لِ

مِ نِ وِ هِ ءِ يِ

اِبِلِ سِلِمِ حِرِمِ شِمِعِ وِجِدِ كِفِلِ

شِرِفِ رِزِقِ بِلِزِ جِرِفِ

﴾ـُـ﴿ ပေးရှ် လေ့ကျင့်ခန်း

دُ ذُ رُ زُ سُ شُ صُ ضُ

طُ ظُ عُ غُ فُ قُ كُ لُ

مُ نُ وُ هُ ءُ يُ

عُمُرُ نُزُلُ جُرُفُ اُذُنُ نُذُرُ سُرُرُ رُسُلُ

جُلُسُ حُصُلُ اُمُرُ فُرُضُ حُمُرُ

မှတ်ချက် ။ ။ ﴾ـَ﴿ ဒိုးဇဗရ်၊ ﴾ـِ﴿ ဒိုးဇေးရ်၊ ﴾ـُ﴿ ဒိုးပေးရှ် ရှိ အက္ခရာများကိုဖတ်ရွတ်ရာ၌ ၄င်းအက္ခရာ၏ အနောက်တွင် ﴾م﴿'မီးမ်' (သို့) ﴾ب﴿'ဗာ' မရှိဘဲ ပါးစင်ပိတ်ခြင်းမှာ မှားယွင်းပါသည်။ (လုံးဝပါးစပ်မပိတ်ရပါ)

﴾ ـَ ﴿ ဒိုးဇဗရ် လေ့ကျင့်ခန်း

دَ ذَ رَ زَ سَ شَ صَ ضَ

طَ ظَ عَ غَ فَ قَ كَ لَ

مَ نَ وَ هَ ءَ يَ

هُدًى فِرَاشًا بِنَآءً رِزْقًا اَنْدَادًا مَثَلًا خَلِيْلًا

رَغَدًا كَثِيْرًا جَمِيْعًا ثَمَنًا قَلِيْلًا شَيْئًا لَيْلَةً

جَهْرَةً سُجَّدًا عَيْنًا رِجْزًا

﴾ ـِ ﴿ ဒိုးဇေးရ် လေ့ကျင့်ခန်း

دِ ذِ رِ زِ سِ شِ صِ ضِ

طِ ظِ عِ غِ فِ قِ كِ لِ

مِ نِ وِ هِ ءِ يِ

ظُلُمٰتٍ كَصَيِّبٍ شَىْءٍ جَنّٰتٍ ثَمَرَةٍ سَمٰوٰتٍ

لِبَعْضٍ حِيْنٍ كَلِمٰتٍ كَافِرٍ نَفْسٍ وَاحِدٍ طَعَامٍ

بِغَضَبٍ بِغَافِلٍ بِسُوْرَةٍ

(ـٌ) ဒိုးပေးရှ် လေ့ကျင့်ခန်း ။

دٌ ذٌ رٌ زٌ سٌ شٌ صٌ ضٌ

طٌ ظٌ عٌ غٌ فٌ قٌ كٌ لٌ

مٌ نٌ وٌ هٌ ءٌ يٌ

سَوَآءٌ غِشَاوَةٌ عَذَابٌ عَظِيْمٌ مَرَضٌ صُمٌّ

بُكْمٌ عُمْىٌ ظُلُمٰتٌ وَرَعْدٌ بَرْقٌ قَدِيْرٌ

اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ مُحِيْطٌ مَتَاعٌ عَلِيْمٌ

﴿ ـْ ﴾ ဂျဇမ် လေ့ကျင့်ခန်း

﴿ ـْ ﴾ ဂျဇမ်ကို မိမိအရှေ့၌ရှိသော ဗျည်းနှင့်ပေါင်းဖတ်ရသည်။ ပေါင်းခြင်းခံရသော ဗျည်းတိုင်း၏ အသံကို ပြတ်ပြတ်သားသား ပေါ်လွင်အောင်ဖတ်ရန် အရေးကြီးသည်။

اَبْ اِبْ اُبْ - بَتْ بِتْ بُتْ - ثَتْ ثِتْ ثُتْ

ثَجْ ثِجْ ثُجْ - حَخْ حِخْ حُخْ - خَدْ خِدْ خُدْ

دَذْ دِذْ دُذْ - ذَرْ ذِرْ ذُرْ

اَلْحَمْدُ غَيْرِالْمَغْضُوْبِ بِالْغَيْبِ اَمْلَمْتُنْذِرْهُمْ لَكُمُالْاَرْضِ

وَاِذْقُلْنَا وَاسْتَكْبَرَ وَاَغْرَقْنَا وَالْفُرْقَانَ وَاِذْقُلْتُمْ وَالْمَسْكَنَةَ

﴿ ـّ ﴾ သဂ်ရှ်ဒီးဒ် လေ့ကျင့်ခန်း

﴿ ـّ ﴾ 'သဂ်ရှ်ဒီးဒ်' သည် မျိုးတူဗျည်း (၂)လုံးကိုတစ်လုံးထဲရေးသား၍ဗျည်းခေါင်ပေါ်၌ ﴿ ـّ ﴾ 'သဂ်ရှ်ဒီးဒ်'ကို ဖော်ပြပြီး အသံမာမာဖြင့် ပေါ်လွင်ပြတ်သားစွာ ပေါင်းဖတ်ရပါသည်။ သတိမမူလျှင် ﴿ ـّ ﴾ 'သဂ်ရှ်ဒီးဒ်' အသံ မပေါ်လွင်နိုင်ပါ။

اَبَّ اِبِّ اُبُّ - بَتَّ بِتِّ بُتُّ - تَتَّ تِتِّ تُتُّ - ثَتَّ ثِتِّ ثُتُّ

ثَجَّ ثِجِّ ثُجُّ - جَحَّ جِحِّ جُحُّ - حَخَّ حِخِّ حُخُّ

خَدَّ خِدِّ خُدُّ - دَذَّ دِذِّ دُذُّ - ذَرَّ ذِرِّ ذُرُّ

اَللّٰهُ اَلرَّحْمٰنُ اَلرَّحِيْمُ اَلدِّيْنُ اِيَّاكَ وَلَاالضَّآلِّيْنَ اَلصَّلٰوةُ

اِلَّا نَزَّلْنَا فَاتَّقُواالنَّارَالَّتِىْ اُعِدَّتْ وَبَشِّرِالَّذِيْنَ مِنْ رَّبِّهِمْ

مَـدْ (ခ) "သရရှည်" အကြောင်း

အရဗီဘာသာတွင် ဆွဲဖတ်ရသည့် 'သရ' (၈) မျိုးရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ - ၁။﴿اَلِفْ﴾ **အလစ်ဖ်**၏အလျှင် ﴿ـَـ﴾ဇဘာရ်ရှိခြင်း၊ ၂။ **ဂျဇမ်ရှိသော** ﴿وْ﴾**'ဝေါင်း'**၏အလျှင် ﴿ـُـ﴾**ပေးရှ်ရှိခြင်း** ၃။ **ဂျဇမ်ရှိသော** ﴿ىْ﴾**'ယား'** ၏အလျှင် ﴿ـِـ﴾**ဇေးရ်ရှိခြင်း၊** ၄။﴿ـٰـ﴾**ခရားဇဘာရ်၊** ၅။﴿ـٖـ﴾ **ခရားဇေးရ်၊** ၆။﴿ـٗـ﴾ **အုလ်သားပေးရှ်၊** ၇။﴿ـٓـ﴾ **မဒ်အသေး၊** ၈။ ﴿ـٓـ﴾ **မဒ်အကြီး** တို့ဖြစ်ပါသည်၊

အထက်ပါ ဆွဲဖတ်ရမည့် 'သရ' (၈) မျိုးတွင် အပိုင်း (၂) ပိုင်းရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

၁။ ﴿مَدِّاَصْلِىْ﴾ ခေါ် မူရင်းမဒ်

၂။ ﴿مَدِّفَرْعِىْ﴾ ခေါ် ဆင့်ပွားမဒ်

ဤပထမတွဲ၌ ﴿مَدِّاَصْلِىْ﴾ ခေါ် မူရင်းမဒ်ကိုသာ တင်ပြပါမည်။

﴿مَـدِّاصْـلِى﴾ ခေါ် မူရင်းမဒ်အကြောင်း

﴿مَدِّاَصْلِىْ﴾ ခေါ် မူရင်းမဒ်ဆိုသည်မှာ ဆွဲဖတ်ရမည့် သရအက္ခရာ၏ အနောက် (ဘယ်ဘက်) ၌ **ဟမ်ဇဟ်နှင့် ဂျဇမ်** မရှိခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ဥပမာ - ﴿ اُوْذِيْنَا ـ نُوْحِيْهَا ﴾

﴿مَدِّاَصْلِىْ﴾ ခေါ် မူရင်းမဒ်များကို **'အလစ်ဖ်'**တစ်လုံးခန့်ထက်လျှော့၍ ဆွဲဖတ်ခြင်း၊ **'အလစ်ဖ်'** တစ်လုံးထက်ပို၍ ဆွဲခြင်းမပြုပိုင်ပါ။

မူရင်းမဒ်များကိုဆွဲဖတ်သည့်အခါအထူးသဖြင့် ရပ်တန့်သည့်အခါအနောက်တွင် ﴿هَمْزَة﴾ ဘာကို ဘမ်ဇဟ် အသံ ပေါ်ပေါက်လာအောင်ဆွဲဖတ်ခြင်းအား အထူးရှောင်ကျဉ်ရမည်။ ဥပမာ ﴿بَا﴾ ဘာကို ﴿بَاءْ﴾ ဘာအ်၊ ﴿قَالُوْا﴾ ကွာလူ ကို ﴿قَالُوْءْ﴾ ကွာလူအ် ဟု ဖတ်ခြင်း။

မှတ်ချက်။ ။ ﴿ٰ﴾ ခရားဇဘာရ်၊ ﴿ٖ﴾ ခရားဇေးရ်၊ ﴿ٗ﴾ အုလ်သားပေးရှ် တို့သည်လည်း အထက်ပါ ﴿مَدَّاَصْلِى﴾ ခေါ် မူရင်းမဒ်များကဲ့သို့ 'အလစ်ဖ်'တစ်လုံးခန့်ဆွဲဖတ်ရပါသည်။

အလစ်ဖ်မဒ်ဒဟ်နှင့် ခရားဇဘာရ် လေ့ကျင့်ခန်း

بَا تَا ثَا جَا حَا خَا دَا ذَا رَا زَا سَا شَا صَا ضَا

طَا ظَا عَا غَا فَا قَا كَا لَا مَا نَا وَا هَا ئَا يَا

بٰ تٰ ثٰ جٰ حٰ خٰ دٰ ذٰ رٰ زٰ سٰ شٰ صٰ ضٰ

طٰ ظٰ عٰ غٰ فٰ قٰ كٰ لٰ مٰ نٰ وٰ هٰ ءٰ ىٰ

اَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ عَذَابٌ وَمَاهُمْ فَزَادَهُمْ وَاِذَا اَلَا

اَلنَّاسُ اِنَّا فِرَاشًا لِلّٰهِ اَلْكِتٰبُ رَزَقْنٰهُمْ بِالْاٰخِرَةِ

عَلٰى وَلٰكِنْ اٰمَنَ بِالْهُدٰى صٰدِقِيْنَ مُوْسٰى عِيْسٰى

ယားအိမဒ်ဒဟ်နှင့် ခရားဇေရ် လေ့ကျင့်ခန်း

بِىْ تِىْ ثِىْ جِىْ حِىْ خِىْ دِىْ ذِىْ رِىْ زِىْ سِىْ شِىْ صِىْ

ضِىْ طِىْ ظِىْ عِىْ غِىْ فِىْ قِىْ كِىْ لِىْ مِىْ نِىْ هِىْ ئِىْ يِىْ

بٖ تٖ ثٖ جٖ حٖ خٖ دٖ ذٖ رٖ زٖ سٖ شٖ صٖ ضٖ

طٖ ظٖ عٖ غٖ فٖ قٖ كٖ لٖ مٖ نٖ وٖ هٖ ءٖ يٖ

اَلرَّحِيْمُ نَسْتَعِيْنُ فِيْهِ اَلَّذِيْنَ قِيْلَ مَحِيْطٌ اَلَّذِىْ اَلَّتِىْ

تَجْرِىْ يُمِيْتُكُمْ يُحْيِيْكُمْ بِهٖ مِنْ مِّثْلِهٖ يَسْتَحْيٖ مِيْثَاقِهٖ

مِنْ بَعْدِهٖ مِنْ فَضْلِهٖ مِنْ عِبَادِهٖ اِبْرَاهٖمُ فِىْ قَلْبِهٖ

ဝေါင်ဝ်မဒ်ဒဟ်နှင့် အုလ်သားပေးရှ် လေ့ကျင့်ခန်း

بُوْ تُوْ ثُوْ جُوْ حُوْ خُوْ دُوْ ذُوْ رُوْ زُوْ صُوْ ضُوْ طُوْ ظُوْ

عُوْ غُوْ فُوْ قُوْ كُوْ لُوْ مُوْ نُوْ وُوْ هُوْ ئُوْ يُوْ

بٗ تٗ ثٗ جٗ حٗ خٗ دٗ ذٗ رٗ زٗ سٗ شٗ صٗ ضٗ

طٗ ظٗ عٗ غٗ فٗ قٗ كٗ لٗ مٗ نٗ وٗ هٗ ءٗ يٗ

اَلْمَغْضُوْبُ يُقِيْمُوْنَ يُوْقِنُوْنَ كَفَرُوْا اٰمَنُوْا قَالُوْا

فَأْتُوْا بِسُوْرَةٍ وَادْعُوْا مَاحَوْلَهٗ اِنَّهٗ وَجْهُهٗ اَجْرُهٗ فَلَهٗ

﴿مُسْتَعْلِيَّهْ﴾ ပါးစပ်အပြည့်ဖတ်ရမည့် အက္ခရာများအကြောင်း

အောက်ပါ အက္ခရာ (၇) လုံးအား အခြေအနေတိုင်းတွင် ပါးစပ်အပြည့်ဖတ်ရပါမည်။ ၄င်းတို့မှာ ﴿ظ ق ط غ ض ص خ﴾ တို့ဖြစ်ပါသည်။ خُصَّ ضَغْطٍ قِظْ

﴿خ﴾ လေ့ကျင့်ခန်း

خَ خِ خُ - خَا خِیْ خُوْ - اَخْ اِخْ اُخْ - بَخْ بِخْ بُخْ

تَخْ تِخْ تُخْ - ثَخْ ثِخْ ثُخْ جَخْ جِخْ جُخْ - حَخْ حِخْ حُخْ

خَانَ خَوْنَ خُوْنَ - خَيْنَ خِيْنَ خَانٌ

يُخٰدِعُوْنَ خَلَقَكُمْ خَلِيْفَةً فَلَاخَوْفٌ فَاَخَذَتْكُمْ خَيْرٌلَّكُمْ

خَطٰيٰكُمْ خِزْیٌ بِالْاٰخِرَةِ وَاتَّخِذُوْا اَلْخِصَامُ مِنْ خِطْبَةِالنِّسَآءِ

اُدْخُلُوْا خُذُوْا خُطُوٰتِ لَاتَاْخُذُهٗ فَانْفُخْ خُسْرَانًا وَاِخْرَاجُ

فَاِخْوَانُكُمْ يَخْدَعُوْنَ يَخْطَفُ فَاَخْرَجَ مُخْرِجٌ اَلْمُسَحَّرُ تَاَخَّرَ

﴿ص﴾ လေ့ကျင့်ခန်း

صَ صِ صُ - صَا صِى صُوْ - اَصْ اِصْ اُصْ

بَصْ بِصْ بُصْ - تَصْ تِصْ تُصْ - ثَصْ ثِصْ ثُصْ

جَصْ جِصْ جُصْ - حَصْ حِصْ حُصْ

صانَ صَوْنَ صُوْنَ صَيْنَ صِيْنَ صَانٌ

اَبْصَارِهِمْ كَصَيِّبٍ يُوْصَلُ يُنْصَرُوْنَ خَالِصَةٌ صَدَقَةٌ

صِرَاطٌ بِصَبْرٌ صِبْغَةٌ مُصِيْبَةٌ مِنْ صِيَامٍ صُمٌّ مُخْلِصُوْنَ

اَلْقِصَاصُ تَرَبَّصُ وَانْصُرْنَا صُدُوْرُكُمْ مُصْلِحُوْنَ لَنْ نَّصْبِرَ

مِصْرًا اَصْحٰبُ وَاصْفَحُوْا اِصْطَفٰى اَلصَّلٰوةُ مِنَ الصّٰلِحٰتِ

اَلصّٰعِقَةُ يَخْتَصُّ وَوَصّٰى

﴿ض﴾ လေ့ကျင့်ခန်း

ضَ ضِ ضُ - ضَا ضِى ضُوْ - اَضْ اِضْ اُضْ

بَضْ بِضْ بُضْ - تَضْ تِضْ تُضْ - ثَضْ ثِضْ ثُضْ

جَضْ جِضْ جُضْ - حَضْ حِضْ حُضْ

ضانَ ضَوْنَ ضُوْنَ ضَيْنَ ضِيْنَ ضَانٌ

اَضَآءَتْ بَعُوْضَه عَرَضَهُمْ بِغَضَبٍ بِضَآرِّيْنَ ضَلَّ

تَرْضٰى فِىْالْاَرْضِ يُضِلُّ لِبَعْضٍ حَاضِرِى وَقُضِىَ

تَسْتَرْضِعُوْا مَرَضٌ يَنْقُضُوْنَ بَعْضُكُمْ وَضُرِبَتْ مَايَضُرُّهُمْ

اَلْاَبْيَضُ اَنْ يَّضْرِبَ فَضْلُ اللهِ اَفَضْتُمْ قَدْفَرَضْتُمْ وَرِضْوَانٌ

فَاَعْرِضْ اَضْطَرُّهٗ وَلَاالضَّآلِّيْنَ اَلضَّلٰلَةَ فَضَّلْتُكُمْ وَالضَّرَّآءِ

وَالْفِضَّةُ تَبْيَضُّ عَضُّوْا

﴿غ﴾ လေ့ကျင့်ခန်း

غَ غِ غُ - غَا غِىْ غُوْ - اَغْ اِغْ اُغْ - بَغْ بِغْ بُغْ

تَغْ تِغْ تُغْ - ثَغْ ثِغْ ثُغْ - جَغْ جِغْ جُغْ - حَغْ حِغْ حُغْ

غَانَ غُوْنَ غُوْنَ غِيْنَ غِيْنَ غَانٌ

غَيْرُ رَغَدًا اَلْغَمَامُ بِغَضَبٍ بِغَافِلٍ يَرْغَبُ غِشَاوَةٌ

بَاغٍ يَبْتَغِ اَبْتَغِى مِنْ غِلٍّ غُلْفٌ وَابْتَغُوْا زَيْغٌ اَلْبَلٰغُ

غُلٰمٌ يَبْغُوْنَ اَلْمَغْضُوْبُ فِىْ طُغْيَانِهِمْ وَاَغْرَقْنَا نَغْفِرْلَكُمْ

بَغْيًا وَالْمَغْرِبُ

(ط) လေ့ကျင့်ခန်း

طَ طِ طُ ـ طَا طِىْ طُوْ ـ اَطْ اِطْ اُطْ ـ بَطْ بِطْ بُطْ

تَطْ تِطْ تُطْ ـ ثَطْ ثِطْ ثُطْ ـ جَطْ جِطْ جُطْ

حَطْ حِطْ حُطْ ـ خَطْ خِطْ خُطْ

صِرَاطٌ يَخْطَفُ وَيَقْطَعُوْنَ مِنْ طَيِّبٰتِ خَطٰيٰكُمْ طَعَامٌ

بِالْبَاطِلِ خَطِيْٓئَتُهٗ اَلشَّيٰطِيْنُ اَلْخَيْطِ الْاَسْوَدِ مُحِيْطٌ

اِهْبِطُوْا فِىْ بُطُوْنِهِمْ اَفَتَطْمَعُوْنَ شَطْرَهٗ وَاَطْهَرُ

مِنْ خِطْبَةِ النِّسَآءِ لِيَطْمَئِنَّ حِطَّةٌ فَوْقَكُمُ الطُّوْرَ

اَنْ يَّطَّوَّفَ وَتَقَطَّعَتْ بِالطَّاغُوْتِ

(ظ) လေ့ကျင့်ခန်း

ظَ ظِ ظُ ـ ظَا ظِىْ ظُوْ ـ اَظْ اِظْ اُظْ ـ بَظْ بِظْ بُظْ

تَظْ تِظْ تُظْ ـ ثَظْ ثِظْ ثُظْ ـ جَظْ جِظْ جُظْ ـ حَظْ حِظْ حُظْ

ظَانَ ظَوْنَ ظُوْنَ ظَيْنَ ظِيْنَ ظَانٌ

ظَلِمُوْنَ وَظَلَّلْنَا ، ظَةٌ اَلْغَيْظُ ظَنَّ غَلِيْظَالْقَلْبِ عَظِيْمًا

ظِلًّا فَنَظِرَةٌ مِنَالْغَيْظِ وَالْكٰظِمِيْنَ ظُهُوْرِهِمْ اُنْظُرْنَا

يَعِظُكُمْ يُوْعَظُ وَلَايَنْظُرُ يَظُنُّوْنَ اَظْلَمَ يَظْلِمُوْنَ

لَاتُظْلَمُوْنَ يَظْلِمُ مِنَالظّٰلِمِيْنَ مِنَالظُّلُمٰتِ فَظًّا

حَظًّا حَظِّالْاُنْثَيَيْنِ اِذْظَّلَمُوْا

﴿ق﴾ လေ့ကျင့်ခန်း

قَ قِ قُ ـ قَا قِىْ قُوْ ـ اَقْ اِقْ اُقْ ـ بَقْ بِقْ بُقْ

تَقْ تِقْ تُقْ ـ ثَقْ ثِقْ ثُقْ ـ جَقْ جِقْ جُقْ ـ حَقْ حِقْ حُقْ

قَانَ قَوْنَ قُوْنِ قَيْنَ قِيْنَ قَانٌ

قَالَ اِسْتَوْقَدَ قَدِيْرٌ رِزْقًا خَلَقَكُمْ فَوْقَهَا اَلْمُسْتَقِيْمُ

يُقِيْمُوْنَ يُوْقِنُوْنَ اَلصَّوَاعِقُ مِيْثَاقِهٖ تَعْقِلُوْنَ يُنْفِقُوْنَ

قُلُوْبُهُمْ وَبَرْقٌ يَنْقُضُوْنَ وَقُلْنَا بِرُوْحِالْقُدُسِ رَزَقْنٰهُمْ

وَيَقْطَعُوْنَ وَلَاتَقْرَبَا وَلَايُقْبَلُ فَرَقْنَا وَاَغْرَقْنَا اَنَّهُالْحَقُّ

فَتَلَقّٰى بِغَيْرِالْحَقِّ يَشَّقَّقُ حَقُّ زَقُّوْمٍ

《قَلْقَلَهْ》 ပဲ့တင်သံထွက်ဖတ်ရမည့် အက္ခရာများအကြောင်း

အောက်ပါ အက္ခရာ (၅) လုံးအပေါ် 《ـْـ》 ဂျဇမ်ရှိလျှင် 'ပဲ့တင်သံ'ထွက်ဖတ်ရမည်။
၎င်းတို့မှာ - 《ق ط ب ج د》 တို့ဖြစ်ပါသည်။ قُطْبُ جَدٍّ

《ق》 လေ့ကျင့်ခန်း

دَقْ دِقْ دُقْ ـ ذَقْ ذِقْ ذُقْ ـ رَقْ رِقْ رُقْ ـ زَقْ زِقْ زُقْ

سَقْ سِقْ سُقْ ـ شَقْ شِقْ شُقْ

رُزِقْنَا وَيَقْطَعُوْنَ وَلَاتَقْرَبَا وَلَايُقْبَلُ وَاَغْرَقْنَا فَاقْتُلُوْا

رَزَقْنٰكُمْ مِنْ بَقْلِهَا تَقْتُلُوْنَ وَارْزُقْ وَنَقْصٍ

وَالْاَقْرَبِيْنَ فَلَاتَقْرَبُوْهَا عُقْدَةً

《ط》 လေ့ကျင့်ခန်း

صَطْ صِطْ صُطْ ـ ضَطْ ضِطْ ضُطْ ـ طَطْ طِطْ طُطْ

ظَطْ ظِطْ ظُطْ ـ عَطْ عِطْ عُطْ ـ غَطْ غِطْ غُطْ ـ

اَفَتَطْمَعُوْنَ شَطْرَهٗ يَطْهُرُ مِنْ خِطْبَةِ لِيَطْمَئِنَّ فِىْ بَطْنِىْ

لِيُطْلِعَكُمْ اَنْ نَّطْمِسَ فَاِذَااطْمَاْنَنْتُمْ بِالْقِسْطِ

﴿ب﴾ လေ့ကျင့်ခန်း

فَبْ فِبْ فُبْ ـ قَبْ قِبْ قُبْ ـ كَبْ كِبْ كُبْ ـ لَبْ لِبْ لُبْ

مَبْ مِبْ مُبْ ـ نَبْ نِبْ نُبْ ـ وَبْ وِبْ وُبْ

قَبْلِكَ اَبْصَارِهِمْ لَايُبْصِرُوْنَ عَبْدِنَا سَبْعَ مَاتُبْدُوْنَ

اِلَّآ اِبْلِيْسَ اَبْنَآءَكُمْ كَذَّبْتُمْ وَجِبْرِيْلَ وَاِذِابْتَلٰى اِبْرٰهٖمَ

وَابْعَثْ صِبْغَةَاللّٰهِ

﴿ج﴾ လေ့ကျင့်ခန်း

هَجْ هِجْ هُجْ ـ ئَجْ ئِجْ ئُجْ ـ يَجْ يِجْ يُجْ ـ تَجْ تِجْ تُجْ

ثَجْ ثِجْ ثُجْ ـ جَجْ جِجْ جُجْ ـ حَجْ حِجْ حُجْ

يَجْعَلُوْنَ فَلَاتَجْعَلُوْا تَجْرِىْ لَاتَجْزِىْ اَلْعِجْلُ رِجْزًا

وَجْهَهٗ رَبِّ اجْعَلْ وَاجْعَلْ وِجْهَةٌ مِنَ الْفَجْرِ

فَاِنْ خَرَجْنَ وَقَدْ اَخْرَجْنَا اَجْرُهُمْ

﴿د﴾ လေ့ကျင့်ခန်း

خَذْ خِذْ خُذْ - دَدْ دِدْ دُدْ - زَدْ زِدْ زُدْ - سَدْ سِدْ سُدْ

شَدْ شِدْ شُدْ - صَدْ صِدْ صُدْ

وَادْعُوْا عَدْلٌ وَعَدْنَا اُدْخُلُوْا قَدْعَلِمَ فَادْعُ لَنَا هُوَاَدْنٰى

وَعَهِدْنَا فِدْيَةٌ وَتُدْلُوْا فَلَاعُدْوَانَ مِنَ الْهَدْيِ وَمَنْ يَّرْتَدِدْ

ပထမတွဲပြီး၏။
ဒုတိယတွဲကို ဆက်ပြီးလေ့လာပါ။

بسم الله الرحمن الرحيم

بيان التجويد

ဗယားနွှသ်သဂျ်ဝီးဒ်

(ဒုတိယတွဲ)

ဦလမာ-အစ္စလာမ်သာသနာ့ပညာရှင်များအဖွဲ့ချုပ်မှထုတ်ဝေသည်။

﴿مَخَارِجْ﴾ အသံထွက်သည့် နေရာများအကြောင်း

အရဗီဘာသာတွင် ဗျည်းအက္ခရာ (၂၉) လုံး ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

ا ﴿اَلِفْ﴾ ب ﴿بَا﴾ ت ﴿تَا﴾ ث ﴿ثَا﴾ ج ﴿جِيْمْ﴾ ح ﴿حَا﴾

خ ﴿خَا﴾ د ﴿دَالْ﴾ ذ ﴿ذَالْ﴾ ر ﴿رَا﴾ ز ﴿زَايْ﴾ س ﴿سِيْنْ﴾

ش ﴿شِيْنْ﴾ ص ﴿صَادْ﴾ ض ﴿ضَادْ﴾ ط ﴿طَا﴾ ظ ﴿ظَا﴾

ع ﴿عَيْنْ﴾ غ ﴿غَيْنْ﴾ ف ﴿فَا﴾ ق ﴿قَافْ﴾ ك ﴿كَافْ﴾

ل ﴿لَامْ﴾ م ﴿مِيْمْ﴾ ن ﴿نُوْنْ﴾ و ﴿وَاوْ﴾ ه ﴿هَا﴾

ء ﴿هَمْزَهْ﴾ ي ﴿يَا﴾

ا ﴿اَلِفْ﴾ ပါးစပ်၏ လစ်ဟသောနေရာမှ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

ب ﴿بَا﴾ အပေါ် အောက်နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု၏ စွတ်စိုသော အပိုင်းနှစ်ခု ထိ၍ ထုတ်ရပါသည်။

ت ﴿تَا﴾ လျှာဖျားကို ရှေ့အပေါ်သွားကြီးနှစ်ချောင်း၏ အရင်းနှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

ث ﴿ثَا﴾ လျှာဖျားကို ရှေ့အပေါ်သွားကြီးနှစ်ချောင်း၏ ထိပ်နှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

ج ﴿جِيْمْ﴾ လျှာအလယ်ပိုင်းကို ၎င်း၏မျက်နှာချင်းဆိုင် အာခေါင်နှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

ح ﴿حَا﴾ လည်ချောင်း၏ အလယ်ဗဟိုမှ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

خ ﴿خَا﴾ လည်ချောင်း၏ အစမှ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

د ﴿دَالْ﴾ လျှာဖျားကို ရှေ့အပေါ်သွားကြီးနှစ်ချောင်း၏ အရင်းနှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿ذَال﴾ ذ လျှာဖျားကို ရှေ့အပေါ်သွားကြီးနှစ်ချောင်း၏ ထိပ်နှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿رَا﴾ ر လျှာအဖျားပိုင်းနှင့် လျှာ၏ ကျောအနည်းငယ်အစိတ်အပိုင်းကို အပေါ်သွား (၆) ချောင်း၏ သွားဖုံးနှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿زَاي﴾ ز လျှာဖျားကို ရှေ့အောက်နှင့်အပေါ် သွားနှစ်ချောင်း၏ အဖျားနှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿سِيـْنْ﴾ س လျှာဖျားကို ရှေ့အောက်နှင့်အပေါ် သွားနှစ်ချောင်း၏ အဖျားနှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿شِيـْنْ﴾ ش လျှာအလယ်ပိုင်းကို ၎င်း၏ မျက်နှာချင်းဆိုင် အာခေါင်နှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿صَادْ﴾ ص လျှာဖျားကို ရှေ့အောက်နှင့်အပေါ် သွားနှစ်ချောင်း၏ အဖျားနှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿ضَادْ﴾ ض လျှာအတွင်း ဘေးပိုင်းကို အပေါ်အံသွား (၅) ချောင်း၏ အရင်းနှင့်ထိ၍ ထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿طَا﴾ ط လျှာဖျားကို ရှေ့အပေါ်သွားကြီးနှစ်ချောင်း၏ အရင်းနှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿ظَا﴾ ظ လျှာဖျားကိုရှေ့အပေါ်သွားကြီးနှစ်ချောင်း၏ ထိပ်နှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿عَيـْنْ﴾ ع လည်ချောင်း၏အလယ်ဗဟိုမှ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿غَيـْنْ﴾ غ လည်ချောင်း၏ အစမှ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿فَا﴾ ف အပေါ်ရှေ့သွားကြီးနှစ်ချောင်း၏ ထိပ်စကို အောက်နှုတ်ခမ်း၏စိုသောအပိုင်းနှင့်ထိလျှင် အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

﴿قَافْ﴾ ق လျှာအတွင်း အဆုံးပိုင်းကို ၎င်း၏မျက်နှာချင်းဆိုင် အာခေါင်နှင့်ထိတိုက်လျှင် ထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

《كَافْ》 ك လျှာအခုံး အပြင်ပိုင်းကို ၎င်း၏ မျက်နှာချင်းဆိုင် အာခေါင်နှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

《لَامْ》 ل လျှာအဖျားပိုင်းကို အပေါ်သွား (၈) ချောင်း၏ သွားဖုံးနှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

《مِيْمْ》 م အပေါ် အောက် နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု၏ ခြောက်သွေ့သောအပိုင်းနှစ်ခုထိ၍အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

《نُوْنْ》 ن လျှာအဖျားပိုင်းကို အပေါ်သွား (၆) ချောင်း၏ သွားဖုံးနှင့်ထိ၍ အသံ ထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

《وَاوْ》 و နှုတ်ခမ်းနှစ်ခုကို မထိ တထိ လုံးဝိုင်း၍ အသံ ထုတ်ဖတ်ရပါ သည်။

《هَا》 ه လည်ချောင်း အောက်ဆုံးပိုင်း (ရင်ဘတ်ဖက်) မှ အသံ ထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

《هَمْزَة》 ء လည်ချောင်း အောက်ဆုံးပိုင်း (ရင်ဘတ်ဖက်) မှ အသံ ထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

《يَا》 ي လျှာအလယ်ပိုင်းကို ၎င်း၏ မျက်နှာချင်းဆိုင် အာခေါင်နှင့်ထိ၍ အသံထုတ်ဖတ်ရပါသည်။

အသံတူနိုင်သော ဗျည်းအက္ခရာများအား တွဲ၍ လေ့ကျင့်ခြင်း

《ث နှင့် س》 လေ့ကျင့်ခန်း

《ث》 အက္ခရာကို လျှာအပြင်ဘက် အနည်းငယ်ထုတ်၍လည်းကောင်း၊ 《س》 အက္ခရာကို လျှာအတွင်း ဘက်ထား၍လည်းကောင်း လေ့ကျင့်ပါ။

ثَ ثِ ثُ - سَ سِ سُ - ثَا ثِيْ ثُوْ - سَا سِيْ سُوْ

ثً ثٍ ثٌ - سً سٍ سٌ - اَثْ اِثْ اُثْ - اَسْ اِسْ اُسْ

بَثْ بِثْ بُثْ ـ بَسْ بِسْ بُسْ ـ تَثْ تِثْ تُثْ ـ تَسْ تِسْ تُسْ

بِمِيْثَاقِهِمْ نِسَآءً ثَلٰثَةٌ سَرِيْعُ الْحِسَابِ كَثِيْرًا مِّنْهُمْ

قَتَلْنَا الْمَسِيْحَ فَانْ عُثِرَ فَيُقْسِمٰنِ وَهُوَ يَرِثُهَا رُسُلٌ

يَبْحَثُ فِى الْاَرْضِ لَهٗ نَفْسُهٗ وَبَعَثْنَا اَسْلَمُوْا مِثْلَ هٰذَا

بَنِىٓ اِسْرَآئِيْلَ فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ مِنَ الثَّمَرَاتِ يَمَسُّهُمْ

﴿ح နှင့် ه﴾ လေ့ကျင့်ခန်း

﴿ح﴾ အက္ခရာကို လည်ချောင်း၏ အလယ်မှ ထုတ်ပြီး၊ ﴿ه﴾ အက္ခရာကို လည်ချောင်း၏ အောက်ဆုံးမှ ထုတ်ပါ။

حَ حِ حُ ـ هَ هِ هُ ـ حَا حِىْ حُوْ ـ هَا هِىْ هُوْ ـ حًا حٍ حٌ

هً هٍ هٌ ـ اَحْ اِحْ اُحْ ـ اَهْ اِهْ اُهْ ـ بَحْ بِحْ بُحْ

بَهْ بِهْ بُهْ ـ تَحْ تِحْ تُحْ ـ تَهْ تِهْ تُهْ

وَلَا حَامٍ بِجَهَالَةٍ اَحَدُ مِّنْكُمْ وَجْهَهٗ مُسَافِحِيْنَ اِبْرَاهِيْمُ

وَاحِدَةٌ اَلْجَاهِلِيَّةُ وَامْسَحُوْا وَاُمُّهٗ اَلْاَشْهُرُ الْحُرُمُ

اَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ وَاصْفَحْ وَيَهْدِيْهِمْ وَمَنْ اَحْيَاهَا بِمَا لَا تَهْوٰى

《ذ》 နှင့် 《ز》 လေ့ကျင့်ခန်း

《ذ》 အက္ခရာကို လျှာအပြင်ဘက်အနည်းငယ် ထုတ်၍လည်းကောင်း၊ 《ز》 အက္ခရာကို လျှာအတွင်း ဘက်ထား၍လည်းကောင်း လေ့ကျင့်ပါ။

ذَ ذِ ذُ - زَ زِ زُ - ذَا ذِى ذُو - زَا زِى زُو - ذً ذٍ ذٌ

زً زٍ زٌ - اَذْ اِذْ اُذْ - اَزْ اِزْ اُزْ - بَذْ بِذْ بُذْ - بَزْ بِزْ بُزْ

تَذْ تِذْ تُذْ - تَزْ تِزْ تُزْ

وَالْمَوْقُوْذَةُ بِمَآاَنْزَلَ وَذٰلِكَ جَزَآؤُاالظّٰلِمِيْنَ وَلَامُتَّخِذِىْ وَيَزِيْدُهُمْ

نَذِيْرٌ عَزِيْزٌ وَمُنْذِرِيْنَ يَسْتَهْزِءُوْنَ بِبَعْضِ ذُنُوْبِهِمْ هُزُوًا وَّلَعِبًا

عَزِيْزٌ ذُوانْتِقَامٍ وَلٰكِنْ يُّؤَاخِذُكُمْ لَيَحْزُنُكَ وَاَخَذْنَا مِنْهُمْ

اَعَجَزْتُ يٰقَوْمِ اذْكُرُوْا لَهُمْ خِزْىٌ فَاِنِّىْٓ اُعَذِّبُهٗ

فَاِنِّىْ مُنَزِّلُهَا فَقَدْ كَذَّبُوْا حِيْنَ يُنَزَّلُ الْقُرْاٰنُ

(ض) လေ့ကျင့်ခန်း

ضَ ضِ ضُ - ضَا ضِىْ ضُوْ - اَضْ اِضْ اُضْ

بَضْ بِضْ بُضْ - تَضْ تِضْ تُضْ - ثَضْ ثِضْ ثُضْ

جَضْ جِضْ جُضْ - حَضْ حِضْ حُضْ - خَضْ خِضْ خُضْ

ضَانَ ضَوْنَ ضُوْنَ ضَيْنَ ضِيْنَ ضَانٌ

اَضَآءَتْ بَعُوْضَةً عَرَضَهُمْ بِغَضَبٍ بِضَآرِّيْنَ ضَلَّ تَرْضٰى

حَاضِرِى وَقُضِىَ مَرَضٌ يَنْقُضُوْنَ بَعْضُكُمْ مَايَضُرُّهُمْ

اَلْاَبْيَضُ اَنْ يَّضْرِبَ فَضْلُ اللهِ اَفَضْتُمْ قَدْفَرَضْتُمْ وَرِضْوَانٌ

اَضْطَرُّهٗ وَلَاالضَّآلِّيْنَ اَلضَّلٰلَةَ فَضَّلْتُكُمْ وَالضَّرَّآءُ

وَالْفِضَّةَ تَبْيَضُّ عَضُّوْا

﴿د﴾ လေ့ကျင့်ခန်း

خَذْ خِذْ خُذْ ـ دَدْ دِدْ دُدْ ـ زَدْ زِدْ زُدْ ـ سَدْ سِدْ سُدْ

شَدْ شِدْ شُدْ ـ صَدْ صِدْ صُدْ

وَادْعُوْا عَدْلٌ وَعَدْنَا اُدْخُلُوْا فَادْعُ لَنَا هُوَاَدْنٰى وَعَهِدْنَا

فِدْيَةٌ وَتُدْلُوْا فَلَاعُدْوَانَ مِنَ الْهَدْيِ وَمَنْ يَّرْتَدِدْ

﴿ظ﴾ လေ့ကျင့်ခန်း

ظَ ظِ ظُ ـ ظَا ظِىْ ظُوْ ـ اَظْ اِظْ اُظْ ـ بَظْ بِظْ بُظْ

تَظْ تِظْ تُظْ ـ ثَظْ ثِظْ ثُظْ ـ جَظْ جِظْ جُظْ ـ حَظْ حِظْ حُظْ

خَظْ خِظْ خُظْ ظَانَ ظَوْنَ ظُوْنَ ظَيْنَ ظِيْنَ ظَانٌ

ظٰلِمُوْنَ وَظَلَّلْنَا مَوْعِظَةٌ اَلْغَيْظُ ظَنَّ غَلِيْظَ الْقَلْبِ

عَظِيْمًا ظِلًّا فَنَظِرَةٌ مِنَ الْغَيْظِ وَالْكٰظِمِيْنَ ظُهُوْرِهِمْ

اُنْظُرْنَا يَعِظُكُمْ يُوْعَظُ وَلَايَنْظُرُ يَظُنُّوْنَ اَظْلَمَ يَظْلِمُوْنَ

لَاتُظْلَمُوْنَ يَظْلِمُ مِنَ الظّٰلِمِيْنَ مِنَ الظُّلُمٰتِ فَظًّا حَظًّا

حَظِّ الْاُنْثَيَيْنِ اِذْظَّلَمُوْا

《ع နှင့် ء》 လေ့ကျင့်ခန်း

عَ عِ عُ ـ ءَ ءِ ءُ ـ عَا عِىْ عُوْ ـ ئَا ئِىْ ئُوْ ـ عًا عٍ عٌ

ءً ءٍ ءٌ ـ اَعْ اِعْ اُعْ ـ اَءْ اِءْ اُءْ ـ بَعْ بِعْ بُعْ ـ بَاْ بِاْ بُاْ

تَعْ تِعْ تُعْ ـ تَاْ تِاْ تُاْ

فَعَفَوْنَا فَقَدْسَاَلُوْا شَعَآئِرَاللّٰهِ بِاٰيٰتِ اللّٰهِ عَنْ عِبَادَتِهٖ

اِلٰى اِبْرٰهِيْمَ عِيْسٰى بِالْاِيْمَانِ بِالْعُقُوْدِ وَمَآ اُهِلَّ

وَالْعُدْوَانِ وَلَاُدْخِلَنَّكُمْ فَاعْلَمْ فَلَابَأْسَ مُعْرِضِيْنَ يُؤْتِيْهِمْ

《ك နှင့် ق》 လေ့ကျင့်ခန်း

قَ قِ قُ ـ قَا قِىْ قُوْ ـ اَقْ اِقْ اُقْ ـ بَقْ بِقْ بُقْ

تَقْ تِقْ تُقْ ـ ثَقْ ثِقْ ثُقْ ـ جَقْ جِقْ جُقْ ـ حَقْ حِقْ حُقْ

خَقْ خِقْ خُقْ ـ قَانَ قَوْنَ قُوْنَ قَيْنَ قِيْنَ قَانًّ

قَالُوْا اِسْتَوْقَدَ قَدِيْرٌ رِزْقًا خَلَقَكُمْ فَوْقَهَا اَلْمُسْتَقِيْمُ

يُقِيْمُوْنَ يُوْقِنُوْنَ اَلصَّوَاعِقُ مِيْثَاقِهٖ تَعْقِلُوْنَ يُنْفِقُوْنَ

قُلُوْبِهِمْ وَبَرْقٌ يَنْقُضُوْنَ وَقُلْنَا بِرُوْحِ الْقُدُسِ رَزَقْنٰهُمْ

وَيَقْطَعُوْنَ وَلَاتَقْرَبَا وَلَايُقْبَلُ فَرَقْنَا وَاَغْرَقْنَا اَنَّهُ الْحَقُّ

فَتَلَقّٰى بِغَيْرِالْحَقِّ يَشَّقَّقُ حَقٌّ زَقُّوْمٍ

﴿مَدِّ فَرْعِى﴾ ခေါ် ဆင့်ပွား 'မဒ်' အကြောင်း

﴿مَدِّ فَرْعِى﴾ ဆင့်ပွား 'မဒ်' (၆) မျိုး ရှိပါသည်။ ၄င်းတို့မှာ - ﴿مَدِّ مُتَّصِلْ﴾ ﴿مَدِّ مُنْفَصِلْ﴾ ﴿مَدِّ لَازِمْ﴾ ﴿مَدِّ عَارِضْ﴾ ﴿مَدِّ لِيْنْ لَازِمْ﴾ ﴿مَدِّ لِيْنْ عَارِضْ﴾ တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ဤဒုတိယတွဲ၌ ﴿مَدِّ مُتَّصِلْ﴾ နှင့် ﴿مَدِّ مُنْفَصِلْ﴾ တို့ကိုသာ တင်ပြပါမည်။

(၁) ﴿مَدِّ مُتَّصِلْ﴾ မဒ်အကြီး

﴿مَدِّ مُتَّصِلْ﴾ ခေါ် 'မဒ်အကြီး' ဆိုသည်မှာ ဆွဲဖတ်ရမည့် အက္ခရာ၏အနောက် (ဘယ်ဘက်) ၌ ﴿هَمْزَهْ﴾ ဟမ်ဇဟ် ရှိခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ဥပမာ - ﴿سِيْـٓئَتْ سُوْٓءٌ جَآءَ﴾

﴿مَدِّ مُتَّصِلْ﴾ အား ဆွဲဖတ်ရမည့် အတိုင်းအတာမှာ ﴿اَلِفْ﴾ သုံးလုံး သို့မဟုတ် (၄) လုံးခန့် ဖြစ်ပါသည်။

قَالُوْا اِسْتَوْقَدَ قَدِيْرٌ رِزْقًا خَلَقَكُمْ فَوْقَهَا اَلْمُسْتَقِيْمُ

يُقِيْمُوْنَ يُوْقِنُوْنَ اَلصَّوَاعِقُ مِيْثَاقِهٖ تَعْقِلُوْنَ يُنْفِقُوْنَ

قُلُوْبُهِمْ وَبَرْقٌ يَنْقُضُوْنَ وَقُلْنَا بِرُوْحِ الْقُدُسِ رَزَقْنٰهُمْ

وَيَقْطَعُوْنَ وَلَاتَقْرَبَا وَلَايُقْبَلُ فَرَقْنَا وَاَغْرَقْنَا اَنَّهُ الْحَقُّ

فَتَلَقّٰى بِغَيْرِالْحَقِّ يَشَّقَّقُ حَقٌّ زَقُّوْمٍ

﴿مَدِّ فَرْعِى﴾ ခေါ် ဆင့်ပွား 'မဒ်' အကြောင်း

﴿مَدِّ فَرْعِى﴾ ဆင့်ပွား 'မဒ်' (၆) မျိုး ရှိပါသည်။ ၄င်းတို့မှာ - ﴿مَدِّ مُتَّصِلْ﴾ ﴿مَدِّ مُنْفَصِلْ﴾ ﴿مَدِّ لَازِمْ﴾ ﴿مَدِّ عَارِضْ﴾ ﴿مَدِّ لِيْنْ لَازِمْ﴾ ﴿مَدِّ لِيْنْ عَارِضْ﴾ တို့ ဖြစ်ပါသည်။

ဤဒုတိယတွဲ၌ ﴿مَدِّ مُتَّصِلْ﴾ နှင့် ﴿مَدِّ مُنْفَصِلْ﴾ တို့ကိုသာ တင်ပြပါမည်။

(၁) ﴿مَدِّ مُتَّصِلْ﴾ မဒ်အကြီး

﴿مَدِّ مُتَّصِلْ﴾ ခေါ် 'မဒ်အကြီး' ဆိုသည်မှာ ဆွဲဖတ်ရမည့် အက္ခရာ၏အနောက် (ဘယ်ဘက်) ၌ ﴿هَمْزَة﴾ ဟမ်ဇဟ် ရှိခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ဥပမာ - ﴿سِيْٓـئَتْ سُوْٓءٌ جَآءَ﴾

﴿مَدِّ مُتَّصِلْ﴾ အား ဆွဲဖတ်ရမည့် အတိုင်းအတာမှာ ﴿اَلِفْ﴾ သုံးလုံး သို့မဟုတ် (၄) လုံးခန့် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

أُولَٓئِكَ اَلسَّمَآءُ اَلْاَنْبِيَآءُ وَالْمَلٰٓئِكَةُ قَدْجَآءَكُمْ

وَنِسَآءٌ بِالسُّوْٓءِ بَرِيْٓءٌمِّمَّا سُوْٓءُاَعْمَالِهِمْ اِنَّمَاالنَّسِيْٓءُ

(၂) ﴿مَدِّمُنْفَصِلْ﴾ မဒ်အသေး

﴿مَدِّمُنْفَصِلْ﴾'မဒ်'အသေးဆိုသည်မှာ ဆွဲဖတ်ရမည့်မဒ်အက္ခရာ၏အနောက် (ဘယ်ဘက်)၌ ﴿هَمْزَة﴾ ဟမ်ဇဟ်သည် ဒုတိယစာလုံး၌ ရှိခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ - ﴿فِيْٓ اَنْفُسِكُمْ - قَالُوْٓااٰمَنَّا - مَآاُنْزِلَ﴾

﴿مَدِّمُنْفَصِلْ﴾ အား ဆွဲဖတ်ရမည့် အတိုင်းအတာမှာလည်း ﴿مَدِّمُتَّصِلْ﴾ 'မဒ်အကြီး' အတိုင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

اِنَّآاَوْحَيْنَآاِلَيْكَ كَمَآاَوْحَيْنَآاِلٰٓى اِبْرَاهِيْمَ يٰٓاَهْلَ الْكِتٰبِ مَاذَٓااُحِلَّ

عَلٰٓى اَدْبَارِكُمْ كَانُوْٓااِخْوَةً قَالُوْٓااٰمَنَّا اِنِّيْٓ اُرِيْدُ

بَنِيْٓ اِسْرَآئِيْلَ وَاِذَٓااُنْزِلَتْ سُوْرَةٌ

﴿مُسْتَعْلِيَّهْ﴾ အကြောင်း

﴿مُسْتَعْلِيَّهْ﴾ အကြောင်း ပထမတွဲ၌ ဖတ်ပြီးခဲ့ပါပြီ။ ﴿مُسْتَعْلِيَّهْ﴾ အက္ခရာ (၇)လုံးကို အမြဲတမ်း အခြေအနေတိုင်း သဘောမှာ ၄င်းအက္ခရာ (၇)လုံး အပေါ်၌ မည်သည့်သရ ရှိသည် ဖြစ်ပါစေ အသံ **"အောအော"** ပါးစပ်အပြည့်ဖတ်ရမည်။ ၄င်းအက္ခရာများ၏ ပေါင်းချုပ်မှာ - ﴿خُصَّ ضَغْطٍ قِظْ﴾ ဖြစ်ပါသည်။

﴿مُسْتَعْلِيَّهْ﴾ အက္ခရာ (၇)လုံးအနက် ﴿ص﴾ သည် ﴿س﴾ နှင့်၊ ﴿ض﴾ သည် ﴿د﴾ နှင့်၊ ﴿ط﴾ သည် ﴿ت﴾ နှင့်၊ ﴿ق﴾ သည် ﴿ك﴾ နှင့်၊ ﴿ظ﴾ သည် ﴿ذ﴾ နှင့် တစ်လုံးနှင့် တစ်လုံး ပြောင်းလဲ မှားယွင်းနိုင်သောကြောင့် အောက်ပါ လေ့ကျင့်ခန်းကို သေချာစွာ လေ့ကျင့်ရပါမည်။

﴿ص နှင့် س﴾ လေ့ကျင့်ခန်း

صَ صِ صُ - سَ سِ سُ - صَا صِىْ صُوْ - سَا سِىْ سُوْ

اَصْ اِصْ اُصْ - اَسْ اِسْ اُسْ - بَصْ بِصْ بُصْ

بَسْ بِسْ بُسْ - تَصْ تِصْ تُصْ - تَسْ تِسْ تُسْ

وَمَاصَلَبُوْهُ فَقَدْسَاَلُوْا وَبِصَدِّهِمْ عِيْسٰى نَصِيْرٌ

هُوَالْمَسِيْحُ وَاللّٰهُ يَعْصِمُكَ اَلرّٰسِخُوْنَ صُمٌّ وَّبُكْمٌ

نَفْسٌ بِمَا يَخْرُصُوْنَ سُوْٓءَ بِجَهَالَةٍ اَلصّٰعِقَةُ وَالسَّارِقَةُ

قَدْقَصَصْنٰهُمْ وَيَسْتَكْبِرْ فَيُصْبِحُوْا مُسْتَقِيْمًا قَدْفَصَّلْنَاالْاٰيٰتِ

مَلَكُوْتَالسَّمٰوٰتِ

﴿ض နှင့် د﴾ လေ့ကျင့်ခန်း

ضَ ضِ ضُ - دَ دِ دُ - ضَا ضِىْ ضُوْ - دَا دِىْ دُوْ

اَضْ اِضْ اُضْ - اَدْ اِدْ اُدْ - بَضْ بِضْ بُضْ - بَدْ بِدْ بُدْ

تَضْ تِضْ تُضْ - تَدْ تِدْ تُدْ

قَرْضًا بَعْدًا ضَلٰلًابَعِيْدًا اَلْبَغْضَآءُ اَلْعَدَاوَةُ وَرَضِيْتُ

مِنْ دِيْنِكُمْ وَغَضِبَ عَلَيْهِ

﴿ت နှင့် ط﴾ လေ့ကျင့်ခန်း

طَ طِ طُ - تَ تِ تُ - طَا طِىْ طُوْ - تَا تِىْ تُوْ

اَطْ اِطْ اُطْ - اَتْ اِتْ اُتْ - بَطْ بِطْ بُطْ - بَتْ بِتْ بُتْ

تَطْ تِطْ تُطْ - تَتْ تِتْ تُتْ

حَبِطَتْ بَلْ طَبَعَ اللّٰهُ وَمَاقَتَلُوْهُ فَاصْطَادُوْا فَاِنْ تَابُوْا بِالْبَاطِلِ

عِبَادَتِهٖ وَالنَّطِيْحَةُ يَتِيْهُوْنَ فَمَنِ اضْطُرَّ وَاِنْ تُعْرِضْ

اَنْ يَّبْسُطُوْا لَمْ يَاْتُوْكَ اَطْفَاَهَا اللّٰهُ اَوْاَتَتْكُمْ اَوْتُقَطَّعَ

اَنْ يُّقَتَّلُوْا لَقَدْ تَّقَطَّعَ حِطَّةٌ لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ

﴾ق နှင့် ك﴿ လေ့ကျင့်ခန်း

قَ قِ قُ - كَ كِ كُ - قَا قِىْ قُوْ - كَا كِىْ كُوْ

اَقْ اِقْ اُقْ - اَكْ اِكْ اُكْ - بَقْ بِقْ بُقْ - بَكْ بِكْ بُكْ

تَقْ تِقْ تُقْ - تَكْ تِكْ تُكْ

فَقَالُوْا وَكَانُوْا وَاثْقَكُمْ اَهْلَ الْكِتٰبِ مُسْتَقِيْمًا حَكِيْمًا

قُلُوْبُنَا كُتِبَ قُلْ كُلٌّ نَقْضِهِمْ نَكْفُرُ وَالتَّقْوٰى يَسْتَكْبِرْ

«ذ နှင့် ظ» လေ့ကျင့်ခန်း

ظَ ظِ ظُ ـ ذَ ذِ ذُ ـ ظَا ظِى ظُوْ ـ ذَا ذِى ذُوْ ـ اَظْ اِظْ اُظْ

اَذْ اِذْ اُذْ ـ بَظْ بِظْ بُظْ ـ بَذْ بِذْ بُذْ ـ تَظْ تِظْ تُظْ

تَذْ تِذْ تُذْ

وَظَلَمُوْا وَاحْذَرُوْا ظَاهِرَالْاِثْمِ ذٰلِكَ جَزَيْنٰهُمْ فَانْتَظِرُوْا

لِيُنْذِرَكُمْ اَجْرٌعَظِيْمٌ نَذِيْرٌ مَنْ ظَلَمَ مَاذُبِحَ ظُلْمِهٖ

ذُوْانْتِقَامٍ فَمَنْ اَظْلَمُ فِيْمَآاَخَذْتُمْ بِعَظْمٍ فَاذْهَبْ

مِنَ الظُّلُمٰتِ يُعَذِّبُكُمْ اِتِّبَاعُ الظَّنِّ فَاَذَّنَ

﴾مُسْتَفِلَهْ﴿ အကြောင်း

﴾مُسْتَفِلَهْ﴿ ဆိုသည်မှာ ﴾مُسْتَعْلِيَّهْ﴿ အက္ခရာ (၇) လုံးမှ အပ ကျန်အက္ခရာ (၂၂) လုံးအား ပါးစပ်အပြည့် မဟုတ်ဘဲ အသံပါးပါး ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

﴾ا ب ت ث ج ح د ذ ر ز س ش ع ف ك ل م ن و ه ء ي﴿ တို့ဖြစ်ပါသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

بَا تَا ثَا جَا حَا دَا ذَا رَا زَا سَا شَا عَا

فَا كَا لَا مَا نَا وَا هَا ئَا يَا

كِتٰبًامِّنَ السَّمَآءِ كَمَآاَوْحَيْنَآاِلٰى وَكَانَ ذٰلِكَ

وَمَنْ اَحْيَاهَافَكَاَنَّمَآاَحْيَاالنَّاسَ جَمِيْعًا

﴾مُسْتَفِلَهْ﴿ အက္ခရာများအနက် ﴾اَللّٰهُ﴿ ၌ရှိသော 'လားမ်' ﴾ل﴿ 'ရှား' ﴾ر﴿ နှင့် 'အလစ်ဖ်' ﴾ا﴿ အက္ခရာသုံးလုံးအား တစ်ခါတစ်ရံ ပါးစပ်အပြည့် ဖတ်ရပြီး တစ်ခါတစ်ရံ ပါးစပ်အပြည့် မဖတ်ရပေ။

《اَللّٰهُ》 ၏ "လားမ်"အကြောင်း

《اَللّٰهُ》 "အလ္လာဟ်" စာလုံး၏ 'လားမ်'အလျင် ညာဘက်၌ 《ـَ》 ဇဘာရ် (သို့) 《ـُ》ပေးရှ် ရှိလျှင် ၄င်း'လားမ်' အက္ခရာအား ပါးစပ်အပြည့် ဖတ်ရပါမည်။

ဥပမာ - 《اَللّٰهُ - رَسُوْلُ اللّٰهِ》

လေ့ကျင့်ခန်း

وَكَانَ اللّٰهُ سَمِيْعًا عَلِيْمًا   بَيْنَ اللّٰهِ وَرَسُلِهِ   اَرِنَا اللّٰهَ جَهْرَةً

بَلْ طَبَعَ اللّٰهُ عَلَيْهَا   وَكَلَّمَ اللّٰهُ مُوْسٰى   لَا يُحِبُّ اللّٰهُ الْجَهْرَ   بَلْ رَّفَعَهُ اللّٰهُ اِلَيْهِ

وَاتَّقُوا اللّٰهَ   مَا يُرِيْدُ اللّٰهُ   يُنَبِّئُهُمُ اللّٰهُ   يُبَيِّنُ اللّٰهُ

《اَللّٰهُ》 "အလ္လာဟ်" စာလုံး၏ 'လားမ်' အလျင် ညာဘက်၌ 《ـِ》ဇေရ် ရှိလျှင် ၄င်း'အလ္လာဟ်' စာလုံး၌ရှိသော 'လားမ်'အက္ခရာအား ပါးစပ်အပြည့် မဖတ်ရပါ။ ဥပမာ - 《بِاللّٰهِ - لِلّٰهِ》

လေ့ကျင့်ခန်း

بِاٰيٰتِ اللّٰهِ   فَاِنَّ لِلّٰهِ   مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ   قُلْ لِلّٰهِ

لِغَيْرِ اللّٰهِ   بِهِ اللّٰهِ   لِلّٰهِ   وَمَنْ يُّرِدِ اللّٰهُ

မှတ်ချက်။ ။ 'အလ္လာဟ်' စာလုံး၌ရှိသော 'လားမ်'မှအပ မည်သည့်'လားမ်'ကိုမျှ ပါးစပ်အပြည့် မဖတ်ရပါ။ ဥပမာ - 《مَا وَلّٰهُمْ》

။ ။ 《اَللّٰهُ》 'အလ္လာဟ်' စာလုံးနှင့် 《اَللّٰهُمَّ》 စာလုံး၏ ဖတ်နည်းဥပဒေမှာအတူတူပင် ဖြစ်ပါသည်။

﴾ر﴿ 'ရှာ'အကြောင်း

﴾را﴿ ၏ အခြေအနေ (၃)ရပ် ရှိသည်။ ၎င်းတို့မှာ -

(၁) ﴾رائِی مُتَحَرِّكْ﴿ ခေါ် ﴾ـَ﴿ ဇဘရ်၊ ﴾ـِ﴿ ဇေးရ်၊ ﴾ـُ﴿ ပေးရ်၊ ရှိသော 'ရှာ'။

ဥပမာ - ﴾رَ رِ رُ﴿

(၂) ﴾رائِی سَاكِنْ مَاقَبْلُ مُتَحَرِّكْ﴿ ခေါ် ကိုယ်တိုင် ﴾سَاكِنْ﴿ ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်း၏အလျင်၌ ﴾ـَ﴿ ဇဘရ်၊ ﴾ـِ﴿ ဇေးရ်၊ ﴾ـُ﴿ ပေးရ်၊ ရှိသော 'ရှာ'။

ဥပမာ - ﴾اَرْ ، اِرْ ، اُرْ﴿

(၃) ﴾رائِی سَاكِنْ سَاكِنْ مَاقَبْلُ مُتَحَرِّكْ﴿ ကိုယ်တိုင် ﴾سَاكِنْ﴿ ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်း၏အလျင်အက္ခရာသည်လည်း ﴾سَاكِنْ﴿ ဖြစ်ပြီး၊ ၎င်း၏အလျင် အက္ခရာ၌ ﴾ـَ﴿ဇဘရ်၊ ﴾ـِ﴿ဇေးရ်၊ ﴾ـُ﴿ပေးရ် ရှိသော'ရှာ'။ ဥပမာ - ﴾فَجْرْ ، عُسْرْ ، حِجْرْ﴿

ဤအတွဲ၌ ﴾رائِی مُتَحَرِّكْ﴿ အကြောင်းကိုသာ တင်ပြပါမည်။

﴾رائِی مُتَحَرِّكْ﴿ ခေါ် ﴾ـَ﴿ဇဘရ်၊ ﴾ـِ﴿ဇေးရ်၊ ﴾ـُ﴿ပေးရ်၊ ရှိသော 'ရှာ'၏ ဥပဒေမှာ- ﴾ر﴿'ရှာ' အက္ခရာအပေါ်၌ ﴾ـَ﴿ဇဘရ် နှင့် ﴾ـُ﴿ပေးရ် ရှိလျှင် ၎င်း'ရှာ'အား ပါးစပ်အပြည့် ဖတ်ရပါမည်။ ဥပမာ - ﴾رَبِّ ، رُبَمَا﴿

လေ့ကျင့်ခန်း

أُجُوْرَهُمْ اَكْبَرَ وَرَفَعْنَا رَسُوْلُ اللّٰهِ لِيَغْفِرَلَهُمْ

وَلَاالشَّهْرَالْحَرَامَ وَرَضِيْتُ فِى الْاٰخِرَةِ اِلَى الْمَرَافِقِ

مِنْ حَرَجٍ لِيُطَهِّرَكُمْ اَقْرَبُ مَغْفِرَةٌ فَمَنْ كَفَرَ وَرُسُلِهٖ

نَكْفُرُ وَهٰرُوْنَ اِنِ امْرُؤٌ بِرُءُوْسِكُمْ فَاِنْ يَّخْرُجُوْا وَالْاَحْبَارُ

မှတ်ချက် ။ (၁) ။ 'ရှာ' အက္ခရာအပေါ်၌ ﴿ـَ﴾ ဇဘာရ် (သို့) ﴿ـُ﴾ ပေးရှ်ရှိလျှင် ပါးစပ်အပြည့်ဖတ်ရ သကဲ့သို့ ﴿ـً﴾ ဒိုးဇဘာရ် (သို့) ﴿ـٌ﴾ ဒိုးပေးရှ်ရှိလျှင်လည်း ပါးစပ်အပြည့်ဖတ်ရမည်။ ဥပမာ - ﴿كَثِيْرًا ، وَكُفْرًا ، بَشِيْرٌ ، وَنَذِيْرٌ ، نُوْرٌ﴾

။ (၂) ။ ﴿ر﴾ 'ရှာ' အက္ခရာအောက်၌ ﴿ـِ﴾ ဇေးရ်ရှိလျှင် ၎င်း'ရှာ'အား ပါးစပ်အပြည့် မဖတ်ရပါ။ ဥပမာ - ﴿رِقَابٌ ، رِجَالٌ﴾

လေ့ကျင့်ခန်း

اَرِنَا وَكُفْرِهِمْ بِغَيْرِحِسَابٍ وَمُنْذِرِيْنَ يَرِثُنَا مِنَ الْجَوَارِحِ

وَيُخْرِجُهُمْ لِيُرِيَهٗ لَمْ يَرِدْ مَشَارِقُ مَغَارِبُ

မှတ်ချက် ။ ။ 'ရှာ' အက္ခရာအောက်၌ ﴿ـِ﴾ ဇေးရ်ရှိလျှင် ပါးစပ်အပြည့် မဖတ်ရသကဲ့သို့ ﴿ـٍ﴾ ဒိုးဇေးရ် ရှိလျှင်လည်း ပါးစပ်အပြည့် မဖတ်ရပါ။ ဥပမာ - ﴿مِنْ نَذِيْرٍ﴾

﴿اَلِفْ﴾ အကြောင်း

﴿اَلِفْ﴾ **'အလစ်ဖ်'** အက္ခရာ၏အလျင် ညာဘက်၌ ကပ်လျက်ရှိသော အက္ခရာသည် ပါးစင်အပြည့်ဖတ်ရသော အက္ခရာဖြစ်လျှင် ၄င်း **'အလစ်ဖ်'**ကိုလည်း ပါးစပ်အပြည့် ဖတ်ရပါမည်။

ဥပမာ - ﴿رَا قَا غَا ظَا طَا ضَا صَا خَا﴾

လေ့ကျင့်ခန်း

خَآئِنَةٌ يَخَافُوْنَ قِصَاصٌ اَنْصَارٌ مَغَارِبَهَا غٰلِبُوْنَ اَلْغَآئِطُ

اَلطَّاغُوْتُ طَآئِفَةٌ اَلضَّآلِّيْنَ ظَاهِرٌ عِظَمًا اَلْعِقَابُ قَادِرٌ قَامُوا

အကယ်၍ ﴿اَلِفْ﴾'အလစ်ဖ်'အက္ခရာ၏အလျင် ညာဘက်၌ ကပ်လျက်ရှိသော အက္ခရာသည် ပါးစပ်အပြည့်မဟုတ်ဘဲ အသံပါးပါးဖြင့်ဖတ်ရသော အက္ခရာဖြစ်လျှင် ၄င်း ﴿اَلِفْ﴾ 'အလစ်ဖ်'ကိုလည်း ပါးစပ်အပြည့် မဖတ်ရပေ။

လေ့ကျင့်ခန်း

اِلَّا وَكَانَ دَاوٗدَ وَكَفٰى ذٰلِكَ حَتّٰٓى اِذَا جَآءَ هٰٓؤُلَآءِ

وَكُلًّا نَابِهَا وَمَاجَعَلْنٰكَ مَثْوٰكُمْ وَلَآ اٰبَآؤُنَا اَهْوَآءَ الَّذِيْنَ

فَلَا يُجْزٰٓى اِلَّا مِثْلَهَا مِنَ الْمَلَاِ اَوْمِمَّا

﴾قَلْقَلَهْ﴿ ပဲ့တင်သံထုတ်ဖတ်ရမည့် အက္ခရာများအကြောင်း

﴾قَلْقَلَهْ﴿ ဆိုသည်မှာ "လှုပ်ရှားခြင်း၊ပဲ့တင်သံထုတ်ခြင်း၊အသံပြန်ထုတ်ခြင်း" ကို ခေါ်ပါသည်။ ပဲ့တင်သံ'ထုတ်ဖတ်ရမည့် အက္ခရာ (၅) လုံး ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ ﴾د ج ب ط ق﴿ ပေါင်းချုပ်မှာ ﴾قُطُبُ جَدٍّ﴿ ဖြစ်ပါသည်။ အထက်ပါ အက္ခရာ (၅) လုံးအပေါ်၌ ﴾ــْـ﴿ဂျဇမ် ရှိလျှင်သော်လည်းကောင်း ရပ်နားလိုက်သည့်အတွက် ဂျဇမ် ဖြစ်သွားလျှင်သော်လည်းကောင်း ပဲ့တင်သံ ထုတ်ဖတ်ရမည်။ ဥပမာ - ﴾اَقْ ، اَطْ ، اَبْ ، اَجْ ، اَدْ﴿

အောက်ပါ လေ့ကျင့်ခန်းစာလုံးများရှိ ပဲ့တင်သံထုတ်ရသော အက္ခရာနှင့် ပဲ့တင်သံမထုတ်ရသော အက္ခရာများကို တွဲ၍ လေ့ကျင့်ပေးရပါမည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

نَقْصٍ   نَكْفُرُ   فَافْرُقْ   حُكْمًا   وَتَطْمَئِنَّ   جَآءَتْهُمْ

يُطْعِمُ   قَبْلَ مَوْتِهِ   يَبْسُطُوْا   نَبَاَ ابْنَىْ اٰدَمَ   سُبْحٰنَكَ   اِنْ تُعَذِّبْهُمْ

اَلْعِجْلُ   لِيَجْعَلَ   وَاَجْرٌ   تُجْزَوْنَ   مُجْرِمُوْنَ

قَدْ قَصَصْنٰهُمْ   مَا اضْطُرِرْتُمْ   وَاَعْتَدْنَا   مِنْ فَضْلِ اللهِ

يُدْرِكْ   يُضْلِلْهُ   مِدْرَارًا   رِضْوَانًا

نّ 《نُونْ مُشَدَّدْ》 နှင့် مّ 《مِيمْ مُشَدَّدْ》 အကြောင်း

《نُونْ مُشَدَّدْ》 ခေါ် သဒ္ဒီးဒ် ရှိသော **'နူးန်'** အက္ခရာနှင့် 《مِيمْ مُشَدَّدْ》 ခေါ် သဒ္ဒီးဒ် ရှိသော **'မီးမ်'** အက္ခရာ (၂)လုံးအား 《غُنَّهْ》 ခေါ် နှာနုအတွင်းမှ ညည်းသံ (အလစ်ဖ်တစ်လုံးခန့်) ထုတ်ဖတ်ရန် အရေးကြီးပါသည်။ ဥပမာ - 《عَمَّ ・ اِمَّ ・ عَنَّ ・ اِنَّ》

လေ့ကျင့်ခန်း

لَيُؤْمِنَنَّ لِلنَّاسِ وَالنَّبِيّٖنَ وَالنَّطِيحَةُ عَلَى النُّصُبِ اُجُوْرَهُنَّ

جَنّٰتٍ لَاُكَفِّرَنَّ وَلَاُدْخِلَنَّكُمْ اِنَّا اِلَى النُّوْرِ لَاَقْتُلَنَّكَ اِنِّىْ

مِنَ النّٰدِمِيْنَ وَلٰكِنِّىْ لَنَظُنُّكَ لَنُخْرِجَنَّكَ آمِّيْنَ فَتَيَمَّمُوْا

لِيُتِمَّ اِذْهَمَّ سَمَّعُوْنَ عَمَّا وَصَمُّوْا وَاُمُّهٗ

مِمَّنِ افْتَرٰى وَالرُّمَّانَ وَتَمَّتْ وَدَمَّرْنَا

မှတ်ချက် ။ ။ သဒ္ဒီးဒ် ရှိသော 《نّ》 အက္ခရာနှင့် သဒ္ဒီးဒ် ရှိသော 《مّ》 အက္ခရာ အပေါ်၌ ရပ်နားလိုပါကလည်း **'အလစ်ဖ်'** တစ်လုံးခန့် ညည်း၍သာ ရပ်နားရပါမည်။

ဥပမာ - 《فِى الْيَمِّ ・ ثُمَّ ・ وَظَنَّ》

ဒုတိယတွဲပြီး၏။

ဗဟိုပညာရေးကော်မတီ
အိုလမာ - အစ္စလာမ်သာသနာ့ပညာရှင်များအဖွဲ့ချုပ်

တတိယတွဲကို ဆက်ပြီးလေ့လာပါ။

بسم الله الرحمن الرحيم

بيان التجويد

ဗယားနှသ်သဂျ်ဝီးဒ်

(တတိယတွဲ)

ဒိလမှာ - အစ္စလာမ်သာသနာ့ပညာရှင်များအဖွဲ့ချုပ်မှ ထုတ်ဝေသည်။

﴿مَخَارِجُ الْحُرُوْفِ﴾ဗျည်းအက္ခရာများထွက်သော နေရာများအကြောင်း

အမေး ॥ ॥ ﴿اَلْمَخَارِجُ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ॥ ॥ ﴿اَلْمَخَارِجُ﴾ သည် ﴿مَخْرَجٌ﴾ ၏ အများကိန်းဖြစ်ပြီး ဗျည်း၊ အက္ခရာများ ထွက်သည့်နေရာကို ဆိုလိုသည်၊ ထိုနေရာကို ﴿مَخْرَجٌ﴾မခ်ရဂ်ျဟုခေါ်ပါသည်၊

အမေး ॥ ॥ ဗျည်းအက္ခရာများ ထွက်သောနေရာ မည်မျှရှိပါသနည်း။

အဖြေ ॥ ॥ တိကျခိုင်လုံသော အဆိုအရ ဗျည်းအက္ခရာများ ထွက်သည့်နေရာ (၁၇)နေရာ ရှိပြီး၊ ၄င်းနေရာများမှ ဗျည်းအက္ခရာ (၂၉) လုံး ထွက်ပါသည်၊

အမေး ॥ ॥ အက္ခရာ (၁)လုံး မည်သည့်နေရာမှ ထွက်ပေါ်သည်ကို မည်သို့သိရှိနိုင်ပါသနည်း။

အဖြေ ॥ ॥ အက္ခရာ (၁)လုံးသည် မည်သည့်နေရာမှ ထွက်ပေါ်သည်ကို သိရှိလိုလျှင် မိမိသိရှိလိုသော အက္ခရာအား ﴿ ْ ﴾ ဂျဇမ်ပေး၍ ၄င်း၏အလျှင် ဟမ်ဇတ် တစ်လုံးကို ﴿ َ ﴾ ဇဘရ် တတ်၍ မှန်ကန်စွာပေါင်းကြည့်ပါ၊ အသံဆုံးသွားသောနေရာသည် ၄င်းအက္ခရာ ထွက်ပေါ်သောနေရာ ဖြစ်ပါသည်၊

ဥပမာ - ﴿اَبْ - اَتْ﴾

အမေး ॥ (၁) ॥ ﴿مَدّ﴾ ခေါ် ဆွဲဖတ်ရသော အက္ခရာများ မည်သည့်နေရာမှ ထွက်ပါသနည်း။

အဖြေ ॥ ॥ ﴿اَلْجَوْفِ﴾ခေါ် ပါးစပ်အတွင်းပိုင်း လေဟာနယ်မှ မဒ်အက္ခရာများဖြစ်ကြသော ﴿اَلِفْ - وَاوْ - يَا﴾ သဘောမှာ ﴿اَلِفْ﴾အလျှင်﴿ َ ﴾ဇဗရ်၊ ﴿ ْ ﴾ဂျဇမ်ရှိသော ﴿وْ﴾အလျှင် ﴿ ُ ﴾ပေးရှ်၊ ﴿ ْ ﴾ဂျဇမ်ရှိသော ﴿يْ﴾ အလျှင် ﴿ ِ ﴾ဇေးရ် ရှိသောအက္ခရာ (၃) လုံး ထွက်ပါသည်၊

ဥပမာ - ﴿تِيْ ، حِيْ ، نُوْ ، اُوْ ، نَا ، هَا﴾

အမေး ။ (၂) ။ «ء နှင့် ه» မည်သည့်နေရာမှ ထွက်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ «أَقْصَى الْحَلْقِ» ခေါ် "ရင်ဘတ်ဘက်ရှိ" လည်ချောင်း၏ အောက်ဆုံး အပိုင်းမှ ထွက်ပါသည်၊ ဥပမာ - «ءَا - هَا»

အမေး ။ (၃) ။ «ع နှင့် ح» သည် မည်သည့်နေရာမှ ထွက်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ «وَسْطُ الْحَلْقِ» ခေါ် လည်ချောင်း၏ အလယ်ဗဟိုမှ ထွက်ပါသည်၊

ဥပမာ - «عَا - حَا»

အမေး ။ ။ «غ နှင့် خ» သည် မည်သည့်နေရာမှ ထွက်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ «أَدْنَى الْحَلْقِ» ခေါ် "ပါးစပ်ဘက်ရှိ" လည်ချောင်း၏ အစပိုင်းမှ ထွက်ပါသည်၊ ဥပမာ - «غَا - خَا»

အမေး ။ (၅) ။ «ق» သည် မည်သည့်နေရာမှ ထွက်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ «أَقْصَى اللِّسَانِ» ခေါ် လျှာ၏အရင်း အတွင်းပိုင်းသည် ၄င်း၏မျက်နှာချင်းဆိုင် အပေါ် အာခေါင်နှင့် ထိ၍ ထွက်ပါသည်၊ ဥပမာ - «قَا»

အမေး ။ (၆) ။ «ك» သည် မည်သည့်နေရာမှ ထွက်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ «أَقْصَى اللِّسَانِ» ခေါ် လျှာ၏အရင်း အပြင်ပိုင်းသည် ၄င်း၏မျက်နှာချင်းဆိုင် အပေါ် အာခေါင်နှင့် ထိ၍ ထွက်ပါသည်၊ ဥပမာ - «كَا»

အမေး ။ (၇) ။ «ج ، ش နှင့် မဒ်မဟုတ်သော ي» သည် မည်သည့်နေရာမှ ထွက်ပါ သနည်း။

အဖြေ ။ ။ «وَسْطُ اللِّسَانِ» ခေါ် လျှာအလယ်သည် ၄င်း၏မျက်နှာချင်းဆိုင် အပေါ် အာခေါင်နှင့်ထိ၍ ထွက်ပါသည်၊ ဥပမာ - «جَا - شَا - يَا»

အမေး ။(၈) ။ ﴿ض﴾ သည် မည်သည့်နေရာမှ ထွက်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿حَافَةُ اللِّسَانِ الْحَلْفِيَّةِ﴾ ခေါ် လျှာ၏အတွင်းဘေးသည် ၄င်း၏မျက်နှာချင်း ဆိုင် အပေါ် အံသွား (၅)ချောင်း၏ အရင်းနှင့်ထိ၍ ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ - ﴿اَضْ﴾

အမေး ။ (၉) ။ ﴿ل﴾ သည် မည်သည့်နေရာမှ ထွက်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿حَافَةُ اللِّسَانِ الْاَمَامِيَّةِ﴾ ခေါ် လျှာ၏ ရှေ့အဖျားပိုင်းသည် အာခေါင်ဘက် အနည်းငယ်ယိမ်း၍ ရှေ့အပေါ် သွား(၈)ချောင်း၏ သွားဖုံးနှင့်ထိ၍ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ - ﴿اَلْ﴾

အမေး ။ (၁၀) ။ ﴿ن﴾ သည် မည်သည့်နေရာမှ ထွက်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿طَرَفُ اللِّسَانِ مَعَ اُصُوْلِ الثَّنَايَا الْعُلْيَا﴾ ခေါ် လျှာ၏ ရှေ့အဖျားပိုင်းသည် ရှေ့ အပေါ်သွား(၆) ချောင်း၏ သွားဖုံးနှင့်ထိ၍ ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ - ﴿اَنْ﴾

အမေး ။ (၁၁) ။ ﴿ر﴾ သည် မည်သည့်နေရာမှ ထွက်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿ن﴾ အက္ခရာထွက်သည့်နေရာအနီးမှ လျှာ၏ ကျောဘက်အား အနည်းငယ် ခွက်ပြီး ထွက်ပါသည်။ ဥပမာ - ﴿اَرْ﴾

အမေး ။ (၁၂) ။ ﴿ت ، د ، ط﴾ သည် မည်သည့်နေရာမှ ထွက်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿ظَهْرُ اللِّسَانِ مَعَ اُصُوْلِ الثَّنَايَا الْعُلْيَا﴾ လျှာထိပ်စသည် အပေါ် ရှေ့သွား (၂)ချောင်း၏ အရင်းနှင့်ထိ၍ ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ - ﴿اَتْ ، اَدْ ، اَطْ﴾

အမေး ။(၁၃)။ 《ظ ذ ث》 သည် မည်သည့်နေရာမှ ထွက်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ 《ظَهرُ اللِّسَانِ مَعَ رُؤُوسِ الثَّنَايَا الْعُلْيَا》 လျှာထိပ်စသည် အထက်ရှေ့သွား (၂) ချောင်း၏ ထိပ်စနှင့်ထိ၍ ထွက်ပါသည်။

ဥပမာ - 《اَثْ ، اَذْ ، اَظْ》

အမေး ။(၁၄)။ 《ص ، ز ، س》 သည် မည်သည့်နေရာမှ ထွက်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ 《رَأْسُ اللِّسَانِ مَعَ رُؤُوسِ الثَّنَايَا الْعُلْيَا》 လျှာထိပ်စသည် ရှေ့အောက်သွား (၂)ချောင်း၏ ထိပ်စနှင့် အထက်ရှေ့သွား (၂) ချောင်း၏ ထိပ်စနှင့် ထိ၍ထွက်ပါသည်။ ဥပမာ -《اَسْ ، اَزْ ، اَصْ》

အမေး ။(၁၅) ။ 《ف》 သည် မည်သည့်နေရာမှ ထွက်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ 《اَلشَّفَتَانْ》 အထက်ရှေ့သွား (၂) ချောင်း၏ ထိပ်စသည် အောက်နှုတ်ခမ်း၏ စိုသော အပိုင်းနှင့်ထိ၍ ထွက်ပါသည်။ ဥပမာ - 《اَفْ》

အမေး ။(၁၆) ။ 《ب ، م နှင့် မဒ်မဟုတ်သော و》 သည် မည်သည့်နေရာမှ ထွက်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ 《اَلشَّفَتَانْ》 နှုတ်ခမ်း (၂)ခုမှ ထွက်ပါသည်။ သို့သော် ၄င်းအက္ခရာ(၃)လုံး တွင် အနည်းငယ် ကွာခြားမှုရှိပါသည်။ သဘောမှာ 《ب》 သည် နှုတ်ခမ်း (၂)ခု၏ စိုသော အပိုင်း (၂)ခုထိ၍လည်းကောင်း၊ 《م》သည် နှုတ်ခမ်း (၂)ခု၏ ခြောက်သော အပိုင်း (၂)ခုထိ၍ လည်းကောင်း၊ မဒ်မဟုတ်သော 《و》သည် နှုတ်ခမ်း(၂)ခု ၏ ဘေး (၂)ခုထိ၍ အလယ်နေရာမှ ပွင့်ကာထွက်ပါသည်။

ဥပမာ - 《اَبْ - اَمْ - اَوْ》

အမေး ။ ။ 《اَلْغُنَّـهْ》 ခေါ် ညည်းသံသည် မည်သည့်နေရာမှ ထွက်ပါ သနည်း။

အဖြေ ။ ။ 《اَلْغُنَّـهْ》 ခေါ် ညည်းသံသည် 《اَلْخَيْشُوْمْ》 ခေါ် နှာခေါင်းအတွင်း (နှာနု) မှ ထွက်ပါသည်။ သဘောမှာ - 《ن နှင့် م》 အက္ခရာအား 《اَلْاِخْفَاءْ》၏အခြေအနေတွင်လည်းကောင်း၊ 《اَلْاِدْغَامُ النَّاقِصْ》၏ အခြေအနေတွင်လည်းကောင်း၊ ၄င်းအက္ခရာ (၂)လုံးအပေါ် 《ـّـ》 သရှ်ဒီးဒ် ရှိသောအခြေအနေ၌လည်းကောင်း ထွက်ပေါ်လာသော ညည်းသံများကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ - 《عَمَّ ، اِنَّ ، مَنْ يُّؤْمِنْ ، اَمْ بِهٖ ، اَنْتَ》

အသံထွက် တူနိုင်သော အက္ခရာ (၇) လုံးအား ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ပါ အာယသ်များဖြင့် လေ့ကျင့်ရန်။

قَالَ اِنَّمَآ اُوْتِيْتُهٗ عَلٰى عِلْمٍ عِنْدِىْ ؕ مَا يَعْبُدُ اٰبَآؤُنَآ اَوْ اَنْ نَّفْعَلَ ؕ اَرَهْطِىْٓ اَعَزُّ عَلَيْكُمْ ۝

اِعْمَلُوْا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ اِنِّىْ عَامِلٌ ؕ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۠ئِهٖ فَاتَّبَعُوْٓا اَمْرَ فِرْعَوْنَ ؕ

وَاَنَّ عَذَابِىْ هُوَ الْعَذَابُ الْاَلِيْمُ ۝ لَا تُحْصُوْهَا اِنَّ اللّٰهَ لَغَفُوْرٌ رَّحِيْمٌ ۝ اِلٰهُكُمْ اِلٰهٌ

وَّاحِدٌ ؕ فَاَصْبَحَ هَشِيْمًا تَذْرُوْهُ الرِّيٰحُ ؕ فَاَوْحٰٓى اِلَيْهِمْ اَنْ سَبِّحُوْا ؕ

لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ ؕ هَلْ تُحِسُّ مِنْهُمْ مِّنْ اَحَدٍ ؕ ثُمَّ لَنَنْسِفَنَّهٗ فِى

الْيَمِّ نَسْفًا ؕ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلّٰهِ الْمَكْرُ جَمِيْعًا ؕ

﴿اَلْمَدُّاللَّازِمُ﴾ အကြောင်း

အမေး ။ ။ ﴿اَلْمَدُّاللَّازِمُ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ မဒ်အက္ခရာ၏ အနောက် (ဘယ်ဘက်)၌ ﴿اَلسُّكُوْنُاللَّازِمِىُّ﴾ ခေါ် အမြဲတမ်း ဂျဇမ် ရှိခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ (သဘောမှာ) အက္ခရာတစ်လုံးအပေါ် ရပ်နား သည်ဖြစ်စေ၊ ဆက်ဖတ်သည်ဖြစ်စေ အခြေအနေ(၂)မျိုးစလုံး၌ ဂျဇမ် ရှိခြင်းကို ﴿اَلسُّكُوْنُاللَّازِمِىُّ﴾ ဟု ခေါ်ပါသည်။

အမေး ။ ။ ﴿اَلْمَدُّاللَّازِمُ﴾ ဘယ်နှစ်မျိုး ရှိသနည်း။

အဖြေ ။ ။ (၄)မျိုးရှိပါသည်။ (၁)﴿اَلْمَدُّاللَّازِمُ الْكَلِمِىُّ الْمُثَقَّلُ﴾ (၂)၊﴿اَلْمُخَفَّفُ﴾၊ (၃)﴿اَلْمَدُّاللَّازِمُ الْحَرْفِىُّ الْمُثَقَّلُ﴾၊ (၄)﴿اَلْمُخَفَّفُ﴾ တို့ ဖြစ်ပါသည်။

အမေး ။ ။ ﴿اَلْمَدُّاللَّازِمُ الْكَلِمِىُّ الْمُثَقَّلُ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ မဒ်အက္ခရာ၏အနောက် ဘယ်ဘက်၌ စာလုံးတစ်လုံးထဲတွင် ﴿ ـّ ﴾ သဒ်ဒီးဒ် ရှိခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ဥပမာ - ﴿وَلَا الضَّآلِّيْنَ﴾

လေ့ကျင့်ခန်း

وَمَا مِنْ دَآبَّةٍ فِى الْاَرْضِ ۚ فَلَا رَآدَّ لِفَضْلِهٖ ۚ قُلْ آٰللّٰهُ اَذِنَ ۚ لِيَنْفِرُوْا كَآفَّةً ۚ

اِنَّا رَآدُّوْهُ اِلَيْكِ ۰ وَالدَّوَآبِّ وَكَثِيْرٌ ۰ اِلَّا الضَّآلُّوْنَ ۰ وَالْجَآنَّ خَلَقْنٰهُ

وَلَا تَتَّبِعٰٓنِّ سَبِيْلَ الْمُجْرِمِيْنَ ۚ لَرَآدُّكَ اِلٰى مَعَادٍ ۰ كَاَنَّهَا جَآنٌّ وَّلّٰى مُدْبِرًا

အမေး ။ ။ ﴿اَلْمَدُّاللَّازِمُ الْكَلِمِيُّ الْمُخَفَّفُ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ မဒ်အက္ခရာ၏ အနောက် (ဘယ်ဘက်)၌ စာလုံးတစ်လုံးထဲတွင် ﴿ـْ﴾ဂျဇမ် ရှိခြင်းကို ခေါ်ပါသည်၊ ဥပမာ - ﴿آلْئٰنَ﴾

မှတ်ချက်။ ။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်တစ်စောင်လုံးတွင်﴿اَلْمَدُّاللَّازِمُ الْكَلِمِيُّ الْمُخَفَّفُ﴾ ၏ ဥပမာမှာ ﴿سُوْرَهْ يُوْنُسْ﴾ ၏ (၂) နေရာတွင် ﴿آلْئٰنَ﴾ တစ်လုံးသာရှိပါသည်။

အမေး ။ ။ ﴿اَلْمَدُّاللَّازِمُ الْحَرَفِيُّ الْمُثَقَّلُ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ မဒ်အက္ခရာ၏အနောက် (ဘယ်ဘက်) ၌ ﴿اَلْمُقَطَّعَاتْ﴾ အက္ခရာတွင် ﴿ـّ﴾ သဂ္ဂဒီးဒ်ရှိခြင်းကို ခေါ်ပါသည်၊

ဥပမာ - ﴿طٰسٓمّٓ - الٓمّٓرٰ - الٓمّٓصٓ - الٓمّٓ﴾

မှတ်ချက်။ ။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၌ အထက်ပါ ဥပမာ (၄) လုံး တွင် သာ ﴿اَلْمَدُّاللَّازِمُ الْحَرَفِيُّ الْمُثَقَّلُ﴾၏ ဥပမာရှိပါသည်။ ﴿ل﴾ 'လားမ်' အက္ခရာ (၃) လုံးနှင့် ﴿س﴾ 'စီးန်' အက္ခရာ (၁) လုံး တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။

အမေး ။ ။ ﴿اَلْمَدُّاللَّازِمُ الْكَلِمِيُّ الْمُخَفَّفُ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ မဒ်အက္ခရာ၏အနောက် (ဘယ်ဘက်) ၌ ﴿اَلْمُقَطَّعَاتْ﴾ အက္ခရာတွင် ﴿ـْ﴾ ဂျဇမ်ရှိခြင်းကို ခေါ်ပါသည်၊ ဥပမာ - ﴿قٓافْ ، نُوْنْ﴾

လေ့ကျင့်ခန်း

كٓهيٰعٓصٓ عٓسٓقٓ الٓرٰ حٰمٓ يٰسٓ

အမေး ။ ။ ﴿اَلْمُقَطَّعَاتُ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၌ အချို့စူရဟ်များ၏ အစတွင် အချို့အက္ခရာများအား သီးခြားစီ (တစ်လုံးချင်းစီ) ဖတ်ရသော အက္ခရာများကို ခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ - ﴿الٓمّٓ﴾ ကို ﴿اَلِفْ لَاْمْ مِيْمْ﴾

အမေး ။ ။ အထက်ပါ ﴿اَلْمَدُّاللَّازِمْ﴾ (၄) မျိုးအား မည်သည့်အတိုင်းတာခန့်မျှ ဆွဲဖတ်ရမည်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿اَلطُّوْلُ﴾ ဖြင့် ဆွဲဖတ်ရမည်၊ သဘောမှာ - အလစ်ဖ် (၃)လုံး သို့မဟုတ် (၅) လုံးခန့် ဆွဲဖတ်ရမည်။

အမေး ။ ။ ﴿اَلْمَدُّالْعَارِضُ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ မဒ်အက္ခရာ၏ အနောက် (ဘယ်ဘက်) ၌ ﴿اَلسُّكُوْنُالْوَقْفِىُّ﴾ ရှိခြင်း၊ သဘောမှာ မဒ်အက္ခရာ၏အနောက်၌ ရပ်နားလိုက်သည့်အတွက် "သရ" ရှိသောအက္ခရာတွင် "ဂျမ်" ဝင်ရောက်လာပြီး ဆွဲဖတ်ရခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ - ﴿يَعْلَمُوْنَ﴾ ကို ﴿يَعْلَمُوْنْ﴾

အမေး ။ ။ ﴿اَلْمَدُّالْعَارِضُ﴾ အား မည်သည့်အတိုင်းတာခန့်မျှ ဆွဲဖတ်ရမည်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿اَلطُّوْلُ﴾ ခေါ် အရှည်ဆွဲခြင်း၊ ﴿اَلتَّوَسُّطُ﴾ ခေါ် အလယ်အလတ်ဆွဲခြင်း၊ ﴿اَلْقَصْرُ﴾ ခေါ်အတိုဆွဲခြင်း (၃)မျိုးလုံးပြုနိုင်သည်၊ သဘောမှာ ﴿اَلطُّوْلُ﴾

မှာ အလစ်ဖ်(၃)လုံးခန့်၊ «اَلتَّوَسُّطُ» မှာ အလစ်ဖ်(၂)လုံးခန့်၊ «اَلْقَصْرُ»
မှာ အလစ်ဖ်(၁)လုံးခန့် မိမိကြိုက်နှစ်သက်ရာဆွဲဖတ်နိုင်သည်၊ သို့သော်
«اَلطُّوْلُ» ဖြင့် ဆွဲဖတ်ခြင်းမှာ အကောင်းဆုံးဖြစ်သည်၊

လေ့ကျင့်ခန်း

بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ۝ بِمَا كَانُوْا يَكْسِبُوْنَ ۝ عَنِ الْقَوْمِ الْفٰسِقِيْنَ ۝

وَاللّٰهُ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ۝ فِيْهَا سَلٰمٌ ط اِلَّا الضَّلٰلُ ط اَصْحٰبُ النَّارِ ۚ

اَمْ يَقُوْلُوْنَ افْتَرٰىهُ ط لَا تَبْدِيْلَ لِكَلِمٰتِ اللّٰهِ ط نَذِيْرٌ وَّبَشِيْرٌ ۝

ثَلٰثَةَ اَيَّامٍ ط اِلٰى قَوْمِ لُوْطٍ ۝ يَعْمَلُوْنَ السَّيِّاٰتِ ط هٰذَا الْقُرْاٰنَ ط

اَحْسَنَ مَثْوَایَ ط سَيِّدَهَا لَدَا الْبَابِ ۝ اِلَّآ اِيَّاهُ ط وَاُخَرَ يٰبِسٰتٍ ط

مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهٰرُ ط لِكُلِّ اَجَلٍ كِتَابٌ ۝ يَشْوِی الْوُجُوْهَ ط بِئْسَ الشَّرَابُ ط

★ ဤတတိယတွဲတွင် အရဗီစာလုံးများကို ကလေးများအကျင့်သားရသွားစေရန် အရဗီ
အသုံးအနှုန်းဖြင့် အနီးစပ်ဆုံး ဖော်ပြထားပါသည်။ ★

﴿اَلْاِسْتِعْلَاءُ﴾ နှင့် ﴿اَلْاِسْتِفَالُ﴾ အကြောင်း

အမေး ။ ။ ﴿اَلْاِسْتِعْلَاءُ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ အက္ခရာအားဖတ်ရွတ်သောအခါ လျှာ၏ အရင်းပိုင်းသည် အပေါ် အာခေါင်ဘက်သို့ မြင့်တက်သွားခြင်းကိုခေါ်ပါသည်၊ သဘောမှာ လျှာ၏ အရင်းပိုင်းသည် အပေါ် အာခေါင်ဘက်သို့ မြင့်တက်သွားခြင်းကြောင့် အက္ခရာမှာအသံပြည့်၍(အသံမြင့်မြင့်) ပါးစပ်အပြည့်ဖတ်ရခြင်းကို ခေါ်ပါသည်၊ ထိုသို့ဖတ်ရသောအက္ခရာများကို ﴿اَلْاِسْتِعْلَاءُ﴾ဟုခေါ်ပါသည်၊ဥပမာ- ﴿اَقْ · اَصْ﴾

အမေး ။ ။ ﴿اَلْاِسْتِعْلَاءُ﴾ အက္ခရာ မည်မျှရှိသနည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿خُصَّ ضَغْطٍ قِظْ﴾ အက္ခရာ (၇) လုံးရှိပါသည်၊ ပထမတွဲ၊ ဒုတိယတွဲတွင် ဖတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်၊ လေ့ကျင့်ခန်းများကို ပြန်လေ့လာပါ၊

အမေး ။ ။ ﴿اَلْاِسْتِفَالُ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ အက္ခရာအား ဖတ်ရွတ်သောအခါ လျှာ၏ အရင်းပိုင်းသည် အပေါ် အာခေါင်ဘက်သို့ မြင့်တက်ခြင်းမရှိဘဲ အောက်၌သာရှိနေခြင်းကြောင့် အက္ခရာမှာအသံမပြည့်ဘဲ(အသံနိမ့်နိမ့်)“ပေါ့ပေါ့ပါးပါး”ဖတ်ရခြင်းကိုခေါ်ပါသည်၊ထိုသို့ဖတ်ရသောအက္ခရာများကို﴿اَلْاِسْتِفَالُ﴾ဟုခေါ်ပါသည်၊ ဥပမာ﴿اَكْ · اَسْ﴾

အမေး ။ ။ ﴿اَلْاِسْتِفَالُ﴾ အက္ခရာမည်မျှရှိသနည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿اَلْاِسْتِفَالُ﴾ အက္ခရာ (၂၂) လုံးရှိသည်၊ ရှေ့တွဲများ၌ ဖတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်၊ လေ့ကျင့်ခန်းများကို ပြန်လေ့လာပါ၊

သတိပြုရန် ﴿اَلْاِسْتِفَالُ﴾ အက္ခရာများကို ရွတ်ဖတ်ရာတွင် ﴿وَاوْ﴾အသံ ရောနှောခြင်း၊ နှုတ်ခမ်း (၂) ခုအား ‘ဝိုင်း’ ထားခြင်း လုံးဝမရှိစေရ။ ﴿اَلْاِسْتِفَالُ﴾ အက္ခရာများ

အား ဖတ်ရွတ်ရာတွင် ﴾يَا﴿ အသံရောနှောနေခြင်း၊ အက္ခရာများ ယိမ်းယိုင်ခြင်းများ လုံးဝမရှိစေရ။

အာယသ်တော်များဖြင့် ခွဲခြားလေ့ကျင့်ရန်

فَاَلْقٰى مُوْسٰى عَصَاهُ فَاِذَا هِىَ تَلْقَفُ مَا يَاْفِكُوْنَ ۝ ثُمَّ اَغْرَقْنَا الْاٰخَرِيْنَ ۝

فَاَوْحَيْنَآ اِلٰى مُوْسٰٓى اَنِ اضْرِبْ بِّعَصَاكَ الْبَحْرَ ؕ فَانْفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ

كَالطَّوْدِ الْعَظِيْمِ ۝ وَزِنُوْا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيْمِ ۝ قَالَ اَخَرَقْتَهَا لِتُغْرِقَ

اَهْلَهَا ؕ وَكَذٰلِكَ اَخْذُ رَبِّكَ اِذَآ اَخَذَ الْقُرٰى وَهِىَ ظَالِمَةٌ ؕ قَالُوْٓا اِنْ يَّسْرِقْ

فَقَدْ سَرَقَ اَخٌ لَّهٗ مِنْ قَبْلُ ؕ خَلَقْتَهٗ مِنْ صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَاٍ مَّسْنُوْنٍ ۝ اُنْظُرْ كَيْفَ

فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلٰى بَعْضٍ ؕ

﴾ر﴿ 'ရှာ' အကြောင်း

အမေး ॥ ॥ ﴾اَلرَّاءُ السَّاكِنَةُ فِىْ مَاقَبْلَهٗ مُتَحَرِّكٌ﴿ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ॥ ॥ ကိုယ်တိုင် ﴾سَاكِنْ﴿ ဂျဇမ်ရှိပြီး ၎င်း၏အလျင် အက္ခရာ၌ ﴾ـَ﴿ ဇဘရ်၊ ﴾ـِ﴿ ဇေးရ်၊ ﴾ـُ﴿ ပေးရှ် ရှိသော ﴾ر﴿ "ရှာ"ကို ခေါ်ပါသည်၊

ဥပမာ - ﴾اَرْ ، اِرْ ، اُرْ﴿

အမေး ။ ။ ﴿اَلرَّاءُ السَّاكِنَةُ﴾ ခေါ် ဂျဇမ်ရှိသော 'ရှာ'အား မည်သည့်အခါ 'ပွ်ရ်' (သို့) 'ဗာရီးက်' ဖတ်ရမည်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ဂျဇမ်ရှိသော ﴿ر﴾ရှာအလျှင် ﴿ـَ﴾ ဇဗရ်နှင့် ﴿ـُ﴾ ပေးရှ်ရှိလျှင် "ပွ်ရ်" ခေါ် ပါးစပ်အပြည့်ဖတ်ရမည်၊ ﴿ـِ﴾ ဇေရ်ရှိလျှင် ပါးစပ်အပြည့်မဟုတ်ဘဲ အသံပါးပါးဖြင့်ဖတ်ရမည်၊

ဥပမာ - ﴿فِرْعَوْنَ ، يُرْجَعُوْنَ ، يَرْجِعُوْنَ﴾

အမေး ။ ။ ﴿اَلرَّاءُ السَّاكِنَةُ﴾ခေါ် ဂျဇမ်ရှိသော ရှာ၏အလျှင် ﴿ـِ﴾ဇေရ် ရှိပါက 'ဗာရီးက်' ဖတ်ရန် စည်းကမ်းချက်များရှိပါ သလား။

အဖြေ ။ ။ စည်းကမ်းချက် (၃) ရပ်ရှိပါသည်၊

ပထမစည်းကမ်းချက်မှာ ﴿ر﴾"ရှာ" ၏အလျှင်ရှိသော ﴿ـِ﴾ဇေရ်မှာ မူရင်း ﴿ـِ﴾ဇေရ် ဖြစ်ရမည်၊ ယာယီ ﴿ـِ﴾ဇေရ် မဖြစ်ရပါ၊ ယာယီ ﴿ـِ﴾ဇေရ် ဖြစ်လျှင် 'ဗာရီးက်' မဖြစ်ပါ၊ 'ပွ်ရ်' သာ ဖြစ်မည်၊

မူရင်း ﴿ـِ﴾ဇေရ် ၏ ဥပမာ - ﴿فِرْعَوْنَ﴾၊

ယာယီ ﴿ـِ﴾ဇေရ် ၏ ဥပမာ - ﴿اِرْجِعُوْا﴾

ဒုတိယစည်းကမ်းချက်မှာ ﴿ر﴾ရှာ၏ အလျှင်ရှိသော ﴿ـِ﴾ဇေရ် မှာ စာလုံးတစ်လုံးထဲ၌ ဖြစ်ရမည်၊ အခြားစာလုံး၌မဖြစ်ရပါ၊ အကယ်၍﴿ـِ﴾ဇေရ် သည် အခြားစာလုံး၌ဖြစ်ပါက ﴿ر﴾ရှာသည် 'ဗာရီးက်' မဖြစ်ပါ၊ 'ပွ်ရ်'သာ ဖြစ်မည်၊

စာလုံးတစ်လုံးထဲ၌ ﴿ـِ﴾ဇေရ်ရှိသည့် ဥပမာ - ﴿فِرْعَوْنَ﴾

အခြားစာလုံး၌ရှိသည့် ﴿ـِ﴾ဇေရ်၏ ဥပမာ - ﴿رَبِّ ارْحَمْهُمَا﴾

တတိယစည်းကမ်းချက်မှာ 《رْ》ရှာ၏ အနောက်(ဘယ်ဘက်)၌ စာလုံး(၁)လုံး ထဲတွင် 《اَلْاِسْتِعْلَاءُ》အက္ခရာမရှိရပါ။ အကယ်၍ 《اَلْاِسْتِعْلَاءُ》 အက္ခရာရှိပါက 《رْ》ရှာသည် 'ဗာရီးက်' ဖြစ်မည်မဟုတ်ပါ။ 'ပွ်ရ်' သာဖြစ်မည်။

《اَلْاِسْتِعْلَاءُ》 မရှိသော ဥပမာ - 《فِرْعَوْنَ》

《اَلْاِسْتِعْلَاءُ》 ရှိသော ဥပမာ - 《مِرْصَادٌ》

မှတ်ချက်။ ။'ပွ်ရ်' ဆိုသည်မှာ အသံပြည့်ပြည့်ဖတ်ခြင်း၊ 'ဗာရီးက်' ဆိုသည်မှာ အသံပါးပါးဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

فَانْ تَرْضَوْ لَا يَرْضٰى لَا يَرْجُوْنَ وَلَا يُرْهَقْ وَتَرْهَقُهُمْ

وَمَافِى الْاَرْضِ مَرْجِعُهُمْ وَلَئِنْ اَخَّرْتَنَا يٰاَرْضُ ابْلَعِىْ وَتَرْحَمْنِىْ

ذَرْعًا وَاَمْطَرْنَا هٰذَا الْقُرْاٰنَ فَانْظُرْ يُرْجَعُ الْاَمْرُ تُرْزَقٰنِهٖ

وَاٰتِ ذَا الْقُرْبٰى وَمَا نُرْسِلُ يَنْشُرْ لَكُمْ مُرْضِعَةٌ لَا بُرْهَانَ اَنْ تُرْفَعَ

لِمَنِ ارْتَضٰى اَمِ ارْتَابُوْا اَلَّذِى ارْتَضٰى اِنِ ارْتَبْتُمْ رَبِّ ارْجِعُوْنِ

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် တစ်စောင်လုံး၌ အောက်ပါ ဥပမာ (၅) လုံးသာ ရှိပါသည်။

《 قِرْطَاسٍ ۰ مِرْصَادًا ۰ اِرْصَادًا ۰ فِرْقَةٍ ۰ لَبِالْمِرْصَادِ 》

လေ့ကျင့်ခန်း

وَاُمِرْتَ اِلٰى فِرْعَوْنَ فِىْ مِرْيَةٍ اِلَّا تَغْفِرْلِىْ وَبِئْسَ الْوِرْدُ

وَلَا تُبَذِّرْ وَكَبِّرْهُ اَبْصِرْبِهٖ وَاصْبِرْ فَلَمْ نُغَادِرْ وَطَهِّرْ اُولِى الْاِرْبَةِ

မှတ်ချက် - ﴿كُلُّ فِرْقٍ﴾ စာလုံး၌ ရှိသော ﴿ر﴾ ကို 'ပွရ်' 'ဗာရိက်' နှစ်မျိုးစလုံးဖြင့် ဖတ်နိုင်ပါသည်။

﴿اَلْقَلْـقَـلَـةُ﴾ အကြောင်း

အမေး ॥ ॥ ﴿اَلْقَلْقَلَةُ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ॥ ॥ ရှေးအတွဲများတွင် ဖတ်ပြီးခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ပြင်းထန်မှု မာကျောမှုနှင့်အတူ လှုပ်ရှား ရိုက်ခတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ သဘောမှာ ﴿ق ، ط ، ب ، ج ، د﴾ အက္ခရာ (၅)လုံးအနက် တစ်လုံးလုံးအပေါ်တွင် ဂျဇမ်ရှိပါက အသံထွက်ပေါ် သောနေရာတွင် လှုပ်ရှား ရိုက်ခတ်မှုဖြစ်ခြင်း (ဝါ) ပဲ့တင်သံထွက်ပေါ်လာခြင်း ကို ခေါ်ပါသည်။ ဥပမာ - ﴿اَقْ ، اَطْ﴾

အမေး ॥ ॥ ﴿اَلْقَلْقَلَةُ﴾ မည်သို့ ပြုလုပ်ရမည်နည်း။

အဖြေ ॥ ॥ ﴿اَلْقَلْقَلَةُ﴾ အက္ခရာ (၅)လုံးအနက် တစ်လုံးလုံးအပေါ်တွင် ဂျဇမ်ရှိပါက အက္ခရာ၏ ပြင်းထန်မာကျောမှုဖြင့် အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုသည် အခြားအစိတ် အပိုင်းတစ်ခုနှင့် "အားအင်"ဖြင့်ထိ၍ ပြန်ခွာလိုက်ရမည်။ ဥပမာ - ﴿ق﴾ အက္ခရာအား ﴿اَلْقَلْقَلَةُ﴾ လုပ်သောအခါ လျှာအရင်းသည် အပေါ် အာခေါင်နှင့်ထိ၍ ပြန်ခွာလိုက်ရမည်။ ပမာအားဖြင့် ﴿وَقْرًا﴾ သို့သော် သတိထားရမည့်အချက်မှာ ﴿اَلْقَلْقَلَةُ﴾ အက္ခရာများသည် ဂျဇမ်နှင့်

ဖြစ်လျှင် အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုသည် အခြားအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုနှင့်ထိ၍ ချက်ချင်းပြန်ခွာ လိုက်ရမည်။ ဥပမာ - ﴾كِبْرٌ - اَلْقِطْرُ - اَجْرٌ﴿ အကယ်၍ ﴾اَلْقَلْقَلَةُ﴿ အက္ခရာများသည် သရှ်ဒီးဒ်နှင့်ဖြစ်လျှင် အစိတ်အပိုင်းတစ်ခုအား အခြားအစိတ်အပိုင်းတစ်ခုနှင့်ထိ၍ ချက်ချင်းပြန်မခွာလိုက်ဘဲ အနည်းငယ်ကြန့်ကြာပြီးမှ ခွာရပေမည်။ သို့မှသာ သရှ်ဒီးဒ်ထွက်ပေါ်လိမ့်မည်။
ဥပမာ - ﴾بِالْحَجِّ - بِالْحَقِّ﴿

မှတ်ချက်။ ။ ﴾اَلْقَلْقَلَةُ﴿ ပဲ့တင်သံထုတ်ရာတွင် အဆင့် (၃) ဆင့်ရှိသည်။ (၁) သရ၏အခြေအနေတွင် အနည်းငယ်၊ (၂) ဂျဇမ်ရှိသော အခြေအနေတွင် သာပို၍၊ (၃) ﴾وَقْفْ﴿ ရပ်နားသော အချိန်တွင် ထို့ထက်ပို၍ ပဲ့တင်သံထုတ်ရမည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

فَيَقْتُلُوْنَ وَيُقْتَلُوْنَ ط مِدْرَارًا وَّيَزِدْكُمْ ط فَقَدْ اَبْلَغْتُكُمْ مَّآ اُرْسِلْتُ بِهٖ ط

بِقِطْعٍ مِّنَ الَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ ط لَا تَقْصُصْ رُؤْيَاكَ ط اِنْ يَّسْرِقْ فَقَدْ سَرَقَ اَخٌ لَّهٗ مِنْ قَبْلُ ط

وَقَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمُ الْمَثُلٰتُ ط وَلَقَدْ خَلَقْنَا ط لَهَا سَبْعَةُ اَبْوَابٍ ط

وَجُنُوْدُ اِبْلِيْسَ اَجْمَعُوْنَ ۝ قَرِيْبٌ ۝ مُجِيْبٌ ۝ اِلَيْهِ مُرِيْبٍ ۝ اَلَا بُعْدًا لِّثَمُوْدَ ۝

حَمِيْدٌ مَّجِيْدٌ ۝ اِلٰى قَوْمِ لُوْطٍ ۝ يَوْمٍ مُّحِيْطٍ ۝ فِىْٓ اَمْرٍ مَّرِيْجٍ ۝ كَذٰلِكَ الْخُرُوْجُ ط

عَذَابَ الْحَرِيْقِ ط فَجٍّ عَمِيْقٍ ط وَلَا جِدَالَ فِى الْحَجِّ ط بِغَيْرِ حَقٍّ ط وَتَبَّ ۝

كَانُوْٓا اَشَدَّ فِىْ غَيٰبَتِ الْجُبِّ ط وَلَعَذَابُ الْاٰخِرَةِ اَشَقُّ ط

﴿اَلصَّفِيْرُ﴾ အကြောင်း

အမေး ။ ။ ﴿اَلصَّفِيْرُ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ အက္ခရာများရွတ်ဖတ်သောအခါ စူးရှထက်မြက်သောအသံတစ်ခုသည် လေချွန်သံ ငှက်ကလေးများ တွန်ကျူးသကဲ့သို့ ထွက်ပေါ်လာခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။
ဥပမာ - ﴿عَزِيْزٌ ـ اُسْوَةٌ﴾

အမေး ။ ။ ﴿اَلصَّفِيْرُ﴾ခေါ် လေချွန်သံ၊ခရာသံဖြင့်ဖတ်ရသော အက္ခရာမည်မျှရှိသနည်း

အဖြေ ။ ။ (၃) လုံးရှိပါသည်၊ ﴿س ـ ز ـ ص﴾ တို့ဖြစ်ပါသည်၊ ၄င်းအက္ခရာ (၃) လုံးအား ဖတ်ရွတ်သောအခါ အခြားအက္ခရာများနှင့် တိုက်ရိုက်မှားယွင်းနိုင်သောကြောင့် လေချွန်သံ၊ စူးရှသံဖြင့် ဖတ်ရန် အရေးကြီးသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

مَآ اَنْزَلَ اللّٰهُ عَلٰى رَسُوْلِهٖ ط وَصَلَوٰتِ الرَّسُوْلِ ط عَمَلًا صَالِحًا وَّاٰخَرَ سَيِّـئًا ط

وَتُزَكِّيْهِمْ بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ ط اِنَّ صَلٰوتَكَ سَكَنٌ لَّهُمْ ط لَمَسْجِدٌ اُسِّسَ عَلَى التَّقْوٰى ط

وَلَا نَصَبٌ وَّلَا مَخْمَصَةٌ ط فَزَادَتْهُمْ رِجْسًا اِلٰى رِجْسِهِمْ ط وَاِذَا مَآ اُنْزِلَتْ سُوْرَةٌ ط

فِيْ سِتَّةِ اَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوٰى ط اِذَآ اَخَذَتِ الْاَرْضُ زُخْرُفَهَا وَازَّيَّنَتْ وَظَنَّ اَهْلُهَا ط

لِلَّذِيْنَ اَحْسَنُوا الْحُسْنٰى وَزِيَادَةٌ ط وَالَّذِيْنَ كَسَبُوا السَّيِّاٰتِ جَزَآءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا ط

مِنْ صَلْصَالٍ مِّنْ حَمَاٍ مَّسْنُوْنٍ ۝ فِى الصُّوْرِ فَفَزِعَ مَنْ فِى السَّمٰوٰتِ ط

وَقَصَّ عَلَيْهِ الْقَصَصَ ط

﴿اَلْـوَقْـفُ﴾ အကြောင်း

အမေး ॥ ॥ ﴿اَلْوَقْفُ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ॥ ॥ အသံနှင့် အသက်ရှူခြင်း(၂)ခုလုံးအား ခေတ္တဖြတ်တောက်လိုက်ခြင်း၊ သဘောမှာ မိမိရပ်နားလိုသော အက္ခရာအပေါ် ဂျဇမ်မရှိပါက ဂျဇမ်ပေး၍ အသက်ရှူခြင်းနှင့် အသံဖြတ်တောက်လိုက်ခြင်းကို ﴿اَلْوَقْفُ﴾ ဟု ခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ - ﴿اَلرَّحِيْمُ﴾ ကို ﴿اَلرَّحِيْمْ﴾

အမေး ॥ ॥ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၌ မည်သည့်အမှတ်အသားများတွင် မည်သို့ရပ်နားရမည်နည်း။

အဖြေ ॥ ॥ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်တွင် ရပ်နားရမည့်အမှတ်အသားအချို့ကို ဖော်ပြထားသကဲ့သို့ ရပ်နားခြင်းကောင်း၏။ ရပ်နားခြင်းမသင့်၊ ရပ်နားခွင့်မရှိ၊ ရပ်နားပြီးရှေ့သို့ဆက်မဖတ်သင့်၊ အသက်ရှူ မအောင့်နိုင်လျှင် ရပ်နားခွင့်ရှိသော်လည်း ရှေ့သို့ဆက်မဖတ်ဘဲ နောက်မှပြန်ကျော့ဖတ်ရမည် စသည့်အမှတ်အသားများအနည်းဆုံး (၁၆) မျိုးကို ဖော်ပြထားပါသည်၊ ၎င်းအမှတ်အသားများနှင့် ပတ်သက်၍ အချို့ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် (အနောက်)၌ မြန်မာဘာသာ ပြန်ဆိုထားပြီးဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရပါလိမ့်မည် (လေ့လာပါ)၊ စာလုံးတစ်လုံးအပေါ် ရပ်နားလိုပါက စာလုံး၏ နောက်ဆုံးအက္ခရာ၌ မည်သည့်သရရှိသည်ကို

ကြည့်ရမည်။ နောက်ဆုံးအက္ခရာ၌ ﴿ـَ﴾ဇဗရ်၊ ﴿ـِ﴾ဇေးရ်၊ ﴿ـُ﴾ပေးရှ်၊ ﴿ـٍ﴾ဒိုးဇေးရ်၊ ﴿ـٌ﴾ဒိုးပေးရှ် သရ (၅)ခုအနက် တစ်ခုခုရှိပါက ၄င်းသရကို ﴿ـْ﴾ ဂျဇမ်ပေး၍ အသက်ရှုဖြတ်တောက် (ရပ်နား) လိုက်ရမည်။

ဥပမာ - ﴿أُنْزِلَ ကို أُنْزِلْ ، عَلِيْمٌ ကို عَلِيْمْ﴾

လေ့ကျင့်ခန်း

مِنَ الْمُسْلِمِيْنَ○ عَاقِبَةُ الْمُنْذَرِيْنَ○ مَا اَنْتُمْ مُّلْقُوْنَ○ اِلَىَّ وَلَا تُنْظِرُوْنِ○

بِذَاتِ الصُّدُوْرِ○ وَلَا تُخْزُوْنِ○ مَا يُرِيْدُ○ وَالْجُلُوْدُ○ مَا يَغِيْظُ○

مِنْ حَدِيْدٍ○ زَوْجٍ بَهِيْجٍ○ مِنْ عَذَابٍ اَلِيْمٍ○ شَيْءٍ شَهِيْدٌ○ فِيْهَا حَرِيْرٌ○

اِنَّ اللّٰهَ لَطِيْفٌ خَبِيْرٌ○ لَهُ الدِّيْنُ ط بِالْاَمْسِ ط فَاعْبُدُوْهُ ط وَزِيَادَةٌ ط

အမေး ။ ။ စာလုံး၏ နောက်ဆုံးအက္ခရာ၌ ﴿ـً﴾ ရှိပါက မည်သို့ရပ်နားရမည်နည်း။

အဖြေ ။ ။ စာလုံး၏ နောက်ဆုံးအက္ခရာ၌ ﴿ـً﴾ ရှိပါက ﴿ـَ﴾နှင့် ﴿اَلِفْ﴾ တစ်ခုရှိသည့်ပုံစံဖြင့် (ဆွဲ၍) ရပ်နားရမည်။ ဥပမာ - ﴿نَذِيْرًا ကို نَذِيْرَا﴾

လေ့ကျင့်ခန်း

جَبَّارًا عَصِيًّا○ بَشَرًا سَوِيًّا○ غُلٰمًا زَكِيًّا○ مَكَانًا قَصِيًّا○ نَسْيًا مَّنْسِيًّا○

رُطَبًا جَنِيًّا○ شَيْئًا فَرِيًّا○ صِدِّيْقًا نَّبِيًّا○ كَثِيْرًا وَّنِسَآءً ط

အမေး ။ ။ စာလုံး၏ နောက်ဆုံး၌ 《ة》 'သား' အဝိုင်း ရှိပါက မည်သို့ရပ်နားရမည်နည်း။

အဖြေ ။ ။ စာလုံး၏နောက်ဆုံး၌《ة》"သား"အဝိုင်းရှိပါက 《ة》သား အသံကို《هَا》 "ဟား"အသံဖြင့် ပြောင်း၍ရပ်နားရမည်။

ဥပမာ - 《اٰيَةً ကို اٰيَهْ》

လေ့ကျင့်ခန်း

اَهْلُ الْمَدِيْنَةِ ط لَهُمُ الْجَنَّةُ ط لِيَنْفِرُوْا كَآفَّةً ط فِيْكُمْ غِلْظَةً ط

فِى الدُّنْيَا حَسَنَةً ط اَوَّلَ مَرَّةٍ ط ذُو الرَّحْمَةِ ط اُمَّةً وَّاحِدَةً ط

အမေး ။ ။ စာလုံး၏နောက်ဆုံးအက္ခရာ၌ 《ـْ》 ဂျဇမ် သို့မဟုတ် 《اَلِفْ》 အလစ်ဖ် ရှိပါက မည်သို့ ရပ်နားရမည်နည်း။

အဖြေ ။ ။ စာလုံး၏ နောက်ဆုံးအက္ခရာ၌ 《ـْ》 ဂျဇမ် သို့မဟုတ် 《اَلِفْ》 အလစ်ဖ် ရှိပါက မည်သည့်အပြောင်းအလဲမှ မလုပ်ဘဲ 《ـْ》ဂျဇမ်ကို 《ـْ》ဂျဇမ် ဖြင့်လည်းကောင်း၊ 《اَلِفْ》အလစ်ဖ်ကို 《اَلِفْ》အလစ်ဖ်ဖြင့်လည်းကောင်း ရပ်နားရပါမည်။

ဥပမာ - 《وَلَاتَنْهَرْ ကို وَلَاتَنْهَرْ - عَلَيْهَا ကို عَلَيْهَا》 တုသာ ရပ်နားရပါမည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

مَاحُمِّلْتُمْ ط تَهْتَدُوْا ط مِنْ قَبْلِهِمْ ط اَقْبِلْ وَلَاتَخَفْ اَنْ يَّسْبِقُوْنَا ط

خَيْرٌ مِّنْهَا ط فَلَاتُطِعْهُمَا ط مَنْ اَغْرَقْنَا ط بِهٰذَا ط دَآئِمٌ وَّظِلُّهَا ط

مَنْ تُعِيْدُنَا ط زَكَرِيَّا○ كَلَّا ط اَلْعُلٰى○ اِسْتَوٰى○

وَاَخْفٰى○ مُوْسٰى○ وَلَاتَحْزَنْ ط

အမေး ။ ။ 《اَلْهَاءُالضَّمِيْرَةُ》ခေါ် ညွှန်ပြနာမ်၊ သဘောမှာ 《لَهٗ - بِهٖ》 တွင်ရှိသော 《ـٖ》 ခရားဇေရ် နှင့် 《ـٗ》 အုလ်သားပေးရှ် အပေါ် မည်သို့ ရပ်နားရ မည်နည်း။

အဖြေ ။ ။ 《اَلْهَاءُالضَّمِيْرَةُ》 ပေါ် ရပ်နားသောအခါ 《ـْ》 ဂျဇမ်ပေး၍ ရပ်နားရမည်၊ သဘောမှာ မဆွဲဘဲ ဂျဇမ်ဖြင့် ရပ်နားရပါမည်။

ဥပမာ - 《بِهٖ ကို بِهْ - لَهْ ကို لَهٗ》

လေ့ကျင့်ခန်း.

فِيْ رَحْمَتِهٖ ط عَنْ نَّفْسِهٖ ط مِنْ بَعْدِهٖ ط لِفَضْلِهٖ ط مِنْ رَّبِّهٖ ط

مِنْ عِبَادِهٖ ط عَنْ سَبِيْلِهٖ ط ثُمَّ يُعِيْدُهٗ ط تَاْوِيْلُهٗ ط اِنْ عَصَيْتُهٗ ط

فَاَدْلٰى دَلْوَهٗ ط جَزَآؤُهٗ ط فَلَامَرَدَّلَهٗ ط خَزَآئِنُهٗ ط

အမေး ။ ။ မည်သည့်အမှတ်အသားများ၌ ရပ်နားသင့်ပြီး မည်သည့်အမှတ်အသား၌ မရပ်နားသင့်သနည်း။

အဖြေ ။ ။ အာယတ်ခေါ် ဤ ﴾ ○ ﴿ အမှတ်အသား၊ ﴾اَلْوَقْفُ اللَّازِمُ﴿ ခေါ် ﴾م﴿ အမှတ်အသား၊ ﴾اَلْوَقْفُ الْمُطْلَقُ﴿ ခေါ် ﴾ط﴿ အမှတ်အသားများ၌ ဦးစားပေးရပ်နားလိုက်ရမည်၊ တစ်ဖန် ဤအမှတ်အသား﴾ج ・ ز ・ ص﴿ များ၌ ရပ်နားလိုက ရပ်နားပြီးသောအခါ အနောက်မှ ပြန်ကောက်ဖတ်ရန် မလိုပါ၊ အထက်ပါ အမှတ်အသား (၆)ခုမှအပ အခြားအမှတ်အသားများတွင် မရပ် နားသင့်ပါ၊ အသက်ရှူမအောင့်နိုင်၍ ရပ်နားလိုက်လျှင် ရှေ့သို့ ဆက်မဖတ်ဘဲ အနောက်မှ ပြန်ကျော့ဖတ်သင့်သည်၊

လေ့ကျင့်ခန်း

بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَّعْدِلُوْنَ ط   بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ط   قَلِيْلًا مَّا تَذَكَّرُوْنَ ط

وَلَا تَدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ ط   فَامَنَ لَهٗ لُوْطٌ ط   اِنَّ اَوْهَنَ الْبُيُوْتِ لَبَيْتُ الْعَنْكَبُوْتِ ط

ءَاِلٰهٌ مَّعَ اللّٰهِ ط   وَمَآ اُرِيْدُ اَنْ اَشُقَّ عَلَيْكَ ط   قَالَ مَا خَطْبُكُمَا ط

မှတ်ချက် - ﴾ج ・ ز ・ ص﴿ စသည့် 'ဝက်ဖ်' အမှတ်အသားများကို ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ကြည့်၍ ကလေးများကို လေ့ကျင့်ပေးပါ။

အမေး ။ ။ စာလုံး၏ အလယ်တွင် ရပ်နားခွင့်ရှိပါသလား။

အဖြေ ။ ။ ရပ်နားသောအခါ စာလုံး၏အဆုံး၌သာရပ်နားရပါမည်။ဥပမာ-﴿فَلَاخَوْفٌ﴾ ဤစာလုံး၌ရပ်နားလိုလျှင် ﴿فَلَاخَوْفْ﴾ဟု ရပ်နားရမည်။ ﴿فَلَاخَوْ﴾ဟု စာလုံး၏အလယ်၌လုံးဝရပ်နားခွင့်မရှိပါ။ ဤအတိုင်းပင် ﴿وَتَرَكَهُمْ﴾ ကို ﴿طُغْيَانِهِمْ﴾ - ﴿فِى الْاَرْ﴾ ကို ﴿فِى الْاَرْضِ﴾ - ﴿وَتَرَكَهْ﴾ ﴿يَتَسَآءَلُوْنَ﴾ - ﴿طُغْيَا﴾ ﴿يَتَسَآءَ﴾ကို ﴿يَتَسَآءَ﴾ဟု စာလုံး၏အလယ် သို့မဟုတ် ဝါကျမဆုံးသော နေရာမျိုးတွင် လုံးဝ ရပ်ခွင့်မရှိပါ။

လေ့ကျင့်ခန်း

يَقُوْلُوْنَ ﴿يَقُوْلُوْ﴾ عَلٰىٓ اَدْبَارِهِمْ ﴿عَلٰىٓ اَدْبَا﴾ فِىْ صُدُوْرِكُمْ ﴿فِىْ صُدُوْ﴾

وَلٰكِنَّ ﴿وَلَا﴾ اِسْرَآءِيْلَ ﴿اِسْرَآءِ﴾ وَلَمْ تَكُنْ لَّـهٗ ﴿وَلَمْ تَكُنْ لَ﴾

نَسِيَاحُوْتَهُمَا ﴿نَسِيَاحُوْ﴾ بَيْنَ الصَّدَفَيْنِ ﴿بَيْنَ الصَّدَ﴾ شَدِيْدٍ ﴿شَدِىْ﴾

خِفْتُ الْمَوَالِىَ ﴿خِفْتُ الْمَوَا﴾ لِمَ حَشَرْتَنِىْ ﴿لِمَ حَشَرْ﴾

قَاطِعَةً ﴿قَاطِعْ﴾ اِنَّ الْمُلُوْكَ ﴿اِنَّ الْمُلُوْ﴾

﴿اَلتَّنْوِيْنُ﴾ နှင့် ﴿اَلنُّوْنُ السَّاكِنَةُ﴾ အကြောင်း

အမေး ။ ။ ﴿اَلنُّوْنُ السَّاكِنَةُ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿اَلنُّوْنُ السَّاكِنَةُ﴾ ဆိုသည်မှာ ﴿ــْ﴾ ဂျဇမ် ရှိသော "နူးန်"ကို ခေါ်ပါသည်။ ဥပမာ - ﴿مِنْهُ ، نْ﴾

အမေး ။ ။ ﴿اَلتَّنْوِيْنُ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿اَلتَّنْوِيْنُ﴾ဆိုသည်မှာ ﴿ــً﴾ ဒိုးဇဗရ်၊ ﴿ــٍ﴾ ဒိုးဇေးရ်၊ ﴿ــٌ﴾ ဒိုးပေးရှ် တို့ကို ခေါ်ပါသည်။ ဥပမာ - ﴿قَدِيْرًا ، بٌ ، بٍ ، بً﴾

အမေး ။ ။ ﴿اَلنُّوْنُ السَّاكِنَةُ﴾ နှင့် ﴿اَلتَّنْوِيْنُ﴾၏ ဖတ်နည်းဥပဒေ မည်မျှရှိပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ (၄)မျိုးရှိပါသည်။ ﴿اَلْاِظْهَارُ﴾၊ ﴿اَلْاِدْغَامُ﴾၊﴿اَلْاِقْلَابُ﴾၊﴿اَلْاِخْفَاءُ﴾ တို့ ဖြစ်ပါသည်။

အမေး ။ ။ ﴿اَلْاِظْهَارُ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ အက္ခရာတိုင်းကို ၎င်းထွက်သောနေရာမှ "အပို"ညည်းသံမပါဘဲ ထုတ်ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

အမေး ။ ။ ﴿اَلْاِظْهَارُ﴾ သည် အက္ခရာ မည်မျှတွင် ဖြစ်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿اَغَحْ خَعَهْ﴾ ﴿خ ، غ ، ح ، ع ، ه ، ء﴾ အက္ခရာ (၆) လုံးမှာ ﴿اَلْاِظْهَارُ﴾ ဖြစ်ပါသည်။ သဘောမှာ ﴿اَلنُّوْنُ السَّاكِنَةُ﴾ နှင့် ﴿اَلتَّنْوِيْنُ﴾ ၏ အနောက်၌ ၎င်းအက္ခရာများအနက်မှ မည်သည့်အက္ခရာဝင်ရောက်လာ သည်ဖြစ်စေ ﴿اَلْاِظْهَارُ﴾ ခေါ် "နူးန်" အသံတွင် ညည်းခြင်း မပြုဘဲ ပေါ်လွင်စွာ ဖတ်ရခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

﴾اَلْأَظْهَارُ﴿ ကို ﴾اِنْ هُوَ - عَذَابٌ اَلِيْمٌ - يَنْعِقُ﴿ - ဥပမာ ﴾اَلْأَظْهَارُ الْحَلْقِيَّةُ﴿ ဟု ခေါ်ပါသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

مِنْ عِبَادِهِ مِنْهُ الْجِبَالُ عَنْهُمُ الْعَذَابَ مِنْ اٰبَآءِهِمْ مِنْ اَعْنَابٍ

مِنْ خِزْيِ لِمَنْ خَلْفَكَ مِنْ غَمٍّ فَسَيُنْغِضُوْنَ مِنْ حَيْثُ مَنْ حَقَّتْ

سُوْٓءًا اِلَّا حِلْيَةٍ اَوْ مَتَاعٍ اَسِحْرٌ هٰذَا قَوْمٍ هَادٍ ۝ سٰحِرٍ عَلِيْمٍ ۝

خَيْرٌ عُقْبًا ۝ اٰيَةٍ حَتّٰى ۖ بِعِجْلٍ حَنِيْذٍ ۝ مِنْ اِلٰهٍ غَيْرُهٗ وَعْدٌ غَيْرُ

سُنْبُلٰتٍ خُضْرٍ ۖ حَكِيْمٍ خَبِيْرٍ ۝

အမေး ။ ။ ﴾اَلْأِدْغَامُ﴿ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ အက္ခရာတစ်ခုကို အခြားအက္ခရာတွင် ထည့်သွင်းခြင်း၊ သဘောမှာ ﴾ ـْ ﴿ ဂျဇမ် ရှိသော အက္ခရာကို သရ ရှိသော အက္ခရာနှင့်ပေါင်း၍ အက္ခရာနှစ်ခုကို တစ်ခုထဲ ပြုလုပ် လိုက်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ဥပမာ - ﴾مِنْ وَّالٍ﴿

အမေး ။ ။ ﴾اَلْأِدْغَامُ﴿ သည် အက္ခရာ မည်မျှတွင် ဖြစ်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴾يَرْمَلُوْنَ﴿ ﴾ن ، و ، ل ، م ، ر ، ي﴿ အက္ခရာ (၆)လုံးတွင် ﴾اَلْأِدْغَامُ﴿ ဖြစ်ပါသည်။

အမေး ။ ။ ﴿الْاِدْغَامُ﴾ ဘယ်နှစ်မျိုးရှိပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ (၂)မျိုးရှိပါသည်။ ﴿الْاِدْغَامُ مَعَ الْغُنَّةِ﴾၊ ﴿الْاِدْغَامُ بِغَيْرِ غُنَّةٍ﴾ တို့ ဖြစ်ပါသည်။

အမေး ။ ။ ﴿الْاِدْغَامُ مَعَ الْغُنَّةِ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿اَلنُّوْنُ السَّاكِنَةُ﴾ နှင့် ﴿اَلتَّنْوِيْنُ﴾ ၏ အနောက်၌ ﴿يُوْمِنُ﴾ ﴿ي٠ و٠ م٠ ن﴾ အက္ခရာ (၄) လုံးအနက်မှ မည်သည့်အက္ခရာ ဝင်ရောက်လာသည်ဖြစ်စေ ﴿الْاِدْغَامُ مَعَ الْغُنَّةِ﴾ ခေါ် ပေါင်း၍ညည်းဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ဥပမာ - ﴿مَنْ يَّقُوْلُ﴾

လေ့ကျင့်ခန်း

مَنْ يَّرْزُقُكُمْ ط   وَمَنْ يُّخْرِجُ ط   مِنْ وَّرَآءِىْ ط   مِنْ وَّلَدٍ سُبْحٰنَهٗ ط

اَنْ مَّسَّنِىَ   مَنْ مَّعِىَ ط   مِنْ نُّطْفَةٍ ط   لِقَوْمٍ يَّذَّكَّرُوْنَ ۝   كُلٌّ يَّعْمَلُ ط

سِرًّا وَّعَلَانِيَةً   هُوَ اِلٰهٌ وَّاحِدٌ ط   وَقُرْاٰنٍ مُّبِيْنٍ ط   بِقَدَرٍ مَّعْلُوْمٍ ط

اِلَّا رِجَالًا نُّوْحِىْ ط   كُلًّا نُّمِدُّ هٰٓؤُلَآءِ ط

အမေး ။ ။ ﴿الْاِدْغَامُ بِغَيْرِ غُنَّةٍ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿اَلنُّوْنُ السَّاكِنَةُ﴾ နှင့် ﴿اَلتَّنْوِيْنُ﴾ ၏ အနောက်၌ ﴿ل﴾ နှင့် ﴿ر﴾ အက္ခရာ (၂)လုံးအနက် မည်သည့်အက္ခရာ ဝင်ရောက်လာသည်ဖြစ်စေ ﴿الْاِدْغَامُ بِغَيْرِ غُنَّةٍ﴾ ခေါ် ပေါင်းသာပေါင်း၍ ညည်းခြင်းမပြုဘဲ ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ဥပမာ - ﴿مِنْ رَّبِّهِمْ﴾

မှတ်ချက်။ ။ ﴿اَلْأِدْغَامُ﴾ လုပ်ရသော စာလုံးနှစ်လုံး၏ ပထမစာလုံးတွင် ရပ်နားလိုပါက ﴿اَلْأِدْغَامُ﴾ မလုပ်ဘဲ မူရင်းပုံစံအတိုင်း ရပ်နားရပါမည်။

ဥပမာ - ﴿مِنْ رَّبِّهِمْ﴾ တွင် ﴿مِنْ﴾ ဟု ရပ်နားရမည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

مَنْ لَّا يُؤْمِنُ بِهٖ ط وَاَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ط اِلَّا مَنْ رَّحِمَ ط مِنْ رَّاْسِهٖ ط

فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيْدُ ۝ عَنْ قَوْمٍ لَّا يُؤْمِنُوْنَ ۝ وَنَادٰى نُوْحٌ رَّبَّهٗ مَثَلًا رَّجُلَيْنِ

အမေး ။ ။ ﴿اَلْأِدْغَامُ﴾ ခေါ် ပေါင်းဖတ်ရာ၌ စည်းကမ်းချက်တစ်ခုခု ရှိပါသလား။

အဖြေ ။ ။ စည်းကမ်းချက်(၁)ခုရှိပါသည်၊ ﴿اَلتَّنْوِيْنُ﴾ ﴿اَلنُّوْنُ السَّاكِنَةُ﴾ နှင့် ﴿يَرْمَلُوْنَ﴾ ရှိ အက္ခရာတစ်လုံးသည် ﴿كَلِمَةٌ﴾ စကားလုံးတစ်လုံးထဲတွင် မဖြစ်ရပါ၊အထက်ပါဥပမာ-﴿مِنْ رَّبِّهِمْ﴾တွင်﴿مِنْ﴾သည်﴿كَلِمَةٌ﴾ တစ်ခုဖြစ်ပြီး﴿رَبِّهِمْ﴾သည် ﴿كَلِمَةٌ﴾တစ်ခုဖြစ်ပါသည်၊ထိုသို့ ﴿كَلِمَةٌ﴾ နှစ်ခုဖြစ်မှသာ ﴿اَلْأِدْغَامُ﴾ ဖြစ်ပါလိမ့်မည်၊ ထို့ကြောင့် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၌ ﴿دُنْيَا ، قِنْوَانٌ ، صِنْوَانٌ ، بُنْيَانٌ﴾ စကားလုံး (၄)လုံးတွင် ﴿اَلنُّوْنُ السَّاكِنَةُ﴾အနောက်၌ ﴿ى﴾နှင့် ﴿و﴾ရှိသော်လည်း﴿كَلِمَةٌ﴾ တစ်ခုထဲဖြစ်ခြင်းကြောင့် ﴿اَلْأِدْغَامُ﴾ မဖြစ်ဘဲ ﴿اَلْأِظْهَارُ الْمُطْلَقُ﴾ ဖြစ်နေသည်ကို သတိပြုပါ၊

အမေး ။ ။ 《اَلْاِقْلَابُ》 ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ အက္ခရာတစ်ခုကို အခြားအက္ခရာတစ်ခုဖြင့် ပြောင်းလဲခြင်းကို ခေါ်ပါသည်၊ သဘောမှာ 《اَلنُّوْنُ السَّاكِنَةُ》 နှင့် 《اَلتَّنْوِيْنُ》၏ အနောက်၌ 《بْ》 အက္ခရာရှိလျှင် 《نُوْنْ》 အသံကို 《مِيْمْ》 အသံဖြင့်ပြောင်း၍ ညည်းသံဖြင့် ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်၊ ဥပမာ - 《اَلِيْمٌ بِمَا ٠ مِنْ بَعْدِ》

အမေး ။ ။ 《اَلْاِقْلَابْ》 ဖတ်နည်းအမှန်ကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ ။ ။ နှုတ်ခမ်း (၂) ခု၏ ခြောက်သွေ့သောအပိုင်းအား ညင်သာစွာ (ထိရုံလေး) ပိတ်၍ ညည်းသံ အလစ်ဖ်(၁)လုံးခန့် နှာနုမှ ထုတ်ပါ၊ ပါးစပ်မဖွင့်မီ 《بْ》 အက္ခရာအား နှုတ်ခမ်း(၂)ခု၏ စိုသောအပိုင်းကိုပိတ်၍ ခပ်ပြင်းပြင်း ထုတ်ဖတ်ရပါလိမ့်မည်၊

မှတ်ချက်- ဤဥပဒေရှိသောနေရာများတွင် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၌ 《م》'မီးမ်'အသေးလေး တစ်လုံး တင်ထားပါသည်။ ဥပမာ - 《مِنْ بَعْدِ》

လေ့ကျင့်ခန်း

مِنْ اَنْۢبَآءِ الْقُرٰى ط وَاسْتَغْفِرِىْ لِذَنْۢبِكِ ط

اِنِّىْ خَالِقٌۢ بَشَرًا ط شَهِيْدًۢا بَيْنِىْ ط

အမေး ။ ။ 《اَلْاِخْفَاءُ》 ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ 《اَلْاِخْفَاءُ》 ဆိုသည်မှာ ဖုံးဖိခြင်း၊ သဘောမှာ ဂျဇမ်ရှိသော အက္ခရာတစ်ခုကို 《اَلْاِظْهَارُ》 နှင့် 《اَلْاِدْغَامُ》 ၏ ကြားပုံစံဖြင့် ညည်းသံပေးကာ《ـٓ》 သန့်ဒီးဒ်မပါဘဲ ထုတ်ဖော်ရခြင်းကို ခေါ်ပါသည်၊

အမေး ။ ။ 《اَلْأُخْفَاءُ》 အက္ခရာများနှင့်ဖတ်ရွတ်ရမည့်ပုံစံကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ ။ ။ လည်ချောင်းမှ ထွက်သောအက္ခရာ 《اَغْحِ خَعَهُ》 (၆) လုံး 《اَلْاِدْغَامُ》 အက္ခရာ 《يَرْمَلُوْنَ》 (၆)လုံးနှင့် 《ب》 အက္ခရာမှအပ ကျန်အက္ခရာ (၁၅)လုံးမှာ 《اَلْاُخْفَاءُ》အက္ခရာများဖြစ်ပါသည်၊ ၄င်း၏ပေါင်းချုပ်မှာ - 《سَتُجْزَ صَدَّكَ فَثَقْ ضَطَظَ شَذ》 ဖြစ်ပါသည်၊ဖတ်ရွတ်ရမည့်ပုံစံမှာ 《اَلنُّوْنُ السَّاكِنَةُ》 နှင့် 《اَلتَّنْوِيْنُ》 ၏ အနောက်၌ အထက် ဖော်ပြပါ အက္ခရာ(၁၅)လုံးအနက်မှ တစ်လုံးလုံး ဝင်ရောက်လာလျှင် "နူးန်"အသံကို နှာခေါင်းအတွင်းဖုံး၍ ညည်းသံဖြင့်ဖတ်ရမည်။ သဘောမှ လျှာထိပ်ကိုသွားဖုံးနှင့် ထိကပ်မထားဘဲ သွားဖုံးနှင့် နီးကပ်စွာထား၍ ညည်းသံဖြင့် ဖတ်ရလိမ့်မည်၊ ဥပမာ - 《جَنّٰتٍ تَجْرِىْ ، اَنْتَ》

လေ့ကျင့်ခန်း

اَنْ تَقُوْمَ فِيْهِ ؕ وَمِنْ ثَمَرٰتِ النَّخِيْلِ مِنْ جُلُوْدِ الْاَنْعَامِ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ

عَنْ ذِكْرِنَا مِنْ زِيْنَةِ الْقَوْمِ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ مِنْ شَعَآئِرِ اللّٰهِ وَلَيَنْصُرَنَّ اللّٰهُ

وَمَنْ ضَلَّ مِنْ ضُرٍّ كِتَابٌ يَّنْطِقُ مَنْطِقَ الطَّيْرِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً

مَآءً طَهُوْرًا مَسْجِدًا ضِرَارًا مَكَانًا ضَيِّقًا نَفَقَةً صَغِيْرَةً عَمَلٌ صَالِحٌ

مُنْظَرُوْنَ اِلَّا مَنْ ظَلَمَ ثُمَّ انْصَرَفُوْا مَالَا يَنْفَعُكَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ

لَفَرِحٌ فَخُوْرٌ سَلَامٌ فَمَا لَبِثَ اِذَا انْقَلَبُوْا غَيْرَ مَنْقُوْصٍ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ

ثَمَنًا قَلِيْلًا يُنْكِرُوْنَ مَنْ كَفَرَ بِاللّٰهِ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُوْرٍ عَذَابًا كَبِيْرًا

အမေး ။ ။ ﴿اَلْغُنَّـةُ﴾ ခေါ် ညည်းသံ၏အတိုင်းအတာကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ ။ ။ အလစ်ဖ်(၁)လုံးကို ဆွဲဖတ်သည့်အချိန်မျှ ညည်းဖတ်ခြင်းသည် ဂွန္နဟ်၏ အတိုင်း အတာဖြစ်ပါသည်၊ သဘောမှာ ပိတ်ထားသည့် လက်ချောင်းအား မနှေးမမြန် ဖွင့်လိုက်သည့်အချိန်ခန့် ညည်းဖတ်ခြင်းမှာ ခန့်မှန်းချေသဘော ဖြစ်ပါသည်၊ ဥပမာ - ﴿كَانَ﴾"ကားန" ၏ အလစ်ဖ်အား ဆွဲဖတ်သည့် အတိုင်းအတာမျှ ﴿عَنَّ﴾"အန်းန္န"ရှိ "နူးန်"ကိုလည်း ညည်းဖတ်ရမည်၊

﴿مْ﴾ ﴿اَلْمِيْـمُ السَّاكِنَـةُ﴾ အကြောင်း

အမေး ။ ။ ﴿اَلْمِيْمُ السَّاكِنَـةُ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿اَلْمِيْمُ السَّاكِنَـةُ﴾ ဆိုသည်မှာ ဂျဇမ်ရှိသော ﴿مْ﴾ "မီးမ်" ကို ခေါ်ပါသည်၊ ဥပမာ - ﴿مِنْهُمْ ، اَمْ﴾

အမေး ။ ။ ﴿اَلْمِيْمُ السَّاكِنَـةُ﴾ ၏ ဥပဒေ ဘယ်နှစ်မျိုးရှိပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿اَلْمِيْمُ السَّاكِنَـةُ﴾ ၏ ဥပဒေ (၃) မျိုးရှိပါသည်၊ ﴿اَلْاِخْفَاءُ ، اَلْاِدْغَامُ ، اَلْاِظْهَارُ﴾ တို့ဖြစ်ပါသည်၊

အမေး ။ ။ ﴿اِدْغَامُ الْمِيْمِ السَّاكِنَـةِ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿اِدْغَامُ الْمِيْمِ السَّاكِنَـةِ﴾ ဆိုသည်မှာ ﴿اَلْمِيْمُ السَّاكِنَـةُ﴾၏ အနောက်၌ ဒုတိယ "မီးမ်"တစ်လုံး ဝင်ရောက်လာပါက ﴿اَلْاِدْغَامُ﴾ ဖြစ်မည်၊သဘောမှာ "မီးမ်" အက္ခရာ (၂) လုံးကို ပေါင်း၍ ညည်းသံဖြင့်ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်၊ ဥပမာ - ﴿اَمَّنْ﴾

လေ့ကျင့်ခန်း

فِى قُلُوْبِهِمْ مَّرَضٌ   هَلْ يَرٰكُمْ مِّنْ اَحَدٍ   فَمِنْهُمْ مَّنْ يَّقُوْلُ   اَمْ مَّنْ اَسَّسَ

مَالَهُمْ مِّنَ اللهِ   فَجَعَلْتُمْ مِّنْهُ   اِنَّهُمْ مُّلٰقُوْا   يَمَسُّهُمْ مِّنَّا

အမေး ။ ။ ﴿اِخْفَاءُ الْمِيْمِ السَّاكِنَةِ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿اِخْفَاءُ الْمِيْمِ السَّاكِنَةِ﴾ ဆိုသည်မှာ ﴿اَلْمِيْمُ السَّاكِنَةُ﴾၏အနောက်၌ ﴿ب﴾ အက္ခရာဝင်ရောက်လာပါက ﴿اَلْاِخْفَاءُ﴾ ဖြစ်ပေမည်၊ သဘောမှာ နှုတ်ခမ်း နှစ်ခု၏ ခြောက်သောအပိုင်းကို ညင်သာစွာ(ထိရုံလေး)ပိတ်၍ နှာနှမှ အလစ်ဗ် တစ်လုံးခန့် ညည်းသံပေးပြီး ﴿ب﴾ အက္ခရာကို နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု၏ စိုသောအပိုင်း အား ပိတ်၍ ခတ်ပြင်းပြင်း ထုတ်ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်၊

ဥပမာ - ﴿وَمَاهُمْ بِمُؤْمِنِيْنَ﴾

လေ့ကျင့်ခန်း

رَبُّهُمْ بِاِيْمَانِهِمْ   رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنٰتِ   وَقَدْ كُنْتُمْ بِهٖ   اٰمَنْتُمْ بِهٖ

يَاْتِيْكُمْ بِضِيَآءٍ   وَذَكِّرْهُمْ بِاَيّٰمِ اللهِ   ذٰلِكُمْ بَلَآءٌ   مِنْكُمْ بِرَبِّهِمْ

اَحَدُهُمْ بِالْاُنْثٰى

အမေး ။ ။ ﴿اِظْهَارُ الْمِيْمِ السَّاكِنَةِ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿اِظْهَارُ الْمِيْمِ السَّاكِنَةِ﴾ ဆိုသည်မှာ ﴿اَلْمِيْمُ السَّاكِنَةُ﴾ ၏ အနောက်၌ ﴿م﴾ နှင့် ﴿ب﴾ အက္ခရာ (၂)လုံးမှအပ ကျန်ရှိသော အက္ခရာ (၂၆)လုံး အနက်မှ တစ်လုံးလုံးဝင်ရောက်လာလျှင် ﴿اَلْاَظْهَارُ﴾ ဖြစ်မည်၊ သဘောမှာ "မီးမ်"အက္ခရာကို နှုတ်ခမ်းနှစ်ခု၏ ခြောက်သောအပိုင်းအား ပိတ်၍ညည်းသံ မပြုဘဲဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်၊ ဥပမာ - ﴿اَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ - هُمْ فِيْهَا﴾

မှတ်ချက် - ﴿اَلْمِيْمُ السَّاكِنَةُ﴾ ၌ ဖြစ်သော ﴿اَلْاَخْفَاء﴾ နှင့် ﴿اَلْاَظْهَارُ﴾ ကို ﴿شَفَوِيًّا﴾ ဟု ခေါ်ပါသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

عَلٰى قُلُوْبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ وَاَبْصَارِهِمْ   وَاَمْدَدْنٰكُمْ بِاَمْوَالٍ وَّبَنِيْنَ

عَلٰى وُجُوْهِهِمْ عُمْيًا   عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوْكُمْ اَوْ يُعِيْدُوْكُمْ فِيْ مِلَّتِهِمْ

وَلَنْ تُفْلِحُوْنَ   وَحَشَرْنٰهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ اَحَدًا

တတိယတွဲ ပြီး၏။

★ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အီမာန်ရှင်တိုင်းအား ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ဌာန် ကရိုဏ်း ကျကျ ရွတ်ဖတ်နိုင်စွမ်း ချီးမြှင့်တော်မူပါစေ . . ။

ဗဟိုပညာရေးကော်မတီ

အိုလမာ - အစ္စလာမ်သာသနာ့ပညာရှင်များအဖွဲ့ချုပ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

بسم الله الرحمن الرحيم

بيان التجويد

ဗယားနှုသ်သဂျ်ဝီးဒ်

(စတုတ္ထတွဲ)

ကိုလဖာ - အစ္စလာမ့်သာသနာ့ပညာရှင်များအဖွဲ့ချုပ်မှ ထုတ်ဝေသည်။

သဂျ်ဝီးဒ်အကြောင်း

အမေး ။ ။ **သဂျ်ဝီးဒ်ဆိုသည်မှာ** အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ အက္ခရာတိုင်းကို ၎င်း၏ထွက်ပေါ်ရာနေရာမှ ပြည့်စုံသော အချင်းလက္ခဏာများဖြင့် ထုတ်ဖတ်ခြင်းကို **'သဂျ်ဝီးဒ်'** ဟု ခေါ်ပါသည်။

အမေး ။ ။ **သဂျ်ဝီးဒ်ပညာရပ်နှင့်ပတ်သက်၍** အမိန့်ပညတ်ချက် မည်သို့ ရှိသနည်း။

အဖြေ ။ ။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ဖတ်ရွတ်ရန် ရည်ရွယ်သူအပေါ် **'သဂျ်ဝီးဒ်'** ပညာရပ်အား သင်ယူဆည်းပူးရန် ﴾وَاجِبٌ﴿ အရေးကြီး၍ ﴾فَرْضِ عَيْنٌ﴿ (မသင်မနေရ တာဝန်ဖြစ်) ပါသည်။

အမေး ။ ။ ဥပဒေမဲ့မှားယွင်းစွာ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ဖတ်ရွတ်ခြင်းကို အဘယ်သို့ ခေါ်သနည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴾لَحْنٌ﴿ 'လဟာန်' ဟု ခေါ်ပါသည်

အမေး ။ ။ ﴾لَحْنٌ﴿ 'လဟာန်' ဘယ်နှစ်မျိုး ရှိသနည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴾لَحْنٌ﴿ 'လဟာန်' (၂) မျိုးရှိပါသည်။ ၁။ ﴾لَحْنٌ جَلِيٌ﴿၊ ၂။ ﴾لَحْنٌ خَفِيٌ﴿

အမေး ။ ။ ﴾لَحْنٌ جَلِيٌ﴿ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴾لَحْنٌ جَلِيٌ﴿ဆိုသည်မှာ အလွန်အကျွံမှားခြင်း။ သဘောမှာ အက္ခရာတစ်ခုသည် အခြားအက္ခရာတစ်ခုဖြင့် ပြောင်းလဲသွားသည်အထိ မှားခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ - ﴾وَانْحَرْ﴿ ကို ﴾وَانْهَرْ﴿ ဟု ဖတ်ခြင်း (သို့) **'သရ'**တစ်ခုကို အခြား **'သရ'**တစ်ခုဖြင့် ပြောင်းဖတ်ခြင်း။ ဥပမာ - ﴾اَلَّذِى﴿ ကို ﴾اِلَّذِى﴿ ဟု ဖတ်ခြင်း။

‘ဂျဇမ်’ ရှိသောအက္ခရာကို ‘သရ’ပေး၍သော်လည်းကောင်း၊ ‘သရ’ရှိသော အက္ခရာကို ‘ဂျဇမ်’ပေး၍သော်လည်းကောင်း ရွတ်ဖတ်ခြင်း။

ဥပမာ - ﴾وَاجْعَلُوْا﴿ကို ﴾وَاجَعَلُوْا﴿၊ ﴾فَعَلَ﴿ကို ﴾فَعْلَ﴿ဟု ဖတ်ခြင်း။

‘ဆွဲရမည့်သရ’ကို မဆွဲဘဲ၊ ‘မဆွဲရမည့်သရ’ကို ဆွဲဖတ်လိုက်ခြင်း။

ဥပမာ - ﴾اِنَّا﴿ကို ﴾اِنَّ﴿၊ ﴾اَلْحَمْدُ﴿ကို ﴾اَلْحَمْدُوْ﴿။

ဤကဲ့သို့ မှားယွင်းစွာဖတ်ခြင်းကို ﴾لَحْنِ جَلِىْ﴿ ခေါ် အလွန်အကျွံမှားခြင်း ဟု ခေါ်ပါသည်။

အမေး ။ ။ ﴾لَحْنِ جَلِىْ﴿ **‘ထင်ရှားသောအမှား’** ၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴾لَحْنِ جَلِىْ﴿ **‘ထင်ရှားသောအမှား’**ဖြင့် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ဖတ်ရွတ်ခြင်းမှာ ﴾حَرَامْ﴿ **‘ဟရာမ်’** ဖြစ်ပါသည်။ ဖတ်ရွတ်သူမှာ အပြစ်ကျူးလွန်သူ ဖြစ်လိမ့်မည်။ တစ်ခါတစ်ရံ ဤသို့သော အမှားများကြောင့် နမာဇ်ပင် ပျက်သွားနိုင်သည်။

အမေး ။ ။ ﴾لَحْنِ خَفِىْ﴿ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴾لَحْنِ خَفِىْ﴿ ဆိုသည်မှာ “အက္ခရာများ၏ လှပတင့်တယ်မှု ပပျောက်သွားလောက်အောင် ဖတ်ရွတ်ခြင်းဖြစ်လေသည်။ (သဘောမှာ) ညည်းဖတ်ရမည့်နေရာတွင် မညည်းဘဲ၊ မညည်းရမည့်နေရာတွင် ညည်းဖတ်လိုက်ခြင်း’ စသည့် အမှားများကို ﴾لَحْنِ خَفِىْ﴿ခေါ် **‘သာမန်အမှား၊ မထင်ရှားသောအမှား’** ဟု ခေါ်ပါသည်။

အမေး ။ ။ ﴿لَحْنٌ خَفِيٌّ﴾ 'သာမန်အမှား၊ မထင်ရှားသောအမှား' ၏ အမိန့်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ မထင်ရှားသောအမှားဖြင့် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ဖတ်ရွတ်ခြင်းမှာ ﴿مَكْرُوْهٌ﴾ **'မက္ကရူးဟ်'** ဖြစ်ပါသည်။ အပြစ်ပေးခံရမည်ကို စိုးရိမ်ရသည်။

အမေး ။ ။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်ဖတ်ရွတ်ခြင်း၏ မွန်မြတ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ မည်သို့သိရှိနိုင်မည်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ရှိုင်ခုလ်ဟဒီးဆ် ဟဇရတ် မော်လာနာ ဇကရီယာ ﴿رح﴾ သခင် ရေးသားပြုစုထားသော ဖွဿာအေလေကုရ်အာန်ကျမ်းကို လေ့လာခြင်းဖြင့် သိရှိနိုင်ပါသည်။ ယင်းကျမ်း၌ ဥပဒေမဲ့စွာ ဖတ်ရွတ်ခြင်း၏ ဆုံးရှုံးမှု၊ ဖတ်ရွတ်သည့်အခါ လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းချက်များ အသေးစိတ်ကို လေ့လာနိုင်သည်။

﴿اِسْتِعَاذَةٌ﴾ နှင့် ﴿بَسْمَلَةٌ﴾ အကြောင်း

အမေး ။ ။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် မဖတ်ခင် မည်သည့်စာပိုဒ်အား ဖတ်ရန် လိုအပ်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿اِسْتِعَاذَةٌ﴾ ခေါ် 'ခိုလှုံခွင့်တောင်းခံသည့်စာပိုဒ်' (သဘောမှာ) - ﴿اَعُوْذُ بِاللّٰهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ﴾ ဖတ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

အမေး ။ ။ ﴿اِسْتِعَاذَةٌ﴾ခေါ် 'ခိုလှုံခွင့်တောင်းခံသည့်စာပိုဒ်' ဖတ်ရန် အရေးကြီးပါသလား။

အဖြေ ။ ။ ﴿اِسْتِعَاذَةٌ﴾ ခေါ် 'ခိုလှုံခွင့်တောင်းခံသည့်စာပိုဒ်' ဖတ်ရန် အရေးကြီးပါသည်။

အမေး ။ ။ ﴿بَسْمَلَةٌ﴾ ဖတ်ခြင်းမှာ အဘယ်သို့နည်း။

အဖြေ ။ ။ 'စူရဟ်သောင်ဗ်ဗဟ်' မှ အပ အခြားစူရဟ်တိုင်း၏ အစတွင် -

﴿بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ﴾ ဖတ်ရန် အရေးကြီးပါသည်။ ဂျုဇ်၏ အစနှင့် အာယသ်များတွင် ဖတ်ရန် အရေးမကြီးပါ။ ဗရ်ကသ်ရရှိရန် ဖတ်ခြင်းမှာ ကောင်းမွန်ပါသည်။

အမေး ။ ။ စူရဟ်၏ အလယ်မှ (သို့) ရကူအ်၏ အစ (သို့) အာယသ်တစ်ခုခုမှ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် စဖတ်လျှင် ﴿بِسۡمِ اللّٰهِ﴾ ဖတ်ရန် လိုအပ်ပါသလား။

အဖြေ ။ ။ မေးခွန်းပါ နေရာများ၌ ﴿بِسۡمِ اللّٰهِ﴾ ဖတ်ရန် အရေးမကြီးပါ။ ဖတ်လိုပါက ဖတ်နိုင်ပြီး မဖတ်လျှင်လည်း ခွင့်ပြုချက် ရှိပါသည်။ သို့သော် ဗရ်ကသ်မင်္ဂလာ ရရှိစေရန် အလို့ငှာ ဖတ်ခြင်းသည် ကောင်းမွန်ပါသည်။

အမေး ။ ။ စူရဟ်တစ်ခုမှ စဖတ်သောအခါ ﴿اَعُوۡذُ﴾ နှင့် ﴿بِسۡمِ اللّٰهِ﴾ ဖတ်သောပုံစံ မည်မျှရှိပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ ပုံစံ (၄) မျိုး ရှိပါသည်။

၁။ ﴿فَصۡلِ كُلّ﴾ ၃။ ﴿فَصۡلِ اَوَّلۡ وَصۡلِ ثَانِىۡ﴾

၂။ ﴿وَصۡلِ كُلّ﴾ ၄။ ﴿وَصۡلِ اَوَّلۡ فَصۡلِ ثَانِىۡ﴾ တို့ဖြစ်ပါသည်။

အမေး ။ ။ ﴿فَصۡلِ كُلّ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿سُوۡرَهۡ - بِسۡمِ اللّٰهِ - اَعُوۡذُ﴾ သုံးခုကို သီးခြားစီ အသက်ရှူ ဖြတ်တောက်၍ 'နားနားပြီး' ဖတ်ခြင်းကိုခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ - ﴿الرَّجِيۡمْ - الرَّحِيۡمْ ○ اَلۡحَمۡدُ لِلّٰهِ﴾

အမေး ။ ။ ﴿وَصْلِ كُلّ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿سُوْرَهْ - بِسْمِ اللهِ - اَعُوْذُ﴾ သုံးခုကို ပေါင်း၍ အသက်တစ်ရှူတည်းတွင် 'မနားဘဲ' ဆက်ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ - ﴿الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ﴾

အမေး ။ ။ ﴿فَصْلِ اَوَّلْ وَصْلِ ثَانِىْ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿اَعُوْذُ﴾ ကို ပထမအသက်တစ်ရှူ၌ ဖတ်ပြီး ﴿بِسْمِ اللهِ﴾ နှင့် ﴿سُوْرَهْ﴾ ကို ဒုတိယ အသက်တစ်ရှူတွင် တွဲ၍ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ - ﴿الرَّجِيْمْ ○ بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ﴾

အမေး ။ ။ ﴿وَصْلِ اَوَّلْ فَصْلِ ثَانِىْ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿اَعُوْذُ﴾ နှင့် ﴿بِسْمِ اللهِ﴾ ကို ပထမအသက်တစ်ရှူတွင် တွဲ၍ ﴿سُوْرَهْ﴾ ကို ဒုတိယ အသက်တစ်ရှူတွင် ခွဲဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ - ﴿الرَّجِيْمِ بِسْمِ اللهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمْ ○ اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ﴾

အမေး ။ ။ အထက်ပါ ပုံစံ (၄) မျိုးဖြင့် ﴿اَعُوْذُ - بِسْمِ اللهِ نှင့် سُوْرَهْ﴾ တို့ကို တွဲဖတ်ခွင့် ရှိပါသလား။

အဖြေ ။ ။ ဖော်ပြပါ ပုံစံ (၄) မျိုးဖြင့် ﴿اَعُوْذُ - بِسْمِ اللهِ﴾ နှင့် ﴿سُوْرَهْ﴾ တို့ကို ဖတ်ပိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။

အမေး ။ ။ စူရဟ် (၁) ပုဒ်ဆုံး၍ အခြားစူရဟ်တစ်ပုဒ် အစပြုသောအခါ ပုံစံမည်မျှ ရှိပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ အထက်ပါ ပုံစံ အတိုင်းပင် (၄) မျိုး ရှိပါသည်။ သို့သော် ယင်းပုံစံ (၄) မျိုးအနက် ပုံစံ (၃) မျိုးမှာ ဖတ်ပိုင်ခွင့်ရှိပြီး ပုံစံ (၁) မျိုးမှာ ဖတ်ပိုင်ခွင့်မရှိပါ။ ယင်းတို့မှာ -

(၁) စူရဟ်၏အဆုံးအာယသ်၊ ﴾بِسۡمِ ٱللَّهِ﴿ နှင့် အခြားစူရဟ်၏အစ၊ (၃) ခုလုံးကို သီးခြားစီ အသက်ရှူဖြတ်တောက်၍ **'နားနားပြီး'** ဖတ်ခြင်း။

(၂) စူရဟ်၏အဆုံးအာယသ်၊ ﴾بِسۡمِ ٱللَّهِ﴿ နှင့် အခြားစူရဟ်၏အစ၊ (၃) ခုလုံးကို အသက်တစ်ရှူတည်းတွင် ဆက်၍ **'မရပ်နားဘဲ'** ဖတ်ခြင်း။

(၃) စူရဟ်၏အဆုံးကို သီခြားဖတ်ပြီး ﴾بِسۡمِ ٱللَّهِ﴿ နှင့် အခြားစူရဟ်ကို တွဲ၍ဖတ်ခြင်း စသည့် ပုံစံ (၃) မျိုးတို့မှာ ဖတ်ခွင့်ရှိပြီး။

(၄) စူရဟ်၏ အဆုံးနှင့် ﴾بِسۡمِ ٱللَّهِ﴿ ကိုတွဲ၍ ပထမ အသက်တစ်ရှူတွင်ဖတ်ပြီး အခြားစူရဟ်၏အစကို ဒုတိယ အသက်တစ်ရှူတွင် ဖတ်ခြင်းမှာ မပိုင်ပါ။ ဤအခန်းကို သင်ကြားသူ ဆရာအနေဖြင့်ကလေးများနားလည်ရန် ဥပမာများဖြင့် ရှင်းပြရန် လိုအပ်ပါသည်။

ဥပမာ - ﴾وَلَا ٱلضَّآلِّينَ بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ۝ الٓمٓ﴿

အမေး ။ ။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ရွတ်ဖတ်ရင်း စကားတစ်ခွန်းခွန်း (တစ်စုံတစ်ရာ) ပြောဆိုမိပါက ﴾أَعُوذُ﴿ ပြန်ဖတ်ရန် လိုအပ်ပါသလား။

အဖြေ ။ ။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ရွတ်ဖတ်ရင်း စကားတစ်ခွန်းခွန်း ပြောဆိုခြင်း၊ **'သိလာဝသ်'**နှင့် မသက်ဆိုင်သောကိစ္စ တစ်စုံတစ်ရာ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ **'စလာမ်'**၏ အဖြေပေးခြင်းပင် ဖြစ်လင့်ကစား ﴾أَعُوذُ﴿ ဖတ်ပြီးမှ 'သိလာဝသ်' ပြန်စရန် အရေးကြီးပါသည်။

မှတ်ချက် - ﴾وَصَل فَصَل﴿ နှင့်ပတ်သက်၍ အသေးစိတ်ကို အခြားကျမ်းကြီးများ၌ လေ့လာပါ။

﴿مَخَارِجُ الْحُرُوْفِ﴾ အကြောင်း

ဗျည်းအက္ခရာများ၏ အသံထွက်သောနေရာများနှင့် ပတ်သက်၍ ရှေ့အတွဲများတွင် ဖတ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

အမေး ။ ။ ဗျည်းအက္ခရာများ ထွက်ပေါ်သည့်နေရာများကို အသေးစိတ်ဖော်ပြပါ။

အဖြေ ။ ။ ဗျည်းအက္ခရာများသည် (၁၇) နေရာမှ ထွက်ပါသည်။ ၎င်းနေရာများမှာ - 'လည်ချောင်း' တွင် (၃) နေရာ၊ 'လျှာ' တွင် (၁၀) နေရာ၊ 'နှုတ်ခမ်း' တွင် (၂)နေရာ၊ 'ပါးစပ်၏ လေဟာနယ်' တွင် (၁) နေရာ၊ နှာခေါင်းအတွင်း 'နှာနု'တွင် (၁) နေရာ စုစုပေါင်း (၁၇)နေရာ ဖြစ်ပါသည်။ လည်ချောင်း (၃)နေရာမှ ဗျည်းအက္ခရာ (၆)လုံး၊ 'လျှာ' (၁၀)နေရာမှ ဗျည်းအက္ခရာ (၁၈) လုံး၊ နှုတ်ခမ်း (၂)နေရာမှ ဗျည်းအက္ခရာ (၄)လုံး၊ ပါးစပ်၏လေဟာနယ်မှ 'မဒ်'အက္ခရာ (၃)လုံး၊ နှာခေါင်းအတွင်း 'နှာနု'မှ ညည်းသံများ ထွက်ပေါ်သည်ကို အသေးစိတ် မှတ်သားရမည်။

အမေး ။ ။ **'လည်ချောင်း'**အတွင်းရှိနေရာများနှင့်ထွက်ပေါ်သော'ဗျည်းအက္ခရာ'များကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ ။ (၁) ။ ﴿اَقْصَى الْحَلْقِ﴾ခေါ် **'လည်ချောင်း'**၏အောက်ဆုံးအပိုင်း(ရင်ဘတ်ဖက်)မှ ﴿ء နှင့် ه﴾

။ (၂) ။ ﴿وَسْطُ الْحَلْقِ﴾ခေါ် **'လည်ချောင်း'**၏ အလယ်ဗဟိုမှ ﴿ع နှင့် ح﴾

။ (၃) ။ ﴿اَدْنَى الْحَلْقِ﴾ခေါ် **'လည်ချောင်း'**၏ အစ (ပါးစပ်ဖက်) မှ ﴿غ နှင့် خ﴾ စုစုပေါင်း အက္ခရာ (၆) လုံး ထွက်ပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာများကို ﴿حُرُوْفِ حَلْقِى﴾ ခေါ် **'လည်ချောင်း'**မှ ထွက်သောအက္ခရာများဟု ခေါ်ပါသည်။

အမေး ။ ။ လျှာ၏ နေရာများမှ ထွက်ပေါ်သော ဗျည်းအက္ခရာများကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ ။ ။ လျှာ၏ (၁၀) နေရာအနက် (၃) နေရာသည် 'လျှာ'နှင့် အပေါ် အာခေါင်ထိ၍ အက္ခရာ (၅)လုံး ထွက်သည်ကို ဖော်ပြပါမည်။

(၁) ﴿اَقْصَى اللِّسَانِ﴾ခေါ် လျှာ၏ အဆုံး'အတွင်းပိုင်း' (ရင်ဘတ်ဖက်) သည် ၎င်း၏ မျက်နှာချင်းဆိုင်ရှိ အပေါ် အာခေါင်နှင့် ထိ၍ ﴿ق﴾

(၂) ﴿اَقْصَى اللِّسَانِ﴾ခေါ် လျှာ၏ အဆုံး'အပြင်ပိုင်း' (ပါးစပ်ဖက်) သည် ၎င်း၏ မျက်နှာချင်းဆိုင်ရှိ အပေါ် အာခေါင်နှင့် ထိ၍ ﴿ك﴾ထွက်ပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာ(၂) လုံးကို ﴿حُرُوْفِ لَهَاتِيَّةْ﴾ သို့မဟုတ် ﴿لَهَوِيَّةْ﴾ ခေါ် လျှာခင်အနားမှ ထွက်သော အက္ခရာများဟု ခေါ်ပါသည်။

(၃) ﴿وَسْطُ اللِّسَانِ﴾ ခေါ် လျှာ၏ အလယ်သည် ၎င်း၏ မျက်နှာချင်းဆိုင် အပေါ် အာခေါင်နှင့်ထိ၍ ﴿ج ، ش﴾နှင့် မဒ်မဟုတ်သော ﴿ي﴾အက္ခရာ(၃) လုံး ထွက်ပါသည်။ ၎င်းအက္ခရာများကို ﴿حُرُوْفِ شَجَرِيَّةْ﴾ ခေါ် ပါးစပ်ပိတ်ထားသော အခြေအနေ၌လည်း ပွင့်ဟနေသော အာခေါင်နေရာမှ ထွက်သော အက္ခရာ များဟု ခေါ်ပါသည်။

အမေး ။ ။ လျှာသည် သွားများနှင့်ထိ၍ မည်သည့်အက္ခရာများ ထွက်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ လျှာ၏ (၁၀) နေရာအနက် (၇) နေရာမှာ သွားများနှင့် ထိ၍ အက္ခရာ (၁၃) လုံး ထွက်ပါသည်။

အမေး ။ ။ သွားများ၏ နေရာနှင့် အမည်များကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ ။ ။ အထက်ပါ အက္ခရာ (၁၃) လုံးထွက်သောနေရာများသည် သွားများနှင့် သက်ဆိုင်သည့်အတွက် သွားအကြောင်းကို အနည်းငယ်တင်ပြရန် လိုအပ်ပါသည်။ လူသား၏

ပါးစပ်အတွင်း၌ အများအားဖြင့် သွား (၃၂) ချောင်း ရှိပါသည်။ အပေါ်၌ (၁၆) ချောင်း၊ အောက်ဘက်(၁၆)ချောင်းတို့ဖြစ်သည်။ ရှေ့တည့်တည့်မှ အပေါ်/အောက် သွား(၄) ချောင်းကို 《ثَنَايَا》၊ အပေါ်သွား (၂)ချောင်းကို 《ثَنَايَاعُلْيَا》၊ အောက်သွား(၂)ချောင်းကို 《ثَنَايَاسُفْلٰى》ဟုလည်းကောင်း၊ ၎င်း《ثَنَايَا》 နှင့် ပူးကပ်လျက် အပေါ်/အောက် ဘယ်နှင့်ညာသွား(၄)ချောင်းကို 《رَبَاعِيَّاتٌ》 ဟုလည်းကောင်း၊ ၎င်း 《رَبَاعِيَّاتٌ》 သွားများနှင့် ပူးကပ်လျက် အပေါ်/အောက် ဘယ်နှင့်ညာ သွား(၄)ချောင်းကို 《اَنْيَابٌ》 'သွားစွယ်' ဟုလည်းကောင်း၊ ၎င်း 《اَنْيَابٌ》 သွားများနှင့် ပူးကပ်လျက် အပေါ်/အောက် ဘယ်နှင့်ညာ သွား(၄) ချောင်းကို 《ضَوَاحِكٌ》 'အံထိပ်သွား' ဟုလည်းကောင်း၊ ၎င်း《ضَوَاحِكٌ》 သွားများနှင့် ပူးကပ်လျက် အပေါ်/အောက် ဘယ်နှင့်ညာ သွား (၃)ချောင်းစီ စုစုပေါင်း သွား (၁၂)ချောင်းကို 《طَوَاحِنٌ》 'အံလယ်သွား' ဟုလည်းကောင်း၊ ၎င်း 《طَوَاحِنٌ》 သွားများနှင့် ပူးကပ်လျက် အပေါ်/အောက် ဘယ်နှင့်ညာ သွား (၄)ချောင်းကို 《نَوَاجِذٌ》 'အံဆုံးသွား' ဟု လည်းကောင်း၊ တစ်ဖန် 《ضَوَاحِكٌ - طَوَاحِنٌ》 နှင့် 《نَوَاجِذٌ》 သွားအချောင်း (၂၀) ကို 《اَضْرَاسٌ》 ဟု အသီးသီး ခေါ်ဆိုပါသည်။

အမေး ။ ။ လျှာနှင့် သွားများထိ၍ ထွက်သောအက္ခရာ (၁၃)လုံးကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ ။ ။ 《اَقْصٰى حَافَةِ اللِّسَانِ》 ခေါ် လျှာ၏အတွင်းဘေးစောင်းသည် အပေါ်အံသွား (၅) ချောင်း၏ အရင်းနှင့်ထိသောအခါ 《ض》 ထွက်ပါသည်။ ညာဘက်မှလည်းကောင်း၊ ဘယ်ဘက်မှလည်းကောင်း (သို့) နှစ်ဖက်လုံးမှ တစ်ပြိုင်တည်းဖြစ်စေ ထုတ်ဖတ်နိုင်ပါသည်။ သို့သော် ဘယ်ဘက်မှ လွယ်ကူ၍ နှစ်ဖက်လုံးမှ တစ်ပြိုင်တည်း ထုတ်ဖတ်ခြင်းမှာ အလွန်ခက်ခဲပါသည်။ 《ض》 အက္ခရာအား ထုတ်သော

အခါ လျှာ၏ ထိပ်ဖျားသည် အထက်ရှေ့သွားများနှင့် လုံးဝမထိရပါ။ ၎င်းအက္ခရာအား 《حَرْف حَافِيَة》 ခေါ် လျှာ၏ဘေးစောင်းမှ ထွက်သောအက္ခရာ ဟု ခေါ်ပါသည်။

《اَدْنَى حَافَة مَعَ طَرَفِ لِسَان》 ခေါ် လျှာ၏ထိပ်နှင့် လျှာ၏ရှေ့အဖျားပိုင်းသည် အပေါ်ရှေ့သွား (၈)ချောင်း၏ သွားဖုံးနှင့်ထိသောအခါ 《ل》ထွက်ပါသည်။ 《ل》 အက္ခရာသည်လည်း 《ض》ကဲ့သို့ ဘယ်ညာ(သို့) နှစ်ဖက်လုံးမှ တစ်ပြိုင် တည်း ထုတ်ဖတ်နိုင်ပါသည်။ အများအားဖြင့် ညာဘက်မှ ထုတ်ဖတ်ကြပါသည်။

နှုတ်လျှာအဖျားပိုင်းသည် အပေါ်ရှေ့သွား (၆)ချောင်း၏ သွားဖုံးနှင့်ထိ၍ 《ن》 အက္ခရာ ထွက်ပါသည်။

လျှာအဖျားပိုင်းနှင့် (လျှာ၏နောက်ကျောအစိတ်အပိုင်းအနည်းငယ်သည်) ရှေ့ပိုင်း အပေါ်သွား (၄)ချောင်း၏ သွားဖုံးနှင့်ထိ၍ 《ر》 အက္ခရာ ထွက်ပါသည်။ အထက်ပါ 《ل ، ن ، ر》 အက္ခရာ (၃)လုံးအား 《حُرُوْف طَرَفِيَّة》 (သို့) 《حُرُوْف ذَلْقِيَّة》ခေါ် လျှာ၏ အဖျားပိုင်းမှ လွယ်ကူစွာထွက်သော အက္ခရာများ ဟု ခေါ်ပါသည်။

လျှာ၏ ထိပ်သည် ရှေ့ပိုင်း အပေါ်သွား(၂)ချောင်း၏ အရင်းနှင့်ထိ၍《ط ، د ، ت》 အက္ခရာ (၃)လုံး ထွက်ပါသည်။ ၎င်းတို့ကို 《حُرُوْف نِطْعِيَّة》 ခေါ် အာခေါင်နှင့် ကပ်နေသော ရှေ့ အပေါ်သွား (၂)ချောင်း၏ အရင်းဖက်မှ ထုတ်ရသော အက္ခရာများဟု ခေါ်ပါသည်။

လျှာ၏ ထိပ်သည် ရှေ့ပိုင်း အပေါ်သွား (၂) ချောင်း၏ အတွင်းအနားနှင့်ထိ၍ 《ظ ، ذ ، ث》 အက္ခရာ (၃)လုံး ထွက်ပါသည်။ ၎င်းတို့ကို 《حُرُوْف لِثَوِيَّة》 ခေါ် သွားဖုံးအနီးမှ ထုတ်ရသော အက္ခရာများဟု ခေါ်ပါသည်။

လျှာ၏ ထိပ်ကို အပေါ်/အောက် သွား (၄) ချောင်း၏ အတွင်းဘက် မျက်နှာချင်းဆိုင် နေရာ၌ထားပြီး ﴿ص ، س ، ز﴾ အက္ခရာ (၃)လုံးထုတ်ရပါသည်။ လျှာ၏ ထိပ်စသည် သွားများနှင့် ပူးကပ်မနေဘဲ လျှာနှင့် သွား၏ကြား၌ အနည်းငယ်ခြားလျက်ရှိရမည်။ ၄င်းတို့ကို ﴿حُرُوْفِ صَفِيْرَهْ﴾ ခေါ် **'စူးရှသံ'** ဖြင့် ဖတ်ရသောအက္ခရာများဟု ခေါ်ပါသည်။

မှတ်ချက် - အထက်ပါ အက္ခရာ (၁၃)လုံးသည် 'လျှာ' နှင့် 'သွား' ထိ၍ထွက်သော အက္ခရာများဖြစ်ပါသည်။

အမေး ။ ။ နှုတ်ခမ်း (၂) နေရာမှ မည်သည့်အက္ခရာများ ထွက်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ (၁) အောက်နှုတ်ခမ်း၏ စိုသောအပိုင်းနှင့် အပေါ်ရှေ့သွား (၂)ချောင်း၏ ထိပ်နှင့်ထိ၍ ﴿ف﴾ ထွက်ပါသည်။

(၂) နှုတ်ခမ်း (၂) ခုမှ ﴿ب ، م﴾ နှင့် **'မဒ်'** မဟုတ်သော ﴿و﴾ ထွက်ပါသည်။ ၄င်း ﴿ف ، ب ، م ، و﴾ အက္ခရာ (၄)လုံးအား ﴿حُرُوْفِ شَفَوِيَّهْ﴾ ခေါ် နှုတ်ခမ်းမှထွက်သော အက္ခရာများဟု ခေါ်ပါသည်။

အမေး ။ ။ ﴿ب ، م ، و﴾ ထွက်သောနေရာတွင် ကွာခြားချက်များ ရှိပါသလား။

အဖြေ ။ ။ အနည်းငယ် ကွာခြားချက်ရှိပါသည်။ ﴿ب﴾နှင့် ﴿م﴾ တွင် ﴿ب﴾ သည် နှုတ်ခမ်း၏ စိုသောအပိုင်း အတွင်းပိုင်းနှစ်ခုထိပြီး၊ ﴿م﴾ သည် နှုတ်ခမ်း၏ ခြောက်သွေ့သော အပြင်ပိုင်း (၂)ခုထိပြီး ထုတ်ရပါသည်။ သို့သော် ﴿و﴾ သည် နှုတ်ခမ်း၏ ဘေးနှစ်ခု ထိပြီး အလယ်တွင် ပွင့်လျက် 'ဝလုံး' ပုံစံဖြင့် ဝိုင်း၍ ထုတ်ရပါသည်။

အမေး ။ ။ ပါးစပ်၏ လေဟာနယ်မှ မည်သည့်အက္ခရာများ ထွက်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴾جَوْفْ﴿ခေါ် ပါးစပ်၏ လေဟာနယ် (အာမထိ လျှာမထိ) နေရာမှ ﴾اَلِفْ﴿ ဆွဲဖတ်ရသော ﴾و﴿ နှင့် ဆွဲဖတ်ရသော ﴾ي﴿ အက္ခရာ (၃) လုံး ထွက်ပါသည်။ ၄င်းတို့အား

(၁) ﴾حُرُوْفِ مَدَّه﴿ ခေါ်ဆွဲဖတ်ရသောအက္ခရာ၊

(၂) ﴾حُرُوْفِ هَوَائِيَّه﴿ ခေါ် အသံ၏အဆုံးသည် လေပေါ်၌သာကုန်ဆုံးသော အက္ခရာ၊

(၃) ﴾حُرُوْفِ جَوْفِيَّه﴿ ခေါ် 'လည်ချောင်း၊ လျှာ၊ နှုတ်ခမ်း'တို့၏ လေဟာနယ် နေရာများမှ ထုတ်ဖတ်ရသော အက္ခရာများဟု ခေါ်ပါသည်။

အမေး ။ ။ နှာနုအတွင်းမှ မည်သည့်အက္ခရာများ ထွက်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴾خَيْشُوْمْ﴿ ခေါ် နှာခေါင်းအရင်း **'နှာနုအတွင်း'** မှ ﴾غُنَّه﴿ ခေါ် ညည်းသံများ ထွက်ပါသည်။ သဘောမှာ - ﴾ن﴿နှင့် ﴾م﴿တွင် **'သရှ်ဒီးဒ်'** ရှိသောအခါ၌လည်းကောင်း၊ ﴾ن﴿ နှင့် ﴾م﴿အား ﴾اِخْفَاءْ﴿ သို့မဟုတ် ﴾اِدْغَامْ نَاقِصْ﴿ ပြုသောအခါ ထွက်ပေါ်လာသော ညည်းသံများကို ဆိုလိုပါသည်။

﴿مُسْتَعْلِيَّهْ﴾ နှင့် ﴿مُسْتَفِلَهْ﴾ အကြောင်း

အမေး ။ ။ ﴿مُسْتَعْلِيَّهْ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴿مُسْتَعْلِيَّهْ﴾ အကြောင်းကို ရှေ့အတွဲများတွင် ဖတ်ပြီးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင် မှတ်သားဖွယ် အချို့အချက်များကို တင်ပြပါမည်။

﴿مُسْتَعْلِيَّهْ﴾ အက္ခရာ (၇)လုံး အနက် ﴿ق ، غ ، خ﴾ အက္ခရာ (၃)လုံးတွင် ﴿ـَ﴾ ဇေးရ် ရှိပါက (သို့) ﴿ـِ﴾ ဇေးရ်ရှိသော အက္ခရာနှင့် ပေါင်းခြင်းခံရပါက ၄င်းတို့ကို ﴿ص ، ض ، ط ، ظ﴾ ကဲ့သို့ အသံပြည့်ပြည့် မဖတ်ဘဲ (သဘောမှာ - 'ပွရ်'အနည်းဆုံး) အသံပါးပါးဖြင့်သာ ဖတ်ရွတ် ရပါမည်။

ဥပမာ - ﴿اَقْرِغْ ، لَاتُزِغْ ، غِشَاوَةٌ ، اَلْمُسْتَقِيْمَ۝﴾

﴿مُسْتَعْلِيَّهْ﴾ အက္ခရာများကို ရွတ်ဖတ်သောအခါ လျှာ၏ အရင်းပိုင်း (သို့) လျှာ၏ အလယ်ပိုင်းကို အပေါ် အာခေါင်ဘက်သို့ မြှင့်တင်ပြီး ဖတ်ရမည့်အစား နှုတ်ခမ်းများကို **'လုံးဝိုင်း'** လိုက်ခြင်းနှင့် ချွန်ထားခြင်းတို့မှာ မှန်ကန်မှုမရှိပါ။ အဘယ်ကြောင့် ဆိုသော် ၄င်းအက္ခရာများသည် နှုတ်ခမ်းမှထွက်သောအက္ခရာများ မဟုတ်သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

အမေး ။ ။ ပါးစပ်အပြည့် ဖတ်ရမည့် အက္ခရာများကို ပုံစံတစ်ခုတည်းဖြင့် ပါးစပ်အပြည့် ဖတ်ရမည်လား။ (သို့မဟုတ်) အဆင့်များ ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားပါသလား။

အဖြေ ။ ။ အဆင့်များခွဲခြား သတ်မှတ်ထားပါသည်။ ﴿لَامِاِسْمِ جَلَالَهْ﴾ ခေါ် ﴿اَللّٰهُ﴾ စာလုံး၌ ရှိသော **'လားမ်'**ကို အားလုံးထက်သာပို၍ ပါးစပ်အပြည့် **'အသံအောအော'** ဖြင့် ဖတ်ရမည်။ သူ့ထက်လျော့၍ ﴿ط﴾ အက္ခရာ၊ တစ်ဖန် ﴿ص﴾ အက္ခရာ၊ တစ်ဖန် ﴿ض﴾အက္ခရာ၊ တစ်ဖန် ﴿ظ﴾အက္ခရာ၊ တစ်ဖန် ﴿خ နှင့် غ﴾အက္ခရာ၊

နောက်ဆုံး၌ ﴾ر﴿ အက္ခရာ၏အဆင့် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် အလစ်ဖ်နှင့်တွဲလာသော **'ပွရ်'** အက္ခရာကို သာပို၍ ပါးစပ်အပြည့် ဖတ်ရမည်။ ဥပမာ - ﴾طَالَ﴿
တစ်ဖန် အလစ်ဖ်မပါသော ﴾ــَ﴿ **ဇဘရ်**။ ဥပမာ - ﴾اِنْطَلِقُوْا﴿
တစ်ဖန် ﴾ــُ﴿ ပေးရ်။ ဥပမာ - ﴾يَقُصُّ﴿
တစ်ဖန် ﴾ــِ﴿ **ဇေးရ်**။ ဥပမာ - ﴾ظِلٍّ﴿
တစ်ဖန် ﴾ــْ﴿ ဂျဇမ်ရှိသောအခါ ၎င်း၏အရှေ့၌ရှိသော **'သရ'**ကိုမူတည်ပြီး **'ပွရ်'** ဖြစ်လိမ့်မည်။ ဥပမာ - ﴾مِرْصَادِ ، يُرْزَقُوْنَ ، يَقْطَعُوْنَ﴿

အမေး ။ ။ ﴾مُسْتَفِلَـهْ﴿ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ရှေ့အတွဲများတွင် ဖတ်ပြီးခဲ့ပါပြီ။ ဤနေရာတွင် မှတ်သားဖွယ်အချို့ကို တင်ပြပါမည်။ ﴾مُسْتَفِلَـهْ﴿ အက္ခရာ (၂၂)လုံးကို အသံပါးပါး ဖတ်သောအခါ ﴾ي﴿ **'ယား'** အက္ခရာဘက် (သို့) ﴾ــَ﴿ **ဇဘရ်** ကို ﴾ــِ﴿ **ဇေးရ်** ဘက်သို့စောင်း၍ ဖတ်ခြင်း။

ဥပမာ - ﴾مَا﴿ **'မား'**ကို၊ မဲ၊ ﴾جَا﴿ **'ဂျား'**ကို ဂျဲ ဟု ဖတ်ခြင်းမျိုး မဖြစ်စေရပါ။

﴾مُسْتَعْلِيَّـهْ﴿အက္ခရာသည် ﴾مُسْتَفِلَـهْ﴿အက္ခရာနှင့်ပေါင်းဖတ်သောအခါ အသံ ပါးပါးဖတ်ရသောအက္ခရာကို အသံအောမသွားအောင် အထူးသတိထားရပါမည်။ **ဥပမာ** - ﴾صَلْصَالَ﴿စာလုံး၌ရှိသော**'လားမ်'**။ ﴾اَخَذْنَا﴿ စာလုံး၌ရှိသော**'ဇားလ်'**။ ﴾قَسْوَرَةٍ﴿ စာလုံး၌ ရှိသော **'စီးန်'**တို့ **'ပွရ်'** ဖြစ်မသွားရန် အရေးကြီးသည်။

လေ့ကျင့်ခန်းများကို ခွဲခြား၍လေ့ကျင့်ပါ

قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ اِنِّىْ كَانَ لِىْ قَرِيْنٌ ○ اَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ ط وَلَقَدْ اَضَلَّ مِنْكُمْ ط

ثُمَّ اَغْرَقْنَا الْاٰخَرِيْنَ ○ وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَّنَسِىَ خَلْقَهٗ ط خَلْقًا اَمْ مَّنْ خَلَقْنَا

وَبَارَكَ فِيْهَآ اَقْوَاتَهَا خَلَقَ الْاَزْوَاجَ كُلَّهَا وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ

فَاَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَاَصْبَحُوْا فِىْ دَارِهِمْ جٰثِمِيْنَ فَوَقَعَ الْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوْا

وَرَاَوْا اَنَّهُمْ قَدْ ضَلُّوْا وَقَطَّعْنَاهُمُ اثْنَتَىْ عَشْرَةَ اَسْبَاطًا اُمَمًا

وَقَدْ فَرَضْتُمْ لَهُنَّ فَرِيْضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ

وَاَنَّ اللّٰهَ قَدْ اَحَاطَ بِكُلِّ شَىْءٍ عِلْمًا ○ وَمَا قَدَرُوا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهٖ

﴿ر﴾ 'ရှာ'အကြောင်း

အမေး ။ ။ ﴿رَاءِ سَاكِنْ مَاقَبْلْ مُتَحَرِّكْ﴾ ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ကိုယ်တိုင် ﴿ـْ﴾ ဂျဇမ် ရှိပြီး ၎င်း၏အလျင် အက္ခရာသည်လည်း ﴿ـْ﴾ ဂျဇမ် ရှိပြီး ၎င်း၏အလျင် အက္ခရာ၌ ﴿ـَ﴾ဇဘရ်၊ ﴿ـِ﴾ဇေးရ်၊ ﴿ـُ﴾ပေးရှ် ရှိသော ﴿ر﴾ 'ရှာ' ကို ခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ - ﴿قَدْرْ﴾

အမေး ။ ။ ﴾رَاىِٔ سَاكِنْ سَاكِنْ مَاقَبْلُ مُتَحَرِّكْ﴿ ဖတ်နည်း ဥပဒေမှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ၄င်း ﴾ر﴿ 'ရွာ'၏အလျင် ﴾ـْ﴿ 'ဂျဇမ်'ရှိသော အက္ခရာမှာ ﴾ى﴿ 'ယား' မဟုတ်ဘဲ အခြားအက္ခရာတစ်လုံးလုံးသည် ﴾سَاكِنْ﴿ 'ဂျဇမ်'နှင့်ဖြစ်မည် ဆိုလျှင် ﴾ـَ﴿ဇဘရ် နှင့် ﴾ـُ﴿ပေးရှ် ရှိလျှင် 'ပွရ်' ခေါ် ပါးစပ်အပြည့်ဖတ်ရမည်။

ဥပမာ - ﴾عُسْرْ ، وَالْفَجْرْ﴿

အကယ်၍ ﴾ـِ﴿ ဇေးရ် ရှိလျှင် ﴾بَارِيْكْ﴿ ခေါ် ပေါ့ပါးစွာ ဖတ်ရမည်။

ဥပမာ - ﴾حِجْرْ ، ذِكْرْ﴿

အမေး ။ ။ အထက်ပါ ဂျဇမ်ရှိသော 'ရွာ'၏အလျင် ဂျဇမ် ရှိသော ﴾يْ﴿ 'ယား'ရှိလျှင် မည်သို့ ဖတ်ရမည်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ဂျဇမ် ရှိသော 'ရွာ'၏အလျင် ဂျဇမ် ရှိသော ﴾يْ﴿ 'ယား'ရှိလျှင် အခြေအနေတိုင်း၌ ﴾بَارِيْكْ﴿ ခေါ် ပေါ့ပါးစွာဖြင့်သာ ဖတ်ရမည်။

ဥပမာ - ﴾خَيْرْ ، قَدِيْرْ ، غَيْرْ﴿

"ပွရ် နှင့် ဗာရီးက်" တို့ကို ကောင်းစွာခွဲခြား၍ လေ့ကျင့်ပါ။

مِنْ نَّذِيْرٍ ۝ كَانَ نَكِيْرِ ۝ وَلَا بِكْرٌ ط قَدْرِ ط وَالْعَصْرِ ۝ لَفِىْ خُسْرٍ ۝

بِالصَّبْرِ ۝ وَهُوَحَسِيْرٌ ۝ كَالْقَصْرِ ۝ صُفْرٌ ۝ عَشْرٍ ۝ وَالْوَتْرِ ۝

اِذَايَسْرِ ۝ شَهْرٍ ۝ اَمْرٍ ۝ فِى الْقُبُوْرِ ۝ صَبَّارٍشَكُوْرٍ ۝ وَرَبٌّ غَفُوْرٌ ۝

اَفَسِحْرٌ ۝ لِعِبَادِهِ الْكُفْرَ ط وَالْبَحْرِ ط

မှတ်ချက် - စာလုံးတစ်လုံးတွင် တစ်ပြိုင်တည်း **ဂျဇမ် (၂)ခု** ဖြစ်သောအခါ အများအားဖြင့် ပထမ **'ဂျဇမ်'** ကို 'သရ'ပေး၍ အလွန်မှားယွင်းစွာ ရပ်နားလိုက်ကြပါသည်။

ဥပမာ - ﴿بَحْرْ﴾ ကို ﴿بَحَرْ﴾၊ ﴿كُفْرْ﴾ ကို ﴿كُفُرْ﴾၊ ﴿وَالْفَتْحْ﴾ ကို ﴿وَالْفَتَحْ﴾ ဟု မှားယွင်းစွာ ရပ်နားနေကြပါသည်။

အထက်ပါ ﴿ر﴾ **'ရှာ'**၏ ဥပဒေသည် ﴿وَقْفْ﴾ ခေါ်ရပ်နားသော အခြေအနေနှင့်သာ သက်ဆိုင်ပါသည်။

အမေး ။ ။ **သရှ်ဒီးဒ်** ရှိသော ﴿ر﴾ 'ရှာ'၏ ဖတ်နည်းဥပဒေမှာ အဘယ်သို့နည်း။

အဖြေ ။ ။ **သရှ်ဒီးဒ်** ရှိသော ﴿ر﴾ **'ရှာ'** သည် **သရှ်ဒီးဒ်** မရှိသော ﴿ر﴾ **'ရှာ'** တစ်လုံးတည်း၏ အမိန့်အတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ သဘောမှာ ﴿ر﴾ **'ရှာ'**၏အလျှင် ညာဘက်၌ မည်သည့် 'သရ' ရှိသည်ကို ကြည့်စရာမလိုပါ။ ﴿ر﴾ **'ရှာ'**အပေါ်၌ ﴿ـَ﴾ **ဇဘရ်** နှင့် ﴿ـُ﴾ **ပေး**၍ ရှိလျှင် **'ပွရ်'** (ခေါ်) အသံပြည့်ပြည့် ဖတ်ရမည်။

ဥပမာ - ﴿يَضُرُّ ٠ سِرٌّ ٠ سِرًّا﴾

အကယ်၍ **သရှ်ဒီးဒ်**ရှိသော ﴿ر﴾ **'ရှာ'**အောက်၌ ﴿ـِ﴾ **ဇေးရ်**ရှိလျှင် ﴿بَارِيْك﴾ ခေါ် အသံပါးပါးဖြင့် ဖတ်ရမည်။ **ဥပမာ** - ﴿شَرِّ ٠ دُرِّيٌّ﴾

အထက်ပါ ဥပမာ၌ ﴿سِرٌّ﴾ တွင် ﴿ر﴾ **'ရှာ'** (၂)လုံး စလုံးကို **'ပွရ်'** ဖြင့် ဖတ်ရမည်။ ﴿شَرِّ﴾ တွင် ﴿ر﴾ **'ရှာ'** (၂)လုံးစလုံးကို **'ဗာရီးက်'** ဖြင့် ဖတ်ရမည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

مِنْ رَّسُوْلٍ ط يَبْسُطُ الرِّزْقَ ط ذُرِّيَّةٌ ط مِنْ قَبْلِهِ الرُّسُلُ ط تُقَرِّبُكُمْ ط

حُرِّمَتْ ط وَتَخِرُّ الْجِبَالُ ط اٰتِى الرَّحْمٰنَ ط لَنُحَرِّقَنَّهٗ ط يُلْقِى الرُّوْحَ ط

وَلَئِنْ رُّجِعْتُ ط يُسْكِنِ الرِّيْحَ ط اَرْسَلَ الرِّيٰحَ ط وَحَرَّمَ الرِّبٰوا ط

မှတ်ချက် - ﴿مِصْرَ﴾ နှင့် ﴿قِطْرِ﴾ စာလုံးနှစ်လုံး၌ရှိသော ﴿ر﴾ 'ရွာ' အပေါ် ရပ်နားသောအခါလည်းကောင်း၊ ﴿فِرْقٍ﴾ စာလုံး၌ရှိသော 'ရွာ' အား ရွတ်ဖတ်သောအခါလည်းကောင်း၊ ၎င်း'ရွာ' (၃)လုံးအား 'ပွရ် နှင့် ဗာရီးက်' ပုံစံ (၂) မျိုးစလုံးဖြင့် ဖတ်နိုင်ပါသည်။

﴿وَقْف﴾ ခေါ် ရပ်နားခြင်းအကြောင်း

အမေး ။ ။ သရှ်ဒီးဒ် ရှိသော အက္ခရာအပေါ် မည်သို့ရပ်နားရမည်နည်း။

အဖြေ ။ ။ သရှ်ဒီးဒ် ရှိသော အက္ခရာအပေါ် ရပ်နားသောအခါ သရှ်ဒီးဒ် ရှိကြောင်းပေါ်လွင်အောင် အထူးသတိထား၍ ရပ်နားရမည်။ သဘောမှာ - ﴿ل ، ي ، و﴾ အက္ခရာ များအပေါ် သရှ်ဒီးဒ် ရှိလျှင် ထပ်ဆင့် ဂျဇမ် ပေး၍မဆွဲဘဲခပ်ပြင်းပြင်း ရပ်နားရမည်။

ဥပမာ - ﴿يَغُلَّ ، دُرِّيٌّ ، هُمُ الْعَدُوُّ ط﴾

သရှ်ဒီးဒ် ရှိသော ﴿ر﴾ 'ရွာ' အပေါ် ရပ်နားလျှင်လည်း သရှ်ဒီးဒ် ရှိကြောင်းပေါ်လွင်အောင် ခပ်ပြင်းပြင်း ရပ်နားရမည်။

ဥပမာ - ﴿مَفَرٌّ○ ، مُسْتَمِرٌّ○﴾ - ဟူ၍ဖြစ်သည်။

ဥပမာ - ﴿مَفَرٌّ○ ، مُسْتَمِرٌّ○﴾

အခြားအက္ခရာများကိုလည်း ဤဥပဒေအတိုင်း မှတ်ယူပါ။ အကယ်၍ ﴿نُوْنْ﴾ 'နူးန်' နှင့် ﴿مِيْمْ﴾ 'မီးမ်' အက္ခရာအပေါ်တွင် သရှ်ဒီးဒ် ရှိပါက ရပ်နားလိုသောအခါ အလစ်ဖ် (၁)လုံးခန့် ညည်းသံပေး၍ ရပ်နားရမည်။

ဥပမာ - ﴿مِنَ الْيَمِّ ط ، وَلَا جَآنٌّ○﴾

လေ့ကျင့်ခန်း

وَتَبَّ○ وَالدَّوَآبِّ○ جَنّٰتٍ وَّحَبٍّ ط صَوَآفَّ ط هٰذِهٖ وَكَفَّ ط وَبَثَّ ط

مِنَ الظَّنِّ ط لَتُنَبَّؤُنَّ ط يَعْبُدُوْنَ الْجِنَّ ط فِيْ سَمِّ ط مِنَ الْغَمِّ ط اَضَلُّ ط

عَلٰى كُلِّ ط مِنْهَا الْاَذَلَّ ط مِنْ غِلٍّ ط لِبَعْضٍ عَدُوٌّ ط لَعَفُوٌّ ط بِالْغُدُوِّ ط

اَوْ نُرَدُّ ط مَنْ يَّرُدُّ ط مِنْ مَّنِيٍّ ط يُوْحٰٓى اِلَيَّ○ مُسْتَمِرٌّ○ وَاَمَرُّ○ اَيْنَ الْمَفَرُّ○

مِنْ ضُرٍّ ط لَيُخْرِجَنَّ الْاَعَزُّ ط يٰسَامِرِيُّ○ قُلْ هَلُمَّ ط خَفِيٌّ ط فِيْ شَكٍّ ط

မှတ်ချက် - 'သရှ်ဒီးဒ်' ရှိသော အက္ခရာအပေါ် ရပ်နားသောအခါ အက္ခရာတစ်လုံးခွဲခန့် ထုတ်ဖော်၍ ရပ်နားရမည်။

အမေး ॥ ॥ ﴿وَقْفِ قَبِيْحْ﴾ မကောင်းသော၊ မသင့်လျော်သော ရပ်နားခြင်းဆိုသည်မှာ အဘယ် နည်း။

အဖြေ ॥ ॥ ပထမဝါကျသည် မိမိနောက်၌ရှိသော ဒုတိယဝါကျဖြင့် အဓိပ္ပာယ်အရသော်လည်းကောင်း၊ စာသားအရသော်လည်းကောင်း၊ ပတ်သက်ဆက်နွယ်မှုရှိသော်

လည်း ပထမဝါကျ၌ ရပ်နားလိုက်ခြင်းကို ﴿وَقْفِ قَبِيْح﴾ ဟု ခေါ်ပါသည်။ ဥပမာ - ﴿اَلْحَمْدُلِلّٰهِ ، وَاِذْقَالَ اللّٰهُ﴾ စသည့် ဥပမာများ၌ ပထမဝါကျဖြစ်သော ﴿اَلْحَمْدُ ، وَاِذْقَالَ﴾ နေရာမျိုး၌ ရပ်နားလိုက်ခြင်းဖြင့် အဓိပ္ပာယ်မပြည့်စုံသလို စာသားမှာလည်း ဆက်စပ်မှု ရှိနေပါသည်။

မှတ်ချက် - ဤကဲ့သို့ ﴿وَقْفِ قَبِيْح﴾ နေရာမျိုး၌ ချောင်းဆိုးခြင်း၊ မေ့လျော့ခြင်း၊ အသက်ရှူမြတ်တောက်သွားခြင်းမရှိဘဲ အနားယူရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ရပ်နားခွင့်မရှိပေ။ အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာကြောင့် ရပ်နားခဲ့လျှင်လည်း ပြန်ကျော့ဖတ်ရန် အရေးကြီးသည်။

အမေး ။ ။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၌ ﴿وَقْفِ قَبِيْح﴾ ၏ အမှတ်အသားများ ရှိပါသလား။

အဖြေ ။ ။ 'အလ္လာမဟ်စဂျာဝန္ဒီ' ﴿رح﴾ သခင်ကြီးက ﴿وَقْفِ قَبِيْح﴾ ၏ အမှတ်အသားအဖြစ် စာသားအလယ်၌ ﴿لا﴾ 'လားမ်အလစ်ဖ်'၏ အမှတ်အသားကို ပြုလုပ်သတ်မှတ်ထားပါသည်။ အာယသ်အပေါ်၌ရှိသော ﴿لا﴾ 'လားမ်အလစ်ဖ်'မှာ ﴿وَقْفِ قَبِيْح﴾ ၏ အမှတ်အသား မဟုတ်ပေ။

လေ့ကျင့်ခန်း

بَلْ اَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُوْنَ ۙ الْحَقَّ فَهُمْ مُّعْرِضُوْنَ ۝ فَاسْتَجَبْنَا لَهٗ ۙ وَنَجَّيْنٰهُ مِنَ الْغَمِّ ۭ

وَمَنْ يَّدْعُ مَعَ اللّٰهِ اِلٰهًا اٰخَرَ ۙ لَا بُرْهَانَ لَهٗ بِهٖ ۙ فَاِنَّمَا حِسَابُهٗ عِنْدَ رَبِّهٖ ۭ

اَعَدَّ اللّٰهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيْدًا ۙ فَاتَّقُوا اللّٰهَ ۭ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمٰنُ وَجُنُوْدُهٗ ۙ

وَهُمْ لَا يَشْعُرُوْنَ ۝ حَتّٰىٓ اِذَا فُزِّعَ عَنْ قُلُوْبِهِمْ قَالُوْا مَاذَا ۙ قَالَ رَبُّكُمْ

အမေး ။ ။ ﴿اِعَادَهْ قَبِيْحْ﴾ မသင့်လျော်သောနေရာမှ ပြန်ကျော့ဖတ်ခြင်း ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ရပ်နားရမည့် အမှတ်အသားမရှိသော နေရာမျိုးတွင် ရပ်နားပြီးသောအခါ အယူအဆ မှားယွင်းနိုင်သောနေရာမှ ပြန်ကျော့ဖတ်ခြင်းကို ﴿اِعَادَهْ قَبِيْحْ﴾ ဟု ခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ - ﴿وَقَالَتِ الْيَهُوْدُ عُزَيْرُ ابْنُ اللّٰهِ﴾ ဟုရပ်နား၍ ﴿عُزَيْرُ ابْنُ اللّٰهِ﴾ မှ ပြန်ကျော့ခြင်းမျိုးဖြစ်သည်။

ဥပမာအချို့

﴿لَقَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّذِيْنَ قَالُوْا اِنَّ اللّٰهَ فَقِيْرٌ﴾ တွင် ရပ်နား၍ ﴿اِنَّ اللّٰهَ فَقِيْرٌ﴾ မှ ပြန်ကျော့ခြင်း၊

﴿وَقَالَتِ النَّصٰرَى الْمَسِيْحُ ابْنُ اللّٰهِ﴾ တွင် ရပ်နား၍ ﴿اَلْمَسِيْحُ ابْنُ اللّٰهِ﴾ မှ ပြန်ကျော့ခြင်း၊

﴿ءَاَنْتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُوْنِيْ وَاُمِّيَ اِلٰهَيْنِ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ﴾ တွင် ရပ်နား၍ ﴿اتَّخِذُوْنِيْ وَاُمِّيَ﴾ ပြန်ကျော့ခြင်း၊

﴿قَلْقَلَهْ﴾ အကြောင်း

အမေး ။ ။ ﴿قَلْقَلَهْ﴾ နှင့် ပတ်သက်၍ မည်သည့်အချက်များကို တင်ပြမည်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ကုရ်အာန်ရွတ်ဖတ်သူအများစုသည် ﴿قُطُبُ جَدٍّ﴾ အက္ခရာများအပေါ် ﴿ ْ ﴾ ဂျဇမ် ရှိလျှင် **'ပဲ့တင်သံ'** ထုတ်ဖတ်ကြသော်လည်း သတ်မှတ်ထားသော အဆင့်များ နှင့် အညီ **'ပဲ့တင်သံ'** ထုတ်ဖတ်ခြင်း မရှိကြောင်းကို တင်ပြပါမည်။

ဥပမာ - စာသားအလယ်၌ရှိသော **'ပဲ့တင်သံ'** အက္ခရာနှင့် **'အာယသ်'** အဆုံးတွင်

ရှိသော 'ပွဲတင်သံ'အက္ခရာတို့ကို 'ပွဲတင်သံ' ဟ်သောအခါ ကွဲပြားမှုမရှိခြင်း၊ 'ပွဲတင်သံ' အက္ခရာများအပေါ် သရ္ကိဒ်ီးဒ် ရှိ၍ ရပ်နားသောအခါ 'ပွဲတင်သံ' သာပို၍ ထုတ်ဖတ်ရသည့် အဆင့်များကို သတိမမူကြခြင်းများ ဖြစ်ပါသည်။

တစ်ဖန် ﴾قُطُبَ جَدٍّ﴿ အက္ခရာ (၅)လုံးမှအပ အခြားအက္ခရာများကိုလည်း 'ပွဲတင်သံ' ထုတ်ဖတ်လိုက်ခြင်းမှာ ဖတ်ရွတ်သူအတော်များများ သတိမမူသော 'မှားခြင်း'မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

လေ့ကျင့်ခန်း

سُنْدُسٍ خُضْرٌ وَّاِسْتَبْرَقٌ ط نَحْنُ خَلَقْنَاهُمْ وَشَدَدْنَآ اَسْرَهُمْ ط

رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَّعَبْقَرِيٍّ حِسَانٍ ط سَلٰمٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوْهَا ط

وَلَآ اَنْتُمْ عَابِدُوْنَ مَآ اَعْبُدُ ○ مَآ اَغْنٰى عَنْهُ مَالُهٗ وَمَا كَسَبَ ○

اَ [illegible] ذَآ اَمْ اَنْتُمْ لَا تُبْصِرُوْنَ ○ وَاَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلٰى بَعْضٍ ط

اِذْ [illegible] ى السِّدْرَةَ مَا يَغْشٰى ط وَلَا تُشْطِطْ وَاهْدِنَآ اِلٰى سَوَآءِ الصِّرَاطِ ○

وَجَآءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ط

မှတ်ချက် - ﴾قَلْقَلَه﴿ လုပ်မည့် အက္ခရာအား 'ပေါင်း'ပြီးမှ 'ပွဲတင်သံ'ထုတ်ရန် အရေးကြီးပါသည်။ ဥပမာ - ﴾اَجْرٌ﴿ 'အဂျ်ရွှန်' ဤဥပမာ၌ 'အလစ်ဖ်'ကို 'ဂျီးမ်'နှင့် 'ပေါင်း'ပြီးမှ 'ပွဲတင်သံ' ထုတ်ရမည်။ အချို့သည် မပေါင်းဘဲ ﴾اَجْرٌ﴿ 'အဂျရွှန်'ဟု 'သရ' ပေးပြီး ဖတ်သည်ကို ﴾قَلْقَلَه﴿ လုပ်ခြင်းဟု မှားယွင်းစွာ ထင်မှတ်နေကြသည်။

﴿قَلْقَلَه﴾ အက္ခရာ (၃) လုံးဖြစ်သော ﴿ب ٠ ج ٠ د﴾ တို့ကို 'ပဲ့တင်သံ' ထုတ်သောအခါ ထွက်ပေါ်လာသော **'ပဲ့တင်သံ'** မှာ အသံပါးပါး ဖြစ်ရမည်။

ဥပမာ - ﴿لَكَنُوْدٌ ٠ يَجْعَلُ ٠ قَبْلُ﴾

အချို့မှာ မှားယွင်းစွာဖြင့် ၎င်းအက္ခရာများကို **'ပဲ့တင်သံ'** ထုတ်ရာတွင် **'အသံအောအော'**ဖြင့် ရွတ်ဖတ်နေပါသည်။ ﴿ق﴾နှင့် ﴿ط﴾ကို **'ပဲ့တင်သံ'** ထုတ်သောအခါ ထွက်ပေါ်လာသော **'ပဲ့တင်သံ'** မှာ ပါးစပ်အပြည့် **'အသံအော'** နေရမည်။ ဥပမာ - ﴿اَطْعَمَهُمْ ٠ وَيَقْطَعُوْنَ﴾

သိမှတ်ဖွယ်ရာအဖြာဖြာ

အမေး ။ ။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၌ လာရှိသော ﴿اَنَا﴾ ကဲ့သို့ စာလုံးများ၏ နောက်ဆုံး **'အလစ်ဖ်'** များကို မည်ကဲ့သို့ ဖတ်ရမည်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၌ ﴿اَنَا﴾**'အနား'** ဟူသော စာလုံးတိုင်းတွင်ရှိသော **'အလစ်ဖ်'** ကို ဆက်ဖတ်သောအခါ ﴿اَنَ﴾ **'အန'** ဟုသာ မဆွဲဘဲ ဖတ်ရပါမည်။ ထိုကဲ့သို့ပင် **'စူရဟ် ကဟ်ဖ်'** တွင် ﴿لٰكِنَّا﴾ **'စူရဟ် အဟ်ဇားဗ်'** တွင် ﴿اَلسَّبِيْلَا ٠ اَلرَّسُوْلَا ٠ اَلظُّنُوْنَا﴾၊ **'စူရဟ်ဒဟရ်'** တွင် ﴿سَلَاسِلَا﴾နှင့် ပထမ ﴿قَوَارِيْرَا﴾ စာလုံးများ၌ရှိသော **'အလစ်ဖ်'** များကိုလည်း ဆက်ဖတ်သောအခါ ဆွဲမဖတ်ရပါ။ သို့သော် ၎င်းစာလုံးများ အပေါ် ရပ်နားလိုပါက **'အလစ်ဖ်'**ကို ဆွဲဖတ်ရမည်။

မှတ်ချက် - ﴿لِقَآءَنَا ٠ جَآءَنَا﴾ နှင့် ﴿اَنَابُوْا ٠ اَنَابَ ٠ اَنَامِلَ ٠ اَنَاسِيَّ﴾ စာလုံးများ၌ရှိသော **'အလစ်ဖ်'**ကို ဆွဲ၍သာ ဖတ်ရပါမည်။

အမေး ။ ။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်တွင် အောက်ပါစာလုံး (၉) လုံး၌ ရှိသော **'အလစ်ဖ်'**တို့အား မည်သို့ ဖတ်ရမည်နည်း။

အဖြေ ။ ။ **《لِيَبْلُوَاْ · لِيَرْبُوَاْ · لَنْ نَّدْعُوَاْ · لِتَتْلُوَاْ · اَنْ تَبُوْءَاْ · اَوْ يَعْفُوَاْ》**
《စူရဟ်ဒဟရ်၌ရှိသော ဒုတိယ **قَوَارِيْرَاْ》《ثَمُوْدَاْ · وَنَبْلُوَاْ》** စာလုံး (၉)လုံး အား ဆက်ဖတ်သည်ဖြစ်စေ၊ ရပ်နားသည်ဖြစ်စေ ၄င်း၌ရှိသော**'အလစ်ဖ်'**များကို မဖတ်ရပါ။ (မဆွဲရပါ)။

အမေး ။ ။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်တွင် အောက်ပါစာလုံး (၅)လုံးအား မည်သို့ ဖတ်ရမည်နည်း။

အဖြေ ။ ။ **《لَاْ اَنْتُمْ · لَاْ اِلَى الْجَحِيْمِ · اَوْلَاْ اَذْبَحَنَّهٗ · لَاْ اَوْضَعُوْا · لَاْ اِلَى اللّٰهِ》**
စာလုံး (၅) လုံး၌ရှိသော **《لَا》 'လားမ်အလစ်ဖ်ဇဘရ်'** (လား) ကို **'အလစ်ဖ်'** ဖြုတ်၍ **'လားမ်ဇဘရ်'** (လ) **《لَ》** ဟုသာ ဖတ်ရန် အရေးကြီးသည်။

အမေး ။ ။ ဆွဲမဖတ်ရသော အလစ်ဖ်များ ရှိပါသေးသလား။

အဖြေ ။ ။ **《مِاْئَةِ · لِشَاْيْءٍ · نَبَاْيِ · مَلَاْئِهٖ · اَفَاْئِنْ》** စာလုံးများ၌ရှိသော **အလစ်ဖ်** တို့ကိုလည်း မဖတ်ရ (မဆွဲရ)ပါ။

မှတ်ချက် - အထက်ပါ အလစ်ဖ်များကို မဖတ်ရသော်လည်း ရေးသားသောအခါ ဖြုတ်၍ ရေးသား ခွင့်မရှိပါ။ အချို့ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၌ ယင်း **'အလစ်ဖ်'**များအပေါ်တွင် 'ဝ' လုံး ပုံသဏ္ဍာန်ဖြင့် ဤကဲ့သို့ **《اْ》** အမှတ်အသား တင်ထားပါသည်။

အမေး ။ ။ **《سَكْتَة》** ၏ အဓိပ္ပာယ်နှင့် စာလုံးများကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ ။ ။ **《سَكْتَة》** ဆိုသည်မှာ အသက်ရှူမဖြတ်ဘဲ အသံဖြတ်တောက်၍ ခေတ္တအသက် အောင့်ကာ ရှေ့သို့ဆက်ဖတ်ခြင်းကို ခေါ်ပါသည်။ ၄င်းစာလုံး (၄) လုံး ရှိပါသည်။

'စူရဟ်ကဟပ်ဖ်' တွင် ﴿عِوَجًا﴾ နှင့် **'စူရဟ်ယာစီးန်'**တွင် ﴿مَّرْقَدِنَا﴾ ၏ **အလစ်ဖ်** အပေါ်၌လည်းကောင်း၊ **'စူရဟ်ကိယာမဟ်'**တွင် ﴿وَقِيلَ مَنْ﴾ ၏ **'နူးန်'**အပေါ်၌ လည်းကောင်း၊ **'စူရဟ်မုသွဖ်ဖိဖီးန်'** တွင် ﴿بَلْ رَانَ﴾ ၏ **'လားမ်'** အပေါ်တို့တွင် ခေတ္တအသက်အောင့်၍ ရှေ့သို့ဆက်ဖတ်ရမည်။

၄င်းနေရာများ၌ ﴿سَكْتَة﴾ မလုပ်ဘဲ ဆက်ဖတ်လိုလျှင် သတ်မှတ်ထားသော ဥပဒေ အတိုင်း ဖတ်ရပါမည်။

အမေး ။ ။ အချို့သူများသည် ﴿ك﴾ **'ကားဖ်'**ကို ﴿كَهـ﴾ **'ခ'**အသံဖြင့်လည်းကောင်း၊ ﴿ت﴾ **'သား'** ကို ﴿تَهـ﴾ **'ထ'** အသံဖြင့် နှော၍ ရွတ်ဖတ်နေသည်ကို ကြားရသည်။ ၄င်း အက္ခရာ (၂)လုံးကို ပေါင်းဖတ်သည့်အခါ ﴿ه ، خ ، س﴾ ကဲ့သို့ အသံပိုများ ထွက်ဖတ်ပြီး ကျွန်ုပ်တို့သည် ﴿صِفَتِ هَمْس﴾ အသံတိုး အချင်းလက္ခဏာ ကြောင့် **'လေသံသဲ့သဲ့'** ထွက်ဖတ် နေခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ပြောဆိုနေခြင်းမှာ မှန်ပါ သလား။

အဖြေ ။ ။ ခိုင်လုံသော သဂျ်ဝီးဒ်ကျမ်းများနှင့် သဂျ်ဝီးဒ်ပညာရပ်များကို အလွန်ကျွမ်းကျင်သော ကာရီပညာရှင်များထံ၌ မေးခွန်းပါ ဖတ်ရွတ်ပုံနှင့် **'လေသံသဲ့သဲ့'** ထွက်ဖတ်ခြင်းဟု ပြောဆိုနေခြင်းမှာ လုံးဝ မှန်ကန်မှုမရှိပါ။ **'လေသံသဲ့သဲ့'** အနည်းငယ်ထွက်ဖတ်ရခြင်း မှာ မှန်သော်လည်း ﴿ت﴾ **'သား'**သည် ﴿تَهـ﴾ **'ထ'** အသံ မဖြစ်နိုင်သလို ﴿ك﴾ သည်လည်း ﴿كَهـ﴾ **'ခ'** အသံ မဖြစ်နိုင်ပါ။ ﴿تَهـ﴾ **'ထ'** နှင့် ﴿كَهـ﴾ **'ခ'** အသံတို့သည် သီးသန့် ဟိန္ဒီ (သို့) အုရ်ဒူ၏ ရွတ်ဖတ်သံများဖြစ်သည်။ အရဗီတွင်မဆိုထားနှင့် ဖာရ်စီ ဘာသာ၌ပင် ၄င်းအသံများကို သုံးစွဲလေ့မရှိပါ။ ထို့ကြောင့် အရဗီအက္ခရာကို ဟိန္ဒီ (သို့) အုရ်ဒူအက္ခရာဖြင့် ပြောင်းလဲရွတ်ဖတ်ခြင်းမှာ မည်သို့မှန်ကန်သင့်မြတ်မှု ရှိနိုင်မည်နည်း။ အထက်ပါ ﴿ت﴾ နှင့် ﴿ك﴾ ကို ﴿سُوْرَةُ الْاِنْفِطَارْ﴾ ၏

အစပိုင်း(၈) အာယသ်မျှကို 'သိလာဝသ်'လုပ်၍ ဥပမာ ရယူနိုင်ပါသည်။ ၎င်းနှင့်ပတ်သက်၍ အကျယ်တဝင့်သိလိုပါက အုစ်သာဇုလ်ကုရ်ရာအ် ဟာဖိရသ် မော်လာနာ ကာရီ မုဟမ္မဒ် ရှရီးဖ် ﴿ﷺ﴾ (လာဟိုရီ) ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ သော ﴿مُعَلِّمُ التَّجْوِيْدْ﴾ကျမ်း စာမျက်နှာ (၈၈) တွင် လေ့လာနိုင်ပါသည်။

အမေး ။ ။ ﴿اِدْغَامْ﴾ နှင့် ပတ်သက်၍ ဥပဒေအကျဉ်းနှင့် လေ့ကျင့်ခန်းအချို့ကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ ။ ။ အမျိုးတူအက္ခရာ (၂) လုံးတွင် ﴿اِدْغَامْ﴾ ဖြစ်ပါက ﴿مِثْلَيْنْ﴾ ဟုခေါ်ပါသည်။

ဥပမာ - ﴿اِذْذَّهَبَ﴾

'မခ်ရဂ်'တူသော အက္ခရာ (၂)လုံးတွင် ﴿اِدْغَامْ﴾ ဖြစ်ပါက ﴿مُتَجَانِسَيْنْ﴾ဟု ခေါ်ပါသည်။ ဥပမာ - ﴿وَقَالَتْ طَّآئِفَةٌ﴾

'မခ်ရဂ်' နီးစပ်သော အက္ခရာ (၂) လုံးတွင် ﴿اِدْغَامْ﴾ ဖြစ်ပါက ﴿مُتَقَارِبَيْنْ﴾ ဟုခေါ်ပါ သည်။ ဥပမာ - ﴿اَلَمْ نَخْلُقْكُّمْ﴾

﴿مِثْلَيْنْ﴾ နှင့် ﴿مُتَجَانِسَيْنْ﴾၏ ပထမအက္ခရာသည် ﴿ــْ﴾ ဂျဇမ်ဖြစ်ပါက ﴿اِدْغَامْ﴾ လုပ်ရန်၊ သဘောမှာ - ဒုတိယ 'သရ'ရှိသော အက္ခရာနှင့် ပေါင်းဖတ်ရန် အရေးကြီး ပါသည်။ ဥပမာ - ﴿وَقَالَتْ طَّآئِفَةٌ ، قَدْدَّخَلُوْا﴾

လေ့ကျင့်ခန်း

وَقَدْدَّخَلُوْا   لَنْ نَّصْبِرَ   اِضْرِبْ بِّعَصَاكَ   بَلْ عَصَوْا وَّكَانُوْا   اِجْعَلْ لَّنَا

قَدْتَّبَيَّنَ   اِذْظَّلَمُوْا   وَكَفَرَتْ طَّآئِفَةٌ   اِرْكَبْ مَّعَنَا   اَثْقَلَتْ دَّعَوَاللّٰهَ

اَحَطْتُّ   قُلْ رَّبِّ   مَافَرَّطْتُّمْ   اَلَمْ نَخْلُقْكُّمْ   لَقَدْتَّقَطَّعَ

အမေး ။ ။ အချို့စာလုံးများတွင် ﴾ص﴿ အပေါ်၌ ﴾س﴿ အသေးလေးတစ်လုံး တင်ထားပါသည်။ ၎င်းတို့ကို မည်သို့ ဖတ်ရမည်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴾يَبْصُطُ﴿ နှင့် ﴾بَصْطَةً﴿ ကို ﴾س﴿ **'စီးန်'** ဖြင့်သာ ဖတ်ရမည်။ ﴾اَلْمُصَيْطِرُوْنَ﴿ ကို ﴾ص﴿ ဆွားဒ် (သို့) ﴾س﴿ **'စီးန်'** နှစ်သက်ရာဖြင့် ဖတ်နိုင်သည်။ ﴾بِمُصَيْطِرٍ﴿ကို **'ဆွားဒ်'** ဖြင့်သာ ဖတ်ရမည်။

အမေး ။ ။ ﴾لَاتَاْمَنَّا﴿ စာလုံးအား မည်သို့ ဖတ်ရမည်နည်း။

အဖြေ ။ ။ မူရင်းစာလုံးသည် ﴾لَاتَاْمَنُنَا﴿ ဖြစ်သည့်အတွက်ကြောင့် ပထမ**'နူးန်'**၌ **'ဂွန္နဟ်'** ခေါ် ညည်းသံပြုချိန် နှုတ်ခမ်းနှစ်ခုအား ﴾ـُـ﴿ **ပေးရှ်** ဘက်သို့ညွှန်း၍ (သဘောမှာ) နှုတ်ခမ်းအား **'ဝိုင်း'**၍ ဖတ်ရန် အရေးကြီးပါသည်။

အမေး ။ ။ ﴾تَسْهِيْلْ﴿ **သပ်စ်ဟီးလ်** ဆိုသည်မှာ အဘယ်နည်း။

အဖြေ ။ ။ ﴾سُوْرَةْحٰمٓ سَجْدَهْ﴿ တွင်ရှိသော ﴾ءَاَعْجَمِىٌّ﴿ စာလုံး၌ **အလစ်ဖ်ပုံစံဖြင့်** ရေးသားထားသော ဒုတိယ**'ဟမ်ဇဟ်'**ကို အသံမာမာဖြင့် မဖတ်ဘဲ ပျော့ပြောင်းသံဖြင့်ဖတ်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုသို့ဖတ်ခြင်းကို ﴾تَسْهِيْلْ﴿ ဟုခေါ်သည်။

အမေး ။ ။ ကုရ်အာန်ဖတ်ရွတ်ရာ၌ သတိထားရမည့်အချက် (၁) ချက်ကို ဖော်ပြပါ။

အဖြေ ။ ။ ﴾غُنَّهْ﴿ ညည်းဖတ်ရမည့်နေရာ မဟုတ်သော်လည်း စာလုံးအတော်များများ၌ ညည်းသံ များပေး၍ လွဲမှားစွာ ရွတ်ဖတ်နေကြသည်။ **ဥပမာ** -

مٰلِكِ يَوْمِ الدِّيْنِ۝ اَلرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ۝ شَيْطَانِ الرَّجِيْمِ۝ نَسْتَعِيْنُ

كَيْفَ كَيْدَهُمْ اِنَّ الْاِنْسَانَ عَلَّمَ الْقُرْاٰنَ بَيَانْ يَسْجُدَانِ۝

مِيْزَانْ وَالنَّاسِ يُزَوِّجُهُمْ اَوَّلَ نٓ الٓمّٓ مَاعُوْنَ سَاهُوْنَ

အထက်ပါ စာလုံးများ၏ မှားယွင်းစွာ ရွတ်ဖတ်နေပုံတို့ကို မြန်မာစာဖြင့် ရေးပြရန် မလွယ်ကူပါ။ သင်ကြားသူဆရာ အနေနှင့်သာ အမှန်ဖတ်ပုံနှင့် မှားယွင်းနေပုံတို့ကို ယှဉ်တွဲ၍ သင်ကြားပေးရန် လိုအပ်ပါ သည်။

မြန်မာစာဖြင့်နီးစပ်စွာ ဥပမာရေးပြရလျှင် ﴾مَاعُوْنَ﴿ 'မားအူး--န်'ကို 'မားန်အွန်း'၊ ﴾سَاهُوْنَ﴿ 'စားဟူး--န်'ကို 'စားန်ဟွန်း'၊ ﴾بَيَانْ﴿ 'ဗယား--န်' ကို 'ဗယားန်' စသည့် ဥပမာများကဲ့သို့ မြောက်မြားစွာ နေရာများတွင် မှားယွင်းနေကြောင်း ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

မှတ်ချက် - ရွတ်ဖတ်ပုံအမှန်ကို တိတ်ခွေများတွင်နားထောင်၍ လေ့ကျင့်ပေးနိုင်လျှင်ပိုကောင်းမည်။

အမေး ။ ။ ﴾بَيَانُ التَّجْوِيْدْ﴿ (၄) - တွဲသည် ပြည့်စုံသော သဂျ်ဝီးဒ်စာအုပ် ဖြစ်ပါသလား?

အဖြေ ။ ။ အခြေခံသဂျ်ဝီးဒ် ဆည်းပူးနေသူများအတွက် အသင့်အတင့် လုံလောက်သော စာအုပ် တစ်အုပ်ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် အဆင့်မြင့်သဂျ်ဝီးဒ် ဆည်းပူးသင်ယူလိုသူများအတွက် နောက်ထပ်ကျမ်းကြီးများ၌ ﴾مَدْ﴿ 'မဒ်'အကြောင်း အသေးစိတ်ကို လည်းကောင်း။

ဥပမာ - 'မဒ်'၏အတိုင်းအတာများဖြစ်သော﴾قَصْرْ ٠ تَوَسُّطْ ٠ طُوْلْ﴿တို့၏ကွဲပြားပုံ၊ တစ်ဖန် ﴾وَقْفْ﴿အကြောင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ﴾رَوْمْ ٠ اِشْمَامْ ٠ اِسْكَانْ﴿ ဖြင့်ရပ်နားပုံ၊ ﴾كَيْفِيَّتْ وَقْفْ﴿ခေါ် ရပ်နားရမည့်ပုံသဏ္ဍာန်၊ ﴾مَحَلِ وَقْفْ﴿ ခေါ် ရပ်နားရမည့် နေရာ၊ တစ်ဖန်ရပ်နားရန် 'သင့်/မသင့်'နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ﴾حَسَنْ ٠ كَافِيْ ٠ تَامْ﴿ စသည့် ﴾وَقْفْ﴿ နှင့် ပတ်သက်၍သော်လည်းကောင်း၊ ﴾قِرَاتْ﴿နှင့်ပတ်သက်၍ ﴾حَدَرْ ٠ تَدْوِيْرْ ٠ تَرْتِيْلْ﴿ စသည့် ဥပဒေများကို

လည်းကောင်း၊ ﴿حُرُوْفِ شَمْسِيَّهْ﴾ နှင့် ﴿حُرُوْفِ قَمَرِيَّهْ﴾ အကြောင်းများကို လည်းကောင်း၊ ﴿خَتْمِ قُرْاٰنْ﴾ ခေါ် ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် အဆုံးသတ်ပုံတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ﴿صِفَاتْ﴾ နှင့် ပတ်သက်၍ ﴿هَمْسْ · جَهَرْ · شِدَّتْ · رَخْوَتْ · اِنْفِتَاحْ · اِطْبَاقْ · اِصْمَاتْ · اِذْلَاقْ · تَفَشِّىْ · تَكْرَارْ · اِنْحِرَافْ · اِسْتِطَالَتْ · لِيْنَ﴾ တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ﴿فَضَائِلِ قُرْاٰنْ﴾ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ ထူးမြတ်ပုံ စသည်တို့ကို အခြားကျမ်းကြီးများ၌ ဆက်လက် လေ့လာရန် လိုအပ်သည်။

အမေး ။ ။ ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန်၏ ကြီးကျယ်ထူးမြတ်မှု၊ ဆည်းပူးလိုသည့်ဆန္ဒ၊ ခံစားရမည့် အကျိုးစဝါးဗ်များနှင့်ပတ်သက်၍ အကျယ်တဝင့်သိရှိလိုလျှင် မည်သည့်ကျမ်းစာအုပ်ကို လေ့လာနိုင်ပါသနည်း။

အဖြေ ။ ။ ရှိုင်ခုလ်ဟဒီးဆ် ဟဇရသ် မော်လာနာ ဇကရီယာ ﴿رح﴾ သခင်ကြီး ရေးသားပြုစုခဲ့သော 'ဖွဇာအေလေကုရ်အာန်ကျမ်း' မြန်မာဘာသာပြန်ကို လေ့လာနိုင်ပါသည်။

အမေး ။ ။ သဂျ်ဝီးဒ်ဖြင့် ကျမ်းကျင်စွာ ရွတ်ဖတ်နိုင်သော **'ကာရီ'** ဆိုသည်မှာ အဘယ်သူနည်း။

အဖြေ ။ ။ ဗျည်းအက္ခရာတိုင်းအား မှန်မှန်ကန်ကန်နှင့် မည်သည့်အခက်အခဲမျှ မရှိစေဘဲ ထုတ်ဖတ်နိုင်ခြင်း၊ အက္ခရာတိုင်းကို အချင်းလက္ခဏာပြည့်စုံစွာဖြင့် အလွန်နူးညံ့သိမ်မွေ့တည်ငြိမ်အေးဆေးမှုနှင့် မည်သည့်ခက်ခဲမှုမျှ မရှိဘဲ (သဘောမှာ) မျက်နှာ၌ အမျိုးမျိုးအသွင် သဏ္ဌာန်များဖြစ်ပေါ်နေခြင်း၊ **ဥပမာ** - နဖူးကြောများ ထောင်နေခြင်း၊ မျက်တောင်ခတ်ခြင်း၊ မျက်စိကို အလွန်ပိတ်လိုက် ဖွင့်လိုက်လုပ်ခြင်း၊ နှာခေါင်းဖွထားခြင်း၊ ပါးစပ် နှာခေါင်းများ ရွဲ့စောင်းထားခြင်း၊ နှုတ်ခမ်းနှင့် မသက်ဆိုင်သော အက္ခရာများကို ဖတ်သောအခါ နှုတ်ခမ်း **'ဝိုင်း'**ထားခြင်း၊ မလိုအပ်ဘဲ **'သရ'**များပေး

၍ဖတ်ခြင်း စသည့် ချို့ယွင်းချက်များမှ ကင်းရှင်း ကောင်းမွန်စွာဖြင့် ဖတ်ရွတ်နိုင်သူကိုသာ ကျွမ်းကျင်သော **'ကာရီ'** ဟုခေါ်ပါသည်။ **'မဒ်'**များကို လိုသည်ထက်ပို၍ဆွဲဖတ်ခြင်း၊ နေရာတိုင်းတွင် နှာခေါင်းသံဖြင့်ဖတ်ခြင်း၊ ညည်းသံများ ကြာရှည်စွာလုပ်ခြင်း၊ အသက်တစ်ရှူထဲတွင် (၃ - ၄) အာယသ်မျှ အသက်အောင့်ဖတ်နိုင်ခြင်းဖြင့် ကျွမ်းကျင်သော **'ကာရီ'** ဟု မခေါ်ဆိုနိုင်ပါ။

စတုတ္ထတွဲ ပြီး၏။

(၃၀ . ၅ . ၂၀၀၇)

★ အလ္လာဟ်အရှင်မြတ် အီမာန်ရှင်ကိုင်းအား ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ဥာန် ကရီမ်အား ကျကျ ရွတ်ဖတ်နိုင်စွမ်း ချီးမြှင့်တော်မူပါစေ . . ။

★ အိုလမာ - အစ္စလာမ်သာသနာ့ပညာရှင်များအဖွဲ့ချုပ်မှ ထုတ်ဝေသော 'ဗေဒါသမုဒ္ဒရာအဘိဓာန်' (၄) တွဲလုံး နှင့်ပတ်သက်၍ အကြံကောင်းများ ပြုလိုပါက အကြံပြုနိုင်သည်။

ကျမ်းမြတ်ကုရ်အာန် ဖတ်သူများအတွက်

" သဂျ်ဝီးဒ်အလင်းပြ "